TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (1367) 1976 BALANDŽIO - APRIL 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275 - 4672

Velykinio džiaugsmo visiems!

VIENOMIS šventėmis žmonės tik pasidžiaugia praeitim, iš kitų pasimokome dabarčiai ir ateičiai. Kristaus prisikėlimo šventė yra ypatingai pamokanti ir guodžianti. Jeigu neturėtume jokių kitokių liudijimų ir ženklų iš pomirtinio pasaulio, užtektų Kristaus prisikėlimo, kurio tikrumu abejoti, turint tiek ir tokių liudininkų, būtų prietaringas užsispyrimas. Tačiau Kristaus atėjimo, jo pamokymų ir prisikėlimo svarbiausias tikslas buvo ne įtikinti žmones pomirtinio gyvenimo buvimu, o pamokyti kaip gyventi dabar, kaip ruoštis būsimam pomirtiniam gyvenimui. Pomirtinio gyvenimo niekas nepanaikins ir neatims, ar kas juo tikėtų, ar ne. Nuo to, kaip Kristaus atėjimu, pamokymais, prisikėlimu pasinaudosime, priklausys ne kelios dešimtys metų dabarties, o mūsų amžinybė.

Tiesa, žodžio "amžinybė" prasmė yra tokia didinga, o mūsų protas ir vaizduotė tokie riboti, kad nevienam yra persunku tai suprasti ir tikėti. Tikėti tai, ką Kristus skelbė, žadėjo, palengvins jo pamokymų sekimo vaisiai mūsų kasdieniame gyvenime. Praktikuodami matome, koki teisingi yra tie Kristaus pamokymai. Ši patirtis palengvina priimti ir tikėti viską, ką Kristus skelbė, žadėjo.

Šios Kristaus prisikėlimo šventės proga kiekvienas susitelkime ir giliau pamąstykime, ką reiškia kasdieninei asmens laimei ir ramybei, ką reiškia visuomenei dvasinis žmonių prisikėlimas Kristuje. Apie tai kalbėti, mąstyti niekad nebus perdaug.

Kiek žmogus gali pasitikėti savimi ir kitais, nesekdamas Kristaus keliu? Mūsų laikais užtenka tik prisiminti netesėjimą ištikimybės prisiektos Dievo vardu kuriant santuokas. Be Kristaus kelio gražios kalbos apie humaniškumą, demokratiją, laisvę lieka tik melas, demagogija, savanaudiškumas, pridengti tuščiais žodžiais bei pažadais. Be Kristaus principų šiokia tokia visuomenės tvarka palaikoma tik ginklo jėga. Tokioje tvarkoje vystosi korupcija, anarchija. Be Kristaus nelieka džiaugsmo nei individo širdyje, nei šeimos židinyje, nei visuomenėje. Žmonės pamažu netenka kantrybės ir eina katastrofos link. Sunku žiūrėti į žmonių iliuziją, kai jie tikisi ir tokiais keliais pasiekti ko nors gero.

Jeigu žmonija kada nors pasieks tokią dvasią ir tvarką, kurioje tautos nesikėsins vienos prieš kitas, pasak pranašo Izaijo (2, 4), kardus ir kitus ginklus suliedins į žagres ir pjautuvus, tai tik ne palaidumo, melo, neapykantos, vergijos būdu, o Kristaus Evangelijos keliu. Pastarasis yra vienintelis kelias ir šio gyvenimo laimei, ir laimingai amžinybei.

Kristaus prisikėlimo šventės proga visiems linkiu kuo arčiausio gyvenimo su Kristum, daug prasmingo džiaugsmo.

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

Iškovoti pergalę pralaimėjimu gali tik Dievas

KUN. PROF. A. AMBROZIC

Šio rašinio autorius yra Toronto universiteto ekumeninio teologijos fakulteto profesorius, dėstąs Šv. Raštą įvairių konfesijų studentams; slovėnų kilmės; palaiko ryšius ir su lietuviais; pastaruoju metu paskirtas Toronto arkivyskupijos vyskupu pagalbininku. Čia spausdiname jo rašinio vertimą. RED.

JĖZAUS mirtimi ir prisikėlimu Dievas apsireiškia kaip Dievas. Pauliaus posakis "Kristus mirė už mūsų nuodėmes" reiškia: Jėzaus mirtimi Dievas sunaikino blogio galią ant mūsų. Ir tik Dievas gali tai padaryti — laimėti pergalę pralaimėjimu. Mirtis yra pralaimėjimas, ir tai galutinis žmogaus pralaimėjimas. Pati savyje jinai nėra garbingas, greičiau skaudus dalykas. Mes palydime savo pergales dainomis ir šokiais, smuikais ir būgnais, pasitenkinimu ir džiaugsmu ... Visi laimėję politikai rodo mums, kaip jie yra nuolankūs rinkimų vakarą.

Tame nėra nieko blogo, tačiau pastebėkime, kad mes turime aiškias sąvokas kas yra sėkmė bei pergalė, kaip jas pažinti ir švęsti. Dievui nereikia nei būgnų, nei smuikų. Jis yra tiek tikras savimi, kad jam nėra reikalo rodyti savo pergalę žmogišku būdu. Tam yra ir gilesnė priežastis: jau pats būdas, kuriuo nugali Dievas, rodo mums, kad Dievas yra Dievas, o ne žmogus. Savo Sūnaus mirtimi Jis apreiškia mums, kad Jo galia yra tiek pranešesnė už žmogiškąją, jog bandymas išreikšti Jo galią normaliomis žmogaus priemonėmis neišvengiamai Jį sumenkintų, nuželmintų iki mūsų lygio. "Tas, kuris yra pirmutinis, bus paskutinis." "Žmogaus Sūnus neatėjo, kad būtų Jam tarnaujama ..." Mūsų Dievas nėra išpūstas antžmogis pagal mūsų panašumą. Dievo orumas yra tiek pranašesnis už mūsąjį, kad turi apsireikšti menkumu. "Dux vitae mortuus regnat vivus" (miręs gyvenimo vadas viešpatauja gyvas).

MĮSLINGOJI GALIA

Prisikėlimu Dievas apreiškia savo galią tokiu būdu, apie kurį žmonija negali nė svajoti. Pats Paulius, kuris matė prisikėlusį Viešpatį, jieško žodžių atsakymui į klausimą "kaip prikeliami mirusieji?" Vienintelis jo atsakymas — nurodymas į kontrastus (1 Kor. 15, 42-52). Pasak jo, mes būsime tada netokie kaip dabar. Laiške romėnams (6, 9-10) jis duoda pozityvesnį atsakymą: "... o kad yra gyvas, tai gyvas Dievui"; arba Luko Evangelijoje (20, 36): "Jie ir mirti daugiau nebegalės, nes jie lygūs angelams; būdami prisikėlimo dalininkai, jie yra Dievo vaikai." Tai reiškia dalyvavimą Dievo šventume, tyrumą, amžinumą, meilę.

ISTORIJOS VIRŠŪNĖ

Jėzaus prisikėlimu Dievas parodo, kad Jis yra ištikimas, ištikimas bibline prasme, t.y. ištikimas savo žodžiui, savo pažadui, savo tikslui. Nuo pat kūrinijos pradžios Dievas siekia vieno dalyko, būtent, glaudaus santykio su žmogumi. Pastarasis tam ir buvo sukurtas. Dievas pašaukė Abraomą, Mozę, Dovydą, Izaiją, Jeremiją, išminčius ir Makabėjus dėl to vieno įvykio, būtent, Jo Sūnaus Prisikėlimo iš numirusių, kaip pirmojo iš tų, kurie iškeliavo amžinybėn. Jėzaus prisikėlimas yra viršūnė bei tikslas visų kitų išganomųjų Dievo veiksmų žmonijos istorijoje, nes prikeldamas Jėzų iš numirusių pilnai susiejo su savimi naujosios žmonijos galvą, žmonijos, kuri nuo pat kūrinijos pradžios buvo numatyta suartinti su Dievu, dalintis Jo šventumu, amžinumu ir meile.

REALUS ŽMOGUS

Leiskite pačioje pradžioje pareikšti: manyje nekyla mintis neigti Jėzaus dieviškumą, iškeliant Jo žmogiškumą. Jo žmogiškumas buvo ir tebėra tiek realus, kiek ir mūsų, netgi realesnis. Jis buvo ir tebėra pilna žmogiška būtybė, gimusi kaip ir mes, augusi kaip ir mes. Jis mokėsi žmogišku būdu, kentėjo ir mirė kaip ir kiekvienas žmogus. Jis yra toks pat žmogus, kaip ir mes, išskyrus nuodėmę.

Kokią reikšmę turėjo Prisikėlimas tam žmogui — Jėzui iš Nazareto? Pirmieji krikščionys tai nusakė įvairiais būdais. Vienas jų yra nusakytas himne, kurį šv. Paulius išsaugojo savo laiške pilypiečiams: "Jėzus Kristus yra Viešpats Dievo Tėvo garbei." Jis yra žmonijos centras. Jame žmonija randa savo prasmę ir tikslą. Visos svajonės, ilgesiai, planai, užmojai, tiesos bei grožio sampratos, kad ir labai įvairios, randa savo išsipildymą ir vienybę Jame.

Mes esame varginami dalinių požiūrių, išankstinių nusistatymų ir fragmentiškumo. Vieno asmens užmojai kertasi su kito ambicijomis, mano tiesos samprata prieštarauja kito sampratai. Tikros žmonių ir tautų vertybės yra nuolatinėje sankirtoje, vienos grupės siekiai išskiria kitos grupės siekius. Mes esame suskilę ir nepasitikime vieni kitais ne vien dėl blogio, esančio mumyse, bet ir dėl gėrio, už kurį kovojame. O gėris yra fragmentinis, dalinis ("dabar aš pažįstu dalimi" — 1 Kor. 13).

Visa tai randa savo vienybę, harmoniją prisikėlusiame Kristuje, tame žmoguje Jėzuje, kuris buvo pirmojo šimtmečio žydas, savųjų elito niekinamas kaip keistuolis, Piloto laikomas provinciniu ignorantu, savos šeimos — susirūpinimą keliančiu vaiku.

Jis yra naujasis Adomas, naujosios žmonijos galva. Jis yra jau toks, kokia bus naujoji žmonija. Ir tai įvyks tik per Jį. Mirtis Jame yra visai nugalėta, nuodėmė ir jos padariniai įveikti, ribotumas bei siaurumas, silpnumas bei menkumas, slėgią kiekvieną gyvenimą, taip pat visai apvaldyti. Pirmasis Dievo įsakymas Jame yra raidiškai išpildytas: Jam Dievas yra viskas visa savo būtimi.

BEPRASMYBĖ NUGALĖTA

Kokią reikšmę turi Jėzaus prisikėlimas mums? Mirties beprasmybė yra nugalėta. Visa, ką darau ir planuoju, visa tai, ko vilčiuosi, yra pažymėta klaustuku, kitaip tariant, mirtimi. Aš nežinau nieko tikro apie savo ateitį, išskyrus tai, kad mirsiu. Šis faktas grasina visai mano veiklai beprasmiškumu, ir tai ne tik tam, ką aš darau sau, bet ir kitiems, nes ir jie mirs. Tiktai mirdamas galėsiu pilnai suprasti ką reiškia būti žmogumi, o ne Dievu. Ir tai turėsiu išgyventi pats vienas. Toje kraštutinėje vienumoje ir visiškame silpnume ateis pas mane Tėvas ir paims mane. Tada aš niekad nebebūsiu vienišas.

Jėzaus mirtimi nugalėtas visas blogis. Dažnai gėris atrodo silpnas, neįdomus, nesėkmingas, pasmerktas pralaimėjimui ar dalinei nesėkmei. Net geriausios intencijos bei pastangos niekad pilnai nepasiekia tikslo. ... Bet kadangi Jėzus prisikėlė iš numirusių, joks gėris, joks grožis, jokia tiesa nežūsta. Nieko nėra nepataisomo. Nėra tokios painiavos, kurios Dievas negalėtų sutvarkyti, nes tik Jis vienas gali tiesiai rašyti ir ant kreivų linijų.

VISUOMET SU MUMIS

Kadangi Jėzus prisikėlė iš numirusių, Jo mokiniai niekad nebuvo palikti vieni. "Štai aš esu su jumis visais iki pasaulio pabaigos" reiškia nepasyvų, bet aktyvų buvimą. Tai patvirtina visi panašūs pareiškimai Senajame ir Naujajame Testamente. "Kur du ar trys susirenka mano vardu, ten ir aš esu su jais." Kur bebūtume, visur galime kreiptis į brolį Jėzų — Jo rūpestis niekad nemažėja.

Tačiau tas buvimas nėra lengvas, nes nuolat reikalauja krikščioniškos misijos. Jei aš kreipiuosi į Jėzų, pirmiausia kyla klausimas: ar tai iš tikrųjų Dievo valia to prašyti? Ar aš to prašau visų pirma dėl savęs, ar dėl Dievo? Kai meldžiuosi į Dievą ar Jo Sūnų, ar ta malda yra tikra malda, ar tik įprastinis maldų kartojimas? Jei noriu, kad prisikėlęs Viešpats man padėtų, ar esu pasiruošęs Jam paklusti, t.y. leisti Jam teikti man pagalbą?

MŪSŲ LAIKYSENA

Kadangi Jėzus prisikėlė iš numirusių, aš esu išlaisvintas nuo viso, kas yra grynai žmogiška. Jėzaus prisikėlime aš įžvelgiu, ką Dievas galvoja apie mane. Taipgi regiu, kad Dievo numatomas galutinis mano likimas nepriklauso nuo mano pasiektų rezultatų bei pastangų, bet yra gryna Dievo dovana. Jei mano santykis su Dievu yra mylintis paklusnumas, tai įžvalga, kad galutinė mano unija su Juo yra gryna Jo valios dovana, — negali padaryti manęs psichologiškai pasyviu bei nieko neveikiančiu.

Kai kalbame apie savo pasyvumą Dievui, neturime jo maišyti su pasyvumu žmogui. Kai aš esu pasyvus kitam žmogui, išreiškiu psichologinį ir fizinį neveiklumą. Tačiau, kai aš esu pasyvus Dievui, psichologiškai esu labai aktyvus, nes Dievo veikimas manyje skatina mano aktyvumą — maldą arba darbą kitiems.

Jėzus, prikeliamas iš numirusių, buvo visiškai pasyvus Dievui, tačiau to pasyvumo rezultatas buvo begalinė jėga ir plati veikla visame pasaulyje. Posakiai, kaip pvz. "Dievas nedarys to, ką pats gali padaryti", yra teisingi ir neteisingi. Teisingi, jei manome, kad galime ramiai sėdėti ir viską leisti Dievui atlikti; klaidingi, jei užmirštame, kad patys vieni nieko negalėtume padaryti, jeigu Dievas nebūtų davęs galios ir proto tai atlikti. Laisvė nėra šaltas nejautrumas, bet įžvalga, kad mano pastangos, viltys ir siekiai yra prisikėlusio Kristaus pastangų bei siekių žiežirbos. Dėlto mes realiai trokštame, viliamės, dirbame ir rizikuojame. Aš žinau, kad tie dalykai Jėzuje, mano brolyje ir Viešpatyje, egzistuoja dieviškame tyrume.

GALUTINĖ VILTIS

Kai žinau, kad mano galios ir jų veikla yra Dievo dovana, duota vesti mane į Jo Sūnų; kad mano viltys, planai ir siekiai taip pat Dievo dovana, — esu laisvas, laisvas nuo grynai žmogiškų dalykų. Aš galiu netekti žmogiškos vilties, galiu atsisakyti žmonių užuojautos, galiu būti įžeistas, galiu būti apviltas, — nes žinau, kad žmogaus nesėkmė nėra paskutinis žodis. Tai, kas buvo gero mano viltyse bei planuose, kaip Dievo dovana, pasiliks. Tai, kas yra gero mano įžeidime ir nusivylime, nepražus. Mano viltis tėra blankus atspindys tos tikrovės, kurią jau turi Jėzus Kristus ir kurią man pažadėjo. Nusivylimas yra ženklas, kad žmogiškosios mano viltys, net ir tikėjimo apšviestos, neišreiškia to, ką Dievas man paruošė.

Krikščionis nėra nejautrus, priešingai, jis yra juo labiau jautrus, nes žino, kad Dievo pergalė, įveikusi nuodėmę ir mirtį, yra nepajudinama net ir tada, kai horizontai yra labai tamsūs. Ir tai dėlto, kad Jėzus kėlėsi iš numirusių.

Didžioji viltis

FELIKSAS JUCEVIČIUS

MŪSŲ dienos bėga greitai, ir dar greičiau mes bėgame su jomis. Mes bėgame taip greitai, jog nespėjame net paklausti save kur mes taip skubame. O bėgti ir nežinoti kur, tai bėgti beprasmiškai. Šventės, ypač didžiosios šventės, turėtų būti atsikvėpimo momentai bėgimo įkarštyje. Jos turėtų būti tomis oazėmis, kur mes galėtume bent truputį dvasiškai atsigaivinti. Viena iš tų oazių turėtų būti Velykos. Velykos mums daug ką sako. Jos primena mums daug dalykų. Jos susipina su daugeliu mūsų sapnų. Velykos tai juk mūsų, mirtingųjų, vienintelė viltis. Velykos — tai amžinojo žmogaus amžinoji viltis. Būkime atviri bent sau! Kas liktų iš mūsų be velykinės vilties? Niekas, nebūtis. Iš mūsų bėgimo? Beprasmis bėgimas. Iš mūsų sapnų? Tik savęs apgaudinėjimas.

Koks tamprus ryšys tarp mūsų gyvenimo ir Velykų! Ir tai todėl, kad mūsų gyvenimas yra paženklintas mirtimi. Mirtis — tai mūsų nedalia. Bet Velykos skelbia, kad prisikėlimas yra mūsų dalia. Mes visi patenkame į mirties nelaisvę. Ji suragina mus visus savo grandinėmis anksčiau ar vėliau. Tik Velykos skelbia mums, kad mirtis neturi paskutinio žodžio. Gaila tik, kad mes gyvename taip, lyg kad nebūtų mirties ir prisikėlimo vilties.

Nevienas bus, tikriausiai, matęs Ingmar Bergmano filmą **Septintasis antspaudas**. Riteris Antonius Blok tarsi įkūnija kiekvieną iš mūsų. Su savo palydovu jis grįžta iš Kryžiaus karo. Krašte randa siaučiantį marą ir pasaulio pabaigos baimę. Kartą riteris sutinka Mirtį. Jis prašo ją duoti jam daugiau laiko, kaip pralaimėtoje šachmatų partijoje. Mirtis sutinka. Bet tada kiekviename kelio posūkyje, linksmiausiose scenose, net už išpažinties klausytojo veido riteris mato Mirties figūrą, tos Mirties, kuri nesulaikomai laimi šachmatų partiją.

Riteris keliavo į Šventąją Žemę norėdamas surasti atsakymą į klausimą, kuris jį kamavo nuo pat jaunystės, būtent, į blogio ir mirties klausimą. Ten jis to atsakymo nerado. Štai kodėl jis prašo Mirtį duoti jam dar daugiau laiko. Jis taip užsispyrusiai jieško to atsakymo, jog niekas jo neatbaido. Jis nori rasti tą atsakymą ant laužo mirštančios raganos akyse. Deja, jis ten nieko kito nemato, kaip begalinę baimę. Galų gale jis kreipiasi į pačią Mirtį, kad ji pasakytų jam tiesą, t.y. atskleistų paslaptį. Jos atsakymas — nejieškok atsakymo, nes nėra jokios paslapties.

Bergmano Mirties filosofija — tai mūsų amžiaus žmogaus filosofija. Tai žmogaus filosofija, kuris yra ne tik nukrikščionėjęs, bet gal net ir nužmogėjęs. Visų laikų žmogui Mirtis buvo paslaptis. Piramidžių žmogus žinojo, kad mirtis yra paslaptis. Mirtis buvo paslaptis antikinės Graikijos piliečiui. Ji buvo paslaptis Tigro ir Eufrato slėnių žmonėms. Visiems jiems Mirtis buvo paslaptis, nes jiems ir pats žmogus buvo paslaptis. Kai šių dienų žmogus sako, kad Mirtis nėra paslaptis, tai jis kartu sako, kad ir žmogus jam nėra paslaptis. Šių dienų žmogui žmogus yra ne paslaptis, o numeris, nesusipratimas, absurdas. Ar šis galvojimas nėra kartais jau nužmogėjusio žmogaus galvojimas? Kaip skirtinga yra krikščioniškoji Velykų filosofija. Jai žmogus ir mirtis yra paslaptys. Paslaptis nereiškia, kad mes nieko daugiau nebegalime žinoti. Priešingai, paslaptis reiškia, kad mes galime dar labai daug ką sužinoti. Ir niekas iškalbingiau nesako mums, kad paslaptis yra nesibaigiančio žinojimo šaltinis, kaip Velykos, didžioji velykinė viltis.

Dail. Telesforas Valius

Praėjus subatai, kai aušo pirmoji savaitės diena, atėjo Marija Magdalena ir kita Marija pasižiūrėti kapo ... Jo čia nėra, nes Jis prisikėlė, kaip yra sakęs. Mt. 28, 1, 6

Linkime džiugių Velykų!

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Raštas Lenkijos vadovams

Penkiasdešimt devyni intelektualai kreipėsi į vadinamąjį liaudies respublikos parlamento pirmininką

1975 m. gruodžio 5 d. Lenkijos liaudies respublikos parlamento pirmininkui buvo įteiktas laiškas, kurį pasirašė 59 to krašto intelektualai.

Prieš tai jau buvo paskelbta, kad gruodžio mėn. turės savo kongresą Lenkijos komunistų partija ir svarstys konstitucijos pakeitimus. Intelektualai savo laišką pasirašė ir įteikė prieš kongresą.

Kongresas į laišką, aišku, neatsižvelgė, tačiau laiško reikšmė įžiūrima pirmiausia tame, kad po 30 metų komunistinės diktatūros Lenkijoje buvo iškeltas konkretus pasiūlymas sudemokratinti dabartinę politinę sistemą. Antra, kartą išdrįsę, tie ir kiti vargu jau ištylės nejudinę toliau.

Laiško autoriai rašo:

Jungtinės Lenkijos Darbininkų Partijos VII kongresui pateikiamuose "Vadovaujamuose dėsniuose" pranešama apie konstitucijos pakeitimus. Po Helsinkio konferencijos, kurioje Lenkijos vyriausybė kartu su 34 kitų kraštų vyriausybėmis iškilmingai pasižadėjo laikytis Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos, mes manome, kad tų pagrindinių laisvių įvedimas turėtų sudaryti naują tarpsnį tautos istorijoje ir atskirų asmenų gyvenime. Skatinami susirūpinimo kaip piliečiai, mes esame įsitikinę, kad konstitucija ir iš jos išplaukiantieji įstatymai pirmiausia ir svarbiausia turėtų garantuoti šitokias pilietines laisves.

Sąžinės ir religinės praktikos laisvė. Tokių laisvių nėra, kai žmonėms, kurie išpažįsta religinius įsitikinimus ar laikosi kitokių įsitikinimų, negu oficialiai pripažįstamieji, neleidžiama užimti daugelio vadovaujamųjų vietų viešojoje administracijoje ar įstaigose, socialinėse organizacijose ir krašto ekonomijoje. Dėl to visiems piliečiams, nepaisant religijos, įsitikinimų ar partinės priklausomybės skirtumų, turėtų būti užtikrintos lygios teisės užimti atitinkamas vietas valstybės administracijoje. Vienintelis kriterijus turėtų būti jų kvalifikacijos, asmeniniai nuopelnai ir sugebėjimai. Taip pat visoms religinėms grupėms turėtų būti leista laisvai praktikuoti savo religiją ir statytis maldos namus.

Darbo laisvė. Tokios laisvės nėra, kai valstybė yra vienintelis darbdavys, o profesinės sąjungos yra priklausomos nuo partijos, kuri iš tikro ir naudojasi visa galia valstybėje. Tokiomis sąlygomis (kaip pasitvirtino 1956 ir 1970 m. įvykiuose) betkoks bandymas ginti darbininkų reikalus gali nuvesti į kraujo praliejimą ir rimtas riaušes. Dėlto dirbantiesiems turėtų būti užtinkrinta galimybė laisvai išsirinkti savo profesijos atstovus, kurie būtų nepriklausomi nuo valstybinių ir partinių organų. Taip pat turėtų būti užtikrinta teisė streikuoti.

Kalbos ir informacijos teisė. Kai nėra kalbos laisvės, tai nėra laisvės ir tautinei kultūrai plėsti. Kai visi leidiniai, prieš pasirodydami, turi praeiti valstybinę cenzūrą, kai leidyklas bei masinės informacijos priemones kontroliuoja valstybė, — piliečiai negali sąmoningai priimti sprendimų valstybės valdžios, kuri savo ruožtu nežino, kaip žmonės žiūri į jos politiką. Dėl valstybinio leidybos monopolio ir preventyvinės cenzūros ypač rimtos pasekmės pasirodo literatūroje, kuri neatlieka jai skirtosios sociališkai reikšmingos pareigos. Taigi, profesinėms sąjungoms ir socialinėms, kultūrinėms, religinėms bei kitokioms organizacijoms turėtų būti užtinkrinta galimybė nepriklausomai nuo valstybės turėti savo leidinius ir žurnalus. Dėlto preventyvinė cenzūra turėtų būti panaikinta, o atsakomybės klausimą tais atvejais, kai pažeidžiami spaudos įstatymai, turėtų spręsti teismai.

Švietimo laisvė. Švietimo laisvės nėra, kai kriterijus, parenkant mokslinį personalą ir nustatant kas studijuotina, pateikia valstybės valdžia, turinti politinį pobūdį. Taigi, turėtų būti atstatyta augštesniojo švietimo mokyklų autonomija ir užtikrinta akademinės bendruomenės savivalda.

Šių pagrindinių laisvių garantija negali būti suderinama su dabar projekte siūlomuoju pagrindinio vaidmens pripažinimu vienai partijai valstybės valdymo sistemoje. Toks konstitucinis deklaravimas suteiktų vienai partijai valstybės valdžios organo vaidmenį, kuris nebūtų atsakingas nei prieš visuomenę, nei jos kontroliuojamas. Tokiomis sąlygomis parlamentas nebegalėtų būti laikomas vyriausiąja valdžia, vyriausybė — vyriausiąja vykdomąja valdžia, o teismai nepriklausomais.

Visi piliečiai turėtų būti užtikrinti, kad jie turės teisę slaptu balsavimu rinkti savo atstovus laisvuose, tiesioginiuose, visuotiniuose ir proporciniuose rinkimuose. Teismams turėtų būti užtikrinta nepriklausomybė nuo vykdomosios valdžios, o parlamentas turėtų būti padarytas tikra augščiausiąja įstatymų leidimo institucija. Mes esame nuomonės, kad nepagarba pilietinėms laisvėms gali vesti į kolektyvinio išradingumo sunykimą, į socialinių ryšių suirimą ir į tautinių tradicijų tęstinumo išsekimą. O tai yra grėsmė pačios tautos egzistencijai. **K. B.**

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Žydų kančios ir kovos

Amerikos, Lietuvos, Prancūzijos, Lenkijos ir kitų kraštų laikysena naikinant milijonus gyvybių

STEPAS VARANKA

Per šimtmečius žydai buvo skriaudžiami, naikinami ir vėl atsigaudavo, pasireikšdami savo kultūra, papročiais, mokslininiais išradimais, prekybiniais sugebėjimais, solidarumu. Iš visų pasaulio 313 Nobelio laureatų iki 1959 m. 40 buvo žydai, t.y. 12%, nors žydai sudaro tik 0,5% pasaulio gyventojų. Didžiausi žydų centrai buvo Lenkija, Rusija, Vengrija, Rumunija, Lietuva, Vokietija ir kitos valstybės su mažesniu jų skaičiumi. 1939 m. pasaulyje buvo 17.000.000 žydų, Europoje — 9.612.000. Antro D. karo metu, pagal Institute of Jewish Affairs Niujorke, žuvo 5.787.000 žydų.

Iškilus Hitleriui

1933 m., atėjus Vokietijoje Adolfui Hitleriui į valdžią, žydams prasidėjo dar sunkesnis laikotarpis nei romėnų laikais. Vokietijoje žydų buvo pusė milijono, t.y. tik 1% visų gyventojų. Jie jau buvo suvokietėję, prisidėję prie krašto kultūros, mokslo ir ekonominio gyvenimo. Antisemitizmas Vokietijoje reiškėsi ir prieš Hitlerį. Neapykanta žydams brutaliai pasireiškė Martyno Liuterio laikais. Tada buvo pradėta skelbti, kad žydų įtaka valstybei yra kenksminga. Žydams buvo prikišami įvairūs ritualiniai žudymai ir kiti nusikaltimai.

Vokietis Eugenius Duhring skelbė, kad rasė tautai yra svarbiausias dalykas. Jo nuomone, žydai esą žemiausia rasė, tautos parazitai. Kitas vokietis istorikas Heinrich Treitschke (1834-1896) rašė, kad žydų įtaka valstybėje, kurioje jie gyvena, yra žalinga.

Pretekstą pogromams Vokietijoje davė pasikėsinimas prieš vokiečių ambasados tarnautoją Ernest von Ratha 1938 m. Jį įvykdė žydas Hersa Grynspan. Goebbelso įsakymu, grupės NSD AP pradėjo pogromus. Tada 35 žydai buvo užmušti, 20.000 suimta, 101 sinagoga sudeginta, 7.500 krautuvių apiplėšta ir sunaikinta. Nuostoliai siekė kelis šimtus milijonų markių. Toji operacija įvyko 1938 m. lapkričio 9 į 10 naktį. Ji buvo iš anksto suplanuota ir pavadinta kodo vardu "Kristallnacht". Po to Vokietijos žydams buvo uždėta kontribucija. Jie turėjo sumokėti vieną milijardą markių valdžiai.

Lapkričio 12 d. Hitlerio įsakymu įvyko slapta konferencija, kurią sušaukė Hermann W. Goering. Joje dalyvavo augščiausi Vokietijos pareigūnai. Konferencijoje nutarta konfiskuoti visą žydų turtą, suvaržyti jų judėjimą ir įrengti getus. Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos žydams buvo bandoma daryti nuolaidas.

Bandymas padėti

1938 m. prezidento Roosevelto iniciatyva buvo sušaukta Evian, Prancūzijoje, tarptautinė 31 valstybės konferencija padėti emigruoti žydams į kitas valstybes. Daug kraštų buvo uždarę savo sienas žydų pabėgėliams. Konferencijos biuras kreipėsi ir į Vokietiją, kad ji prisidėtų prie minėtos konferencijos, bet Vokietija atsisakė. 1939 m. sausio mėn. į Berlyną atvyko Eviano įstaigos atstovas derėtis su vokiečiais dėl žydų emigracijos. Iš vokiečių pusės derybas vedė R. Heydrich pavaduotojas Helmuth Wohlthat. Vokiečiams rūpėjo konkreti nauda, bet ne žydų emigracija.

Dar prieš prasidedant II D. karui, 1939 m. Hitlerio Vokietija turėjo paruošusi slaptą planą "Fall Weiss", kuriame smulkiai buvo numatytas visiškas Lenkijos žydų sunaikinimas.

Vokiečių tikslus aiškiai rodė visi vieši ir slapti Hitlerio, Himmlerio, Goeringo, Franko ir Heydricho raštai bei įsakymai. Lenkija prarado karo metu 22% savo gyventojų, jų tarpe beveik visus žydus.

Pasirinko Lenkiją

Kodėl Hitleris pasirinko Lenkiją žydų naikinimui? Į tai iki šiol aiškaus atsakymo nėra. Gal dėlto, kad Lenkijoje iš visos Europos valstybių buvo daugiausia žydu, būtent, 3.350.000, t.y. 9.8% visų Lenkijos gyventojų. Vokiečiams buvo praktiškiau surinkti iš kitų valstybių žydus, kuriose jų buvo mažiau, ir permesti juos į Lenkiją. O gal dėlto, kad Lenkijoje antisemitizmas buvo daug didesnis, negu kitose valstybėse. Paskutiniaisiais laikais antisemitizmas buvo jau įėjęs į pavojingas vėžes. Būta net kruvinų pogromų. Vokietijos valdžia sužinojo, kad lenkų masės nėra palankios žydams. Lenkijoje mažai kas žinojo, kad 1920 m. Lenkijos karo ministeris Kazimierz Sosnkowski, Pilsudskio patikėtinis, prieš prasidedant Raudonosios Armijos ofenzyvai Lenkijos link, įsakė uždaryti į koncentracijos stovyklą Jablonėje 10.000 žydų karininkų ir kareivių, kur keletas tūkstančių jų mirė iš bado ir nuo epidemijos. Buvo kalbų, kad jeigu sovietai užimtų Varšuvą, tai stovykla būtų išsprogdinta su visais žydais. Mat, buvo įtariama, jog žydai šnipinėjo ir bendradarbiavo su komunistais. Buvo sakoma, kad tai daroma su prancūzų generolo Weygand sutikimu, kuris tuo laiku buvo priskirtas prie Lenkijos kariuomenės vadovybės. Taip rašo lenkų politikas — veikėjas Adam Ciolkosz "Istorinių sąsiuvinių" žurnale, išeinančiame Paryžiuje, Prancūzijoje.

Emigracijos mintis

1936 m. lenkų užsienio reikalų ministeris Jozef Beck kreipėsi į Tautų Sąjungą surasti Lenkijos žydams vietą emigracijai. Prancūzų kolonijų ministeris Marius Moutet siūlė žydus apgyvendinti Madagaskare. Patys žydai suprato nesaugią savo padėtį Lenkijoje. Jeigu neatsirastų jiems sąlygų emigruoti, ten greitai susidarytų 5-6 milijonai. Tais pačiais metais liepos 2 d. spaudos konferencijoje Varšuvoje sijonistas I. Gruenbaum pareiškė: "Lenkijoje žydų problema darosi nepakenčiama. Žydų masėms atėjo 'exodus' laikas". Žydai gerai žinojo, kad jų klausimas yra labai komplikuotas. Jau 1896 m. žydas Teodor Hetzel rašė žurnale "Der Judenstaat": "Žydų problema kyla ten, kur atsiranda žydų. Kur žydų problemos nėra, atveža ją žydai". Visi kraštai kratėsi žydų emigrantų bei pabėgėlių. Jokia valstybė nenorėjo priimti laivo "Vaiduoklis", kuris su žydais blaškėsi po vendenynus.

Sovietų Sąjunga neva buvo įsteigusi autonominę žydų "respubliką" Birobidžane, bet tikrumoje ten buvo tremiami žydai iš kitų vietovių. Tai buvo padaryta propagandos sumetimais. Propaganda pradžioje buvo gan sėkminga.

Antisemitizmo vėžys — tai labai sena žmonijos liga. Mat, kur žydai begyventų, sugeba įsiskverbti į prekybas, amatus ir augštesnes pozicijas. Tai sukelia žmonėse neapykantą. Nors visų valstybių konstitucijos paskutiniu laiku skelbė tikybos ir rasės lygybę, bet tik ant popieriaus. Žydų pogromai prasidėjo nuo Babilonijos laikų, o gal dar ir anksčiau.

Milžiniškas kapinynas

Į Lenkiją buvo atgabenta ir sunaikinta, pagal dr. Friedmaną, per vieną milijoną užsienio žydų: 400.000 iš Vengrijos, 200.000 iš Čekoslovakijos, 200.000 iš Rumunijos, 100.000 iš Austrijos ir tūkstančiai iš kitų Europos valstybių. Iš Vilniuje gyvenusių 65.000 žydų sunaikinta 6 mėn. laikotarpyje 30.000. Taip rašo lenkų plk. Iranek-Osmecki kyngoje "Kto ratuje życie . . ." Pasak prof. Dawidowskio, Nuernbergo teisme žydų reikalų žinovo, Aušvice sunaikinta per 4 milijonus žmonių, jų tarpe 3 milijonai žydų.

Hitleris savo kalboje 1939 m. sausio 30 d. pareiškė: "Naujasis pasaulinis karas privers išnaikinti žydų rasę visoje Europoje". Žydams Europoje išnaikinti buvo sudarytas atskiras slaptas planas PP (II) 288/39. Rugsėjo 21 d. saugumo ir policijos vyr. vado Reinhardt Heydricho jis buvo perduotas vykdyti.

Nuo tos dienos prasidėjo Europos žydams šiurpulingas laikotarpis. Kiekvienai užimtai valstybei ar sričiai buvo paskirti specialūs asmenys žydų reikalams tvarkyti. Lenkijoje už žydų sunaikinimą buvo atsakingas generalinis gubernatorius dr. Hans Frank. Jis Nuernbergo teisme buvo nubaustas mirtimi. Lietuvoje žydų reikalams buvo paskirtas SS Brigadefuehrer Franz Walter Stahlecker. Vengrijoje dešinioji Adolfo Eichmano ranka buvo SS Sturmbannfuehrer Herbert Krumey. Jis 1944 m. birželio 3 d. išsiuntė 400.000 Vengrijos žydų — vyrų, moterų ir vaikų į Aušvicą. Prieš jų sunaikinimą dar buvo planuojama 100.000 žydų parduoti sąjungininkams už 5 milijonus šveicariškų frankų. Planas nepavyko. Tada SD vado Kaltenbrunnerio įsakymu jie buvo nužudyti. Vokiečiai Lenkijoje leido lenkams viešai veikti prieš žydus. Tam tikras organizacijas vokiečiai patys finansavo (viena jų buvo "Goj"). Lenkams prikišama, kad jie laikėsi šaltai žydų atžvilgiu, dalyvavo žydų žudyme.

Naikinimo būdai

Naikinimas buvo vykdomas dvejopai. Paskui kariuomenės dalinius rytuose 1941 m. vyko SS ir SD specialiai tam tikslui suformuoti daliniai, kurie vykdė taip vadinamą "Reinhardt" planą. Buvo vykdomi masiniai žydų šaudymai. Antras būdas buvo siuntimas į naikinimo stovyklas — Aušvicą, Treblinką, Sobiborą, Maidaneką ir daugelį kitų, kurių Lenkijoje buvo apie 60.

Vokiečiai, tik įžengę į Lenkiją, pradėjo žydų persekiojimą. Jį vykdė IV A skyrius. Visai žydų naikinimo ir planavimo akcijai vadovavo Adolf Eichman. Vokiečiai iki paskutinio momento bandė savo aukas laikyti nežinioje. Žydams buvo sakoma, kad jie yra perkeliami į Vokietiją darbams bei į kitas geresnes stovyklas. Pavyzdžiui, Treblinka vietovėje buvo pastatytas dirbtinis miestelis su geležinkelio stotim. Rodyklės rodė įvairius užrašus, net Raudonojo Kryžiaus vėliava plevėsavo ant vieno pastato, kuriame buvo laukiamasis, toliau gydytojo kabinetas, už jo — mažas kiemas, kuriame SS vyrai invalidus, senius ir ligonius naikino šaudydami į pakaušį. Jiems buvo sakoma, kad jie čia bus gydomi.

Kai transportai atvykdavo, moterys ir vyrai būdavo išskiriami. Jie turėjo nusirengti, neva dezinfekcijai. Moterims buvo nukerpami plaukai, kurie buvo siunčiami į Vokietiją. Nuogus žmones varė į "maudykles". Pradžioje dar kiekvienas rankoje turėjo laikyti vieną zlotą neva apsimokėti už pirtį. Tuos pinigus rinko budėtojas prie įėjimo į kameras. Vėliau žydai buvo varomi su bizūnais, liepiant rankas laikyti iškeltas į viršų, kad jų ten daugiau tilptų. Jie buvo nuodijami dujomis.

Lavonai pradžioje buvo užkasami į žemę, vėliau — deginami. Pelenus vokiečiai parduodavo ūkininkams kaip trąšą. Taip rašo Jozef Czapski knygoje "Nežmoniškoje žemėje". Kai 1943 m. transportai sumažėjo, kaliniai, kurie dirbo prie naikinimo, bijodami, kad jie nebūtų sunaikinti, sukilo. Apie 20 iš jų išsigelbėjo. Vienas jų, Jankel Wiernik, paragintas Žydų Pagalbos Tarybos, parašė savo tragiškai baisius pergyvenimus "Metai Treblinkoje". Tai šimtą kartų baisesnis pragaras, negu Dantės sukurtas. Pradžioje savo atsiminimų Wiernik rašo: "Labai dažnai pabundu naktimis išsigandęs, suprakaitavęs . . . Mirties šmėkla stovi mano akyse. Žudomi vaikai, vaikai ir dar kartą vaikai. Visus savo gimines sudėjau čia aukoje. Pats vedžiau juos į mirtį. Pats stačiau tas dujų kameras".

Tai sunkiai aprašoma žmonių tragedija. Toje stovykloje buvo sunaikinta per 800.000 žmonių. Vėliau Treblinkos stovykla buvo sunaikinta, rajonas suartas ir apsėtas grūdais. (B. d.)

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

PADĖKA

Mūsų mylimam sūnui ir broliui

a†a

Juozui Kavaliauskui

1976 m. kovo 16 d. mirus,

skausmo valandose susilaukėm daug paguodos ir pagalbos iš giminių, draugų ir pažįstamų.

Nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškonams už iškilmingas šv. Mišias, maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame: solistui V. Verikaičiui už giedojimą pamaldų metu; mokslo draugams, atvykusiems atsisveikinti su velioniu; pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje; atsilankiusiems koplyčioje; užprašiusiems šv. Mišias; atsiuntusiems gėles prie velionies karsto; visiems, kurie palydėjo Juozą į amžino poilsio vietą; karsto nešėjams — dr. Barkauskui, dr. Mickevičiui, inž. Rumšai, J. Leliui, A. Laurinavičiui, R. Jaseliūnui; "Gulf" bendrovės bendradarbiams už gausų dalyvavimą laidotuvėse ir Mc Bee bendrovei už pagalbą; p.p. Derliūnienei, Berentienei, Gotceitienei, Pitchler, Skučaitei, Vabalienei, S. Vaitkevičienei už paruošimą pusryčių. Ačiū visiems už vską.

Nuliūdę tėvai Juozas ir Ona Kavaliauskai, brolis Česlovas, brolienė Judita, dėdė Vladas su šeima, giminės Lietuvoje ir Amerikoje

A†A
ONAI ABROMAITIENEI

Lietuvoje mirus, dukras — VANDĄ JASINEVIČIENĘ ir EMILIJĄ ČEPIENĘ, sūnus — EUGENIJŲ, KAROLĮ, VYTAUTĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

J. K. Kaknevičiai *S. J. Andruliai ir sūnūs*

A†A
ONAI ABROMAITIENEI

Lietuvoje mirus, sūnus EUGENIJŲ, KAROLĮ ir VYTAUTĄ, dukteris VANDĄ JASINEVIČIENĘ ir EMILIJĄ ČEPIENĘ bei šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

S. ir V. Aušrotai *R. ir P. Bražukai*
O. Jonaitienė

Brangiam vyrui ir tėvui

A†A LIUDUI STADŽIUI

mirus, liūdesy likusią jo šeimą — mielą draugę ALDONĄ, AUDRUTĘ ir DAIVUTĘ giliai užjaučiame —

Edmonton, Alberta *L. ir M. Urbonai*

Mielą bendradarbę
KRISTINĄ IMBRASAITĘ,
jos tėvelį, brolį ir artimuosius,
mylimai MAMYTEI mirus,
giliai užjaučiame —

Toronto Maironio mokyklos mokytojai ir vedėjas

A†A
AUGUSTINUI JASIŪNUI

mirus, jo žmonai VIKTORIJAI, dukterims VIOLETAI ir DALIAI, žentams ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia —

Šakalinių šeima

A†A
Onai Abromaitienei

Lietuvoje mirus, dukras — VANDĄ JASINEVIČIENĘ, EMILIJĄ ČEPIENĘ, sūnus — KAROLĮ, EUGENIJŲ ir VYTAUTĄ bei visų šeimas giliai užjaučiu ir su jais liūdžiu —

Marija F. Yokubynienė

A†A
ANTANUI STRIMAIČIUI

mirus, jo žmonai, sūnui VYTAUTUI, dukroms ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą —

L. ir P. Butėnai *G. ir P. Stauskai*
A. ir V. Kazlauskai

A†A
ONAI ABROMAITIENEI

Lietuvoje mirus, dukras — VANDĄ JASINEVIČIENĘ, EMILIJĄ ČEPIENĘ, sūnus — KAROLĮ, EUGENIJŲ ir VYTAUTĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

A. M. Norkai
M. D. Norkai

Dail. A. Tamošaičio 70 metų sukakties minėjime Toronto Lietuvių Namuose 1976. III. 13. Iš kairės: dail. A. Tamošaitienė, I. Šernaitė-Meiklejohn, S. Balsienė, A. Tamošaitis Nuotr. O. Burzdžiaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Vokiečiai apie dabarties Lietuvą

"Mažas kupstas didelį vežimą verčia" — tokiu mūsų priežodžiu galima apibūdinti šiuo metu kukliomis priemonėmis leidžiamos "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" poveikį Vakaruose. Iki šiol gana uoliai šiuo šaltiniu naudojosi austrų ir italų katalikų spauda. Pastaruoju metu jį pastebėjo ir Vakarų Vokietijos spauda.

Gana įtakingas vokiečių katalikų savaitraštis "Deutsche Tagespost" (vasario 11) išspausdino įdomų, kronikos medžiaga paremtą straipsnį — "Lietuva žingsnis po žingsnio rusinama". Štai to straipsnio sutrumpintas atpasakojimas.

Lietuva, viena iš penkiolikos sovietinių respublikų, oficialiai skelbiama nepriklausoma, turinti savo "parlamentą", vyriausybę, baudžiamąjį teisyną. Gimtoji kalba laikoma oficialia ir dėstomąja mokyklų kalba. Pasaulis susidaro gražų demokratinių laisvių ir savarankiškumo vaizdą, bet praktikoje, pasak "Deutsche Tagespost", Kremliaus aparatui buvo gana lengva šitą skelbiamąjį savarankiškumą paversti nepakeliama priespauda, prieš kurią vis iš naujo suliepsnoja Lietuvos žmonių pasipriešinimas. Tik Vakarai apie tai labai mažai ką sužino, ir tai su dideliu pavėlavimu.

Maskva nuo seno mėgina išsklaidyti tautas. Kalmukai ir totoriai buvo žiauriai ištremti iš savųjų kraštų, išblaškyti po visą Sov. Sąjungą. Panašiai mėginta susidoroti ir su Lietuva 1941 m., bet kraštas buvo perdidelis, kad vienu ypu būtų tai įmanoma padaryti. Todėl vykdoma rusinimo politika, apimanti visas tautinio gyvenimo sritis. Kaip tik tuo skundėsi "LKB Kronika" 17-me numeryje. Šitas leidinys, — tęsia "Deutsche Tagespost", — labiausiai rūpinasi Lietuvos piliečių žmogiškųjų teisių, ypač tikėjimo laisvės, pažeidimais, gaminamas rankiniu būdu ir platinamas visoje Sov. Sąjungoje. Vokiečių laikraščio žiniomis, KGB smarkiai jieško lietuviškosios kronikos leidėjų. Net ją laikyti jau esąs smarkus nusikaltimas. Juk už tai buvo suimtas ir ilgalaike bausme nuteistas maskvietis biologas Sergejus Kovaliovas.

Toliau vokiečių laikraštis primena 1941 m. išvežtųjų lietuvių kančias ir cituoja "KLB Kronikos" 17 nr. žodžius: "Kūdikiai miršta ne tik Afrikoje, kur siaučia sausros, bet ir komunistinio humanizmo šalyje, kur tam tikros kategorijos žmonės buvo paversti vergais. Lietuvos tremtinys girdėdavo žodžius: "Jus čia atvežė dvėsti!" Tai nebuvo tuščia frazė — lietuvių motinų gimdyti vaikai išbarstė savo kaulus nuo Uralo iki Magadano, nuo šaltųjų Archangelsko, Vorkutos ir Norilsko iki karštųjų Kazachstano zonų."

Per paskutinį karą, rašo "Deutsche Tagespost", Lietuva neteko apie 540.000 žmonių. Didesnė jų dalis žuvo pokario metais nuo sovietinės okupacinės valdžios žiaurumo. Net oficialiosios statistikos duomenimis, šiandien Lietuvoje gyvena mažiau žmonių, negu jų buvo XIX š. gale. Ir tai nežiūrint dabartinio rusų antplūdžio Lietuvoje. To siekiama visų pirma ūkinėmis priemonėmis. Maskva steigia Lietuvoje nuo jos (Maskvos) tiesiog priklausomą pramonę, kuri importuoja rusų darbo jėgą. Gyventojų maišymo politika užsiima ir kariuomenė. Nebėra buvusios 16-sios divizijos, kurioje lietuviai galėdavo atlikti karo tarnybą. Šiandien Lietuvos naujokai išsklaidomi Sov. Sąjungos gilumoje, o Lietuvon atsiunčiami kitų respublikų jaunuoliai, kurių tik dalis vėliau sugrįžta į savo gimtąjį kraštą.

Visas švietimo darbas, — pažymi vokiečių katalikų savaitraštis, — remiasi plačia rusinimo programa. Steigiamos rusiškos mokyklos mažiausiam rusų skaičiui, bet lietuviškos mokyklos kitose respublikose neleidžiamos, nors ten yra lietuviškų kolonijų. Net tautinių sporto klubų KGB neleidžia. Mokytojai parenkami pagal griežtą partiškumo požiūrį, tikintieji atleidžiami iš darbo. Lietuviškieji raštai cenzūruojami ir spausdinami tik ribotais kiekiais, tuo tarpu rinką užtvindo rusiškoji partinė makulatūra. Kraštotyriniai veikalai, teigiamas Lietuvos istorijos vertinimas smarkiai varžomi. Lietuvių kalba vis daugiau turi nusileisti rusų kalbai.

Tokią kultūrinio rusinimo raidą Lietuvoje "Deutsche Tagespost" sieja su visuomenės dorinio nuopolio reiškiniais, kaip pvz. pasibaisėtinai išplitęs girtavimas. Neveltui lietuviškoji kronika skundžiasi, kad "iš kiekvieno piliečio valdžia per metus surenka daugiau kaip 150 rublių už alkoholį". Neleidžiama steigti blaivybės draugijų, kaip to neleido ir caro valdžia. Didėja paauglių ir jaunimo nusikalstamumas, pavainikių skaičius, venerinės ligos, abortai, skyrybos. Nenuostabu, kad tokiose sąlygose ir tikybos reikalai blogi.

Bažnyčia ir tautiškumas Lietuvoje, anot vokiečių laikraščio, yra glaudžiai susiję. Caro laikais Lietuvos katalikai kovojo prieš valstybinę ortodoksų tikybą už savo tautinį savarankiškumą. Nūdien jie ginasi nuo tautinės ir pasaulėžiūrinės priespaudos. Laikraštis plačiai aprašo Lietuvos katalikams valdžios daromas skriaudas ir pastebi, kad jie su pavydu stebi kaimyninę Lenkiją, kur šiuo metu darbuojasi apie 18.000 kunigų, t.y. 4.000 daugiau, negu prieš karą.

Visa tai, daro išvadą "Deutsche Tagespost", vyksta respublikos savarankiškumo priedangoje, todėl Vakarai turėtų iš esmės pakeisti savo nusistatymą sovietinės tikrovės atžvilgiu. Kiekvienu atveju sovietinės valstybės veiksmai neturi nieko bendro su žmogaus teisėmis — baigia straipsnį Wuerzbruge leidžiamas įtakingas V. Vokietijos katalikų savaitraštis.

A. Lembergas

RINKIMINIAI METAI AMERIKOJE

Algis Zaparackas kandidatuoja į JAV kongresą

AL. GIMANTAS

Neretai pasvajojame: kaip būtų gera JAV kongrese turėti lietuvį atstovą. Dabar kiekviena mums reikiama proga turime ieškoti savo reikalams palankių svetimų kongreso atstovų. Kartais tos jų simpatijos būna nuoširdžios, kartais tik šaltais, savanaudiškais interesais grindžiamos. Būna atvejų, kai mums draugiški senatoriai ar atstovų rūmų nariai balsuoja kaikuriais klausimais taip, kad mus tik stebina jų apsukrumas, nesiorientavimas ar net ir politinis naivumas. Bet kas čia nuostabaus? Kartais partinė drausmė ar kitokie įsitikinimai verčia tokį politiką laviruoti tarp principų, pažadų ir įsipareigojimų tokioms ar kitokioms grupėms.

Turime, tiesa, ir neabejotinų draugų, bet dauguma jų ar tik nėra mūsų bičiuliais "pagal reikalą". Kaip kitaip aiškinsi kartais naivius ar net neapgalvotus pareiškimus besilankant Sovietijoje ir net pačioje Lietuvoje.

Keista, bet mūsiškių daugumos galvosenoje vis dar lieka nesuprasta sąvoka "balsų medžioklė". Ja plačiai naudojasi amerikiečiai ir kanadiečiai politikai, santykiaudami su atskiromis balsuotų-rinkėjų grupėmis. Bet tai juk demokratinio proceso dalis.

Lietuviai turėjo keletą nevisai sėkmingų bandymų kandidatuoti į JAV kongresą, kurie parodė, kad reikia turėti ypatingai gerą, nemėgėjišką, bet profesijonaliu pagrindu sudarytą sistemą su apmokamais vadovais, ryšininkais ir kitais darbuotojais, atsakingais už savąją sritį. Visa tai sudaro atskirą įstaigą su įvairiais skyriais bei poskyriais. Susitikimai su rinkėjais, susirinkimai, pasirodymai, dalyvavimas visuose rinkiminės apylinkės renginiuose, ryšiai su spauda, radiju ir televizija, pokalbiai, diskusijos yra tik dalis viso didžiulio plano, kuris tegali būti sėkmingai įvykdytas turint ne tik savanoriškos tarnybos žmonių, bet ir lėšų.

Norit konkrečių skaičių? Prašom. $50.000 gauna rinkiminio vajaus vedėjas už vadovavimą kelius mėnesius trunkančiai priešrinkiminei akcijai šių eilučių autoriaus kongresiniame distrikte. Tą sumą turi sumokėti demokratų partijos vardu perrinkimo siekiąs dabartinis kongreso atstovas. Jo oponentu kandidatuoja mūsiškis **Algis Zaparackas** respublikonų partijos vardu. Jis gauna savosios partijos paramą, bet jos neužteks veiksmingai priešrinkiminei akcijai.

Tai ne vien tik 18-to kongresinio distrikto lietuvių (jų yra apie 200) reikalas, bet ir visos Amerikos lietuvių visuomenės interesas. Juk svarbu turėti savąjį atstovą JAV kongrese. Turime vadovaujančius veiksnius, fondus svarbiems politiniams tikslams. Dabar puiki proga įgyvendinti senąją svajonę. Tai milžiniškos reikšmės uždavinys, kuris turėtų lygiai rūpėti tiek lietuviams respublikonams, tiek demokratams, tiek nepartiniams. Tai visuotinis reikalas, liečiąs ir altininkus, ir bendruomenininkus, ir visus kitus — organizuotus ir atskirus tautiečius. Nors A. Zaparacko rinkiminė apylinkė yra Mičigane, tačiau jo išrinkimas turėtų lygiai tiek pat rūpėti ir kitų sričių lietuviams. Jei mūsų milijonas amerikiečių lietuvių nepajėgs padėti savam tautiečiui pasiekti kongreso kėdę, gal tada išviso reikėtų užmiršti svajonę apie lietuvį atstovą kongrese. Gražbyliauti ar ašaras lieti visi sugebame, bet to neužtenka — reikia prisidėti ir darbu, ir, svarbiausia, pinigu.

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Nauji ateiviai is Lietuvos

Dail. Vladas Žilius ir žmona Ida š.m. kovo 10 d. paliko okupuotą Lietuvą ir lėktuvu iš Maskvos atskrido į Vieną. Apsisprendę vykti į JAV, dokumentam tvarkyti atvyko į Romą. Čia kovo 30 d. Lietuvos atstovybėje prie Šventojo Sosto susitiko su Romos lietuviais ir ilgame pasikalbėjime plačiau nusakė savo odisėjos kelią, kol pasiekė laisvuosius Vakarus.

Susitikime dalyvavo Lietuvos diplomatijos šefas St. Lozoraitis, Lietuvos atstovybės prie Apaštalų Sosto vedėjas St. Lozoraitis, jn., Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos vicerektorius prel. P. Jatulis, popiežiškojo Gregoriaus universiteto Romoje vicerektorius kun. P. Rabikauskas, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos pirm. kun. prof. A. Liuima, Vatikano valstybės sekretoriato bendradarbis prel. Audrys Bačkis, Vatikano ir Romos radijų lietuviškųjų programų vedėjai kun. dr. V. Kazlauskas ir Juozas Gailius bei kiti Romoje gyvenantys lietuviai kunigai ir pasauliečiai.

Dail. Vl. Žilių Romos lietuviam pristatė Lietuvos atstovybės prie Apaštalų Sosto reikalų vedėjas St. Lozoraitis, jn. Dail. Žilius yra žinomas tapytojas, grafikas, knygų iliustratorius ir daugelio meno kūrinių autorius. Jo darbai parodose tačiau retai kada pasirodydavo, nes jis nesiderino su socialistinio realizmo meno linija ir buvo nemalonėje. Tik privačiai jis yra surengęs įvairias savo kūrinių parodas draugų butuose. Dvejus metus atitarnavęs sovietinėje armijoje, jis paskutiniu metu dirbo knygų leidykloje ir privačiai kūrė pagal savo skonį namuose. Jo žmona Ida dirbo Lietuvos Mokslų Akademijoje gamtos ir kitų mokslų sekcijoje.

"Jei paklusniai vykdai socialistinio meno rekialavimus, jei liaupsini režimą, — aiškino Vl. Žilius, — tai gali sau ramiai gyventi ir kurti. Bet nevisi gali sutikti su ta linija. Ypač kūrybiniame dailininko gyvenime sunku pakelti prievartą ir piešti užsakytus pirmūnų ar pasižymėjusių karvių melžėjų portretus. Aš savo sielos parduoti negalėjau ir jieškojau galimybės išvykti į laisvąjį pasaulį. Padavus prašymą vizai gauti, prasidėjo visi vargai ir kilo audra. Atleido iš tarnybos ir pašalino iš dailininkų sąjungos. Visos pastangos gauti vizą atrodė veltui. Tačiau kai pavyko išdėstyti savo argumentus laiške, pasiųstame į JAV ir išspausdintame "Draugo" dienraštyje, padėtis žymiai pasikeitė. Bijodami didesnės užsienio reakcijos, sovietai netikėtai greit davė vizą per 10 dienų išvykti Izraelin. Nespėjus laiku sutvarkyti visų dokumentų ir pasirengti kelionei tik vargais negalais pavyko pratęsti vizą dar dešimčiai dienų. Ir štai, pagaliau atsidūrėme Vakaruose. Kaip malonu čia susitikti laisvus lietuvius ir atsikvėpti dvasioje."

Toliau dail. Žilius plačiau papasakojo apie gyvenimo, darbo bei kūrybos sąlygas dabartinėje Lietuvoje ir atsakė į pateiktus klausimus. Vatikano radijas jo žodį įregistravo į magnetofono juostelę ir sekančią dieną perdavė į Lietuvą Vatikano radijo lietuviškųjų programų laidoje.

* * *

Širdies smūgio ištiktas, kovo 14 d. Tauragėje mirė kun. dekanas Alfonsas Syrius, sulaukęs tik 57 m. amžiaus. Velionis Tauragėje dirbo apie 9 metus ir buvo labai mylimas tikinčiųjų. Laidotuvėse dalyvavo per 4.000 parapijiečių ir 106 kunigai. Gedulo pamaldom vadovavo vyskupas Liudas Povilionis. Atsisveikinimo kalbas pasakė studijų draugas kun. Poška ir Telšių kurijos kancleris kan. Beinoris.

Iš Lietuvos pranešama, kad kovo 16 d. naktį gaisras sunaikino šv. Jurgio šventovę Šiauliuose. Kas dėl to kaltas — nepranešta.

Sunkiai susirgo Kelmės parapijos klebonas marijonas kun. Albinas Budrikis. Paralyžuotas ir išvežtas gydyti į Šiaulių ligoninę. **K. R.**

Penktoji dainų šventė

V. VERIKAITIS

Mūsų dainų švenčių tradicija gimtajame krašte siekia tik nepriklausomybės laikus. Pirmoji šventė įvyko 1924 m. Ji praėjo su dideliu entuziazmu, nors repertuaras nepasižymėjo dideliu originalumu. Antroji šventė įvyko 1928 m., o trečioji — 1930 metais.

Filadelfijoje pasaulinės parodos proga 1926 m. buvo surengta dainų šventė, kurioje dalyvavo 800 dainininkų. Taip pat pasaulinės parodos metu 1939 m. didelė dainų šventė buvo suruošta Niujorke, kurioje dalyvavo torontiškis choras "Aušra", vadovaujamas Pr. Motiejūno.

Po antrojo pasaulinio karo tremtiniai surengė dainų šventę V. Vokietijoje 1946 m. Stuttgarto stovykloje. JAV-se dainų švenčių tradicijos atnaujinimas prasidėjo 1956 m. Čikagoje, kur įvyko pirmoji dainų šventė. Kodėl pirmoji? Galbūt todėl, kad šį kartą buvo numatyta dainų šventes rengti reguliariai kas penkeri metai, o ne atsitiktinėm progom.

Antroji dainų šventė įvyko 1961 m., trečioji — 1966, ketvirtoji — 1971. Su pastarosios entuziastingu užbaigimu lyg ir dingo ryžtas rengti toilmesnes dainų šventes. Pradėtos rengti tautinių šokių šventės to ryžto negaivino. Tiesa, pasirodė spaudoje balsų, kad dainų šventės pageidaujamos ir net būtinos, tačiau bendra nuotaika dvelkė abejingumu.

Šiais metais Čikagoje vėl rengiama JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė. Nors pagal tradiciją šiais metais turėjo būti dainų šventė, bet taip susiklostė, kad tais pačiais metais dviejų didelių švenčių negalima rengti. JAV LB krašto valdyba kreipėsi į Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybą su pasiūlymu rengti Amerikos ir Kanados dainų šventę Kanadoje. KLB pirm. J. R. Simanavičius kreipėsi į Kanadoje gyvenančius muzikus. Į pirmąjį pasitarimą atvyko St. Gailevičius, D. Viskontienė, V. Verikaitis, J. Govėdas ir E. Krikščiūnas. Dalyvaujant KLB pirm. J. R. Simanavičiui, prieita išvados, jog dainų šventė Kanadoje muzikiniu požiūriu yra įmanoma, jeigu bus gautas JAV muzikų pritarimas ir visokeriopa pagalba.

"Margučio" koncerto proga Čikagoje įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo PLB pirm. Br. Nainys, KLB pirm. J. R. Simanavičius, muzikai — A. Jurgutis, V. Verikaitis, J. Govėdas ir "Margučio" vedėjas P. Petrutis. Nutarta tuojau sudaryti muzikinį komitetą, kuris nustatytų dainų šventės repertuarą, jos formą, laiką. Į šį komitetą nutarta kviesti muzikus — A. Mikulskį iš Klevelando, A. Kačanauską iš Niujorko, St. Sližį iš Detroito, V. Verikaitį ir J. Govėdą iš Toronto. Jaunimo choro reikalu nutarta kreiptis į muz. F. Strolią. Taip pat nutarta sekantį posėdį šaukti Klevelande kovo 27 d.

Į Klevelandą susirinko visi kviestieji muzikai, išskyrus A. Kačanauską, kurio negalima buvo pasiekti telefonu. Posėdis praėjo labai darbingoje ir darnioje nuotaikoje. Maloni staigmena buvo O. Mikulskienės dalyvavimas, kuri pateikė daug naudingų pasiūlymų bei patarimų. Nutarta pakeisti dainų šventės formatą, įjungiant tautinių instrumentų orkestrus, esančius Montrealyje, Klevelande, Toronte ir kitur. Susidarytų apie 150 asmenų. Taip pat nutarta įtraukti vyrų ir moterų chorus. Kad visiems chorams nereikėtų mokytis vyrų ir moterų chorų dainų, tai jas dainuotų tik tie chorai, kurie turi tuos vienetus. Moterų chorą palydės kanklių ir kitų liaudies instrumentų orkestrai. Nutarta kreiptis į visas artimesnes šeštadieninės mokyklas, kad sudarytų lyg ir metinį projektą dalyvauti dainų šventėje. Numatoma, jog paskutinę koncerto dalį palydės simfoninis orkestras.

Oficialus Kanados Lietuvių Bendruomenės pranešimas bus paskelbtas vėliau. Dainų šventę numatyta rengti 1978 m. liepos 2 d. Taigi, chorai turės pakankamai laiko pasiruošti.

Po šio darbingo pasitarimo čiurlioniečiai svečius puikiai pavaišino. O. Mikulskienė padovanojo posėdžio dalyviams po plokštelę, kurią neseniai kanklių ansamblis puikiai išleido. Priėmime dalyvavo Čiurlionio ansamblio valdyba su pirm. Vl. Plečkaičiu, St. Barzdukas, buvęs PLB pirm., J. Stempužis — radijo programos vedėjas ir kt.

GABIJA JUOZAPAVIČIŪTĖ, trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovė iš Toronto, kalba atstovų posėdyje Brazilijoje, dėstydama savo mintis apie paruoštas rezoliucijas Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Brazilijos lietuvių jaunimo stovykloje "Jūratė ir Kastytis" Ubatuboje pakelia vėliavą Irutė Petraitytė Nuotr. A. Saulaičio

SUDIEV UOLIAJAI VEIKĖJAI

A.a. Liuda Imbrasienė-Valiukaitė

Motule, kur tu išėjai,
Vienplaukė ir basa,
Be nuometo ir be vainiko,
Kur dainos ir pasakos liko
Mūsų stingstančiai sielai rasa? . . .

A.a. Liuda Imbrasienė gimė 1920 m. Kaune, Vinco ir Onos Valiukų šeimoje. Tėvas buvo darbštus amatininkas, sugebėjo visiem trim savo vaikam parūpinti augštąjį mokslą. Vyriausias brolis Vytautas baigė Vytauto D. universitete humanitarinius mokslus, studijavo dramą ir buvo aktorius valstybiniame teatre. Atvykęs Amerikon, baigė inžineriją. Gyvena New Haven mieste su žmona soliste Salomėja (Nasvytytė). Sesuo Regina (Vaitiekaitienė) yra dantų gydytoja ir gyvena Detroite.

Jauniausioji duktė Liuda Vytauto D. universitete studijavo ekonomiką ir baigė fizinio lavinimo kursus. Pasitraukus Vokietijon, gyveno Hanau stovykloje. Dirbo vyriausiame Lietuvių Tremtinių Bendruomenės komitete ir buvo "Dainavos" ansamblio tautinių šokių vadovė. Kanadon atvyko 1948 m. Kvebeke atlikusi darbo sutartį, pastoviai apsigyveno Toronte. 1950 m. ištekėjo už Petro Imbraso.

Toronte a.a. Liuda Imbrasienė reiškėsi įvairiose lietuviškos veiklos srityse. Buvo ilgametė KLK Moterų Dr-jos narė, 1965-1967 m. centro v-bos pirmininkė ir "Moters" žurnalo redakcinės komisijos narė. Keletą metų dirbo šios draugijos Prisikėlimo par. skyriaus valdyboje. Kurį laiką buvo skautų tėvų komiteto narė. Paskutiniaisiais metais buvo Prisikėlimo parapijos tarybos sekretorė. Rašė "Moteriai" ir "Tėv. Žiburiams" straipsnius ir net vedamuosius.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė š.m. kovo 29 d. Paliko nuliūdusi vyrą Petrą, sūnų Liną, 21 m. Humber College studentą, ir dukrą Kristiną, 18 m., XIII klasės mokinę. Palaidota lietuvių kapinėse Mississaugoje š.m. balandžio 1 d., dalyvaujant gausiai visuomenei.

Rodos, išeisiu už kampo pro beržėlį ir pamatysiu mielą besišypsantį veidą, bet jo jau nėra. Nebesutiksiu nei lauke, nei šventovėj skaitančios apaštalų laiškus ar visa rimtimi einančios prie Dievo stalo. Ji užgeso kaip žvakė šiaurės vėjo užpūsta. Jos jau nebėra tikrai. Pati stovėjau prie kapo, kai atsisveikinom, ir pirmą kartą mačiau savo akimis karstą lėtai slenkant į žemę. O taip daug dar liko darbų, liko mylimi vyras ir vaikai, brolis, sesuo ir daug artimųjų. Išėjai taip ramiai, poeto žodžiais tariant, varteliams net nesugirgždėjus. Savo išore visada buvai rami, bet kas darėsi sieloj, niekas nežinojo. Jau niekas susirinkime nebeapgins neteisingai užpultos ir niekas nebepritars perdrąsioms idėjoms.

Išėjai, iš kur nebegrįžtama. Bet neviskas yra dingę. Yra likusi Tavo gyva dvasia, kurią jausime visada. Ir tavo šeima, ir mes visi žinome, kad dainos ir pasakos liko . . .

Ilsėkis ramybėje gražioje Anapilio lygumoje. Teskamba Tau Velykų varpai iki pasimatysime geresniame gyvenime. **Z. D. N.**

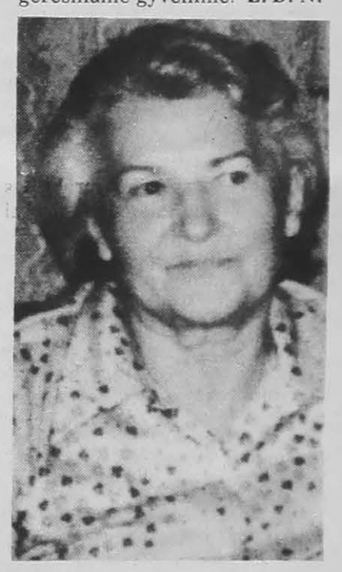

A. a. Liuda Imbrasienė

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PIRMASIS TOMAS

Seniai žadėtą "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" I tomą jau baigė spausdinti K. Požėlos spaustuvė. Jį sudaro 40 spaudos lankų, talpinančių apie 6.000 straipsnių, 1.500 iliustracijų, kurių trečdalis yra spalvotos. Medžiagą paruošė beveik 800 autorių, talkinami 430 mokslinių patarėjų. Specialus popierius enciklopedijai buvo gautas iš J. Janonio popieriaus gamyklos. Pirmą kartą tokio pobūdžio leidinys buvo atspaustas daugiaspalviu ofsetu. Iš viso ši enciklopedija turės 12 tomų, kurių kiekvienas bus išleistas 75.000 egz. tiražu. K. Demskis "Komjaunimo Tiesos" 59 nr. teigia: "Naujoji enciklopedija pateikia glaustų žinių apie visą pasaulį, visas mokslo šakas, visas žmonių veiklos sritis..." Visos šios žinios tikriausiai atsijotos sovietinio komunizmo rėčiu, kenkiančiu jų objektyvumui. Redakcija spaustuvei jau atidavė II tomą, kurį numatoma išleisti iki šių metų pabaigos, ir ruošia III.

RAUDONASIS KRYŽIUS

Septintasis Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugijos suvažiavimas įvyko kovo 22 - 23 d. d. Vilniaus statybininkų kultūros rūmuose. Garbės prezidiuman buvo išrinktas sovietų kompartijos politbiuras su L. Brežnevu priešakyje, nors suvažiavime nedalyvavo nė vienas jo atstovas. Vilniškės kompartijos centro komiteto sveikinimą perskaitė ck mokslo bei mokymo įstaigų skyriaus vedėjas J. Aničas. Iš pateikiamo teksto sužinome, jog Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugija ne tik rūpinasi gyventojų sveikata, sanitarine kultūra, bet ir auklėja savo narius sovietinio patriotizmo dvasia, ugdo jų atsidavimą "socialistine tėvyne" vadinamai Sovietų Sąjungai. Dėlto visiškai nenuostabu, kad suvažiavimo dalyviams teko aptarti priemones, kurios padės įgyvendinti sovietų kompartijos XXV kongreso nutarimus. Ataskaitinį pranešimą apie LRK Draugios veiklą 1971-75 m. padarė šios organizacijos centro komiteto pirm. D. Grybauskienė. Revizijos komisijos vardu kalbėjo jos pirm. H. Baldauskas. Žodį tarė ir svečias iš Maskvos prof. F. Zacharovas — sovietų Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio Draugijų Sąjungos v y k d o mojo komiteto pirmininkas. Sukomunistinto Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugija turi apie milijoną narių. Centro komiteto pirmininke vėl perrinkta D. Grybauskienė, pavaduotoju — R. Dobrovolskis, revizijos komisijos primininku — H. Baldauskas. Išrinkti ir atstovai į Maskvoje įvyksiantį VIII centrinį sovietinių kryžininkų bei pusmėnulininkų suvažiavimą.

REVOLIUCIJOS MUZĖJUS

Sovietinamos Lietuvos revoliucijos muzėjus, prisiglaudęs ankštose patalpose Vilniuje, susilauks modernaus trijų augštų pastato dešiniajame Neries krante, naujame visuomeniniame centre. Pasak direktoriaus V. Jurgaičio, muzėjaus fonduose jau yra sutelkta apie 90.000 rodinių, kurių tik nedidelė dalis prieinama lankytojams. Muzėjus yra tapęs propagandinio gyvenimo centru — jame rengiami įvairūs komunistiniai minėjimai, švenčiamos sukaktys. Naujuosiuose muzėjaus rūmuose bus 240 vietų iškilmių salė, restauracinės dirbtuvės, saugyklos, 14 salių parodoms. Jų projektas, paruoštas vilniečių architektų G. Baravyko, V. Vieliaus ir C. Strimaičio, buvo pasirinktas konkurso keliu.

SUSITIKIMAS SU ATEISTU

Pas Molėtų rajono Anovilio vidurinės mokyklos vyresniųjų klasių mokinius viešėjo ateizmo propagandą skleidžiantis Vilniaus pedagoginio instituto vyr. filosofijos dėstytojas J. Stankaitis. Sovietiniam komunizmui tarnaujantis propagandistas mokslevius stengėsi supažindinti su tariama religijos žala mokslui ir pažangai.

"DRUSKININKŲ ŽIEMA"

Tokiu pavadinimu Druskininkuose įvyko pramoginių šokių konkursas, kuriame susitiko B ir C klasių šokėjai iš Klaipėdos, Vilniaus ir Kauno. Konkursui vadovavo ir jį komentavo respublikinių meno saviveiklos namų baletmeisteris A. Gineitis. Vertintojai — D. Subatnikienė, S. Karčiauskas ir L. Šeiniauskas geriausia B klasės pora pripažino Kauno profsąjungų kultūros rūmų pramoginių šokių grupės "Sūkurys" atstovus Ramunę Varčikaitę ir Kęstutį Marcinkonį. Jiems įteiktas "Draugystės" sanatorijos prizas. Pirmą vietą C klasėje ir gydomosios fizinės kultūros parko prizą laimėjo Audronė Masiulytė ir Romas Macijauskas, Klaipėdos statybos tresto kultūros rūmų pramoginių šokių grupės "Žuvėdra" nariai. Parodomaisiais šokiais konkursą paįvairino kauniečiai Violeta ir Leopoldas Šeiniauskai, tarptautinės klasės šokėjų pora. Nutarta "Druskininkų žiemos" konkursus rengti kiekvienerių metų vasario mėnesį.

STALIAUS SKUNDAS

Įdomų kauniečio staliaus Juozo Butkaus laišką paskelbė "Tiesa" 58 nr. Jam teko dirbti prie naujo namo apdailos ir pažeisti savo sąžinės balsą: "Mane nustebino šio namo darbų vykdytojas Pranas Pranaitis. Buvo taip. Vos tik įžengėme į statybą, jis nedviprasmiškai įspėjo, jog dirbtume ne tiek gerai, kiek greitai. Trumpai drūtai pasakė: 'Vyrai, nesiterliokit ilgai, kaukšt, taukšt į lentą tris vinis ir toliau...' Kadangi esu šeštos kategorijos stalius, jau tiesiog nemokėjau dirbti, kaip pakliuvo. Ir ką jūs manot! Po poros dienų prie manęs priėjo pats darbų vykdytojas P. Pranaitis ir priekaištavo, kam aš taip stengiuosi, taip dailinu. Girdi, nereikia, svarbu, kad tik priėmimo komisija 'neprisikabintų'. Na, o kai gyventojai apsigyvens, tegul patys tvarkosi per naują, dailinasi. Ir aš paklausiau. Ne taip dirbau, kaip dera dirbti aukščiausios kategorijos staliui, ne taip dirbau, kaip mokiau savo mokinius, profesinių technikos mokyklų praktikantus..." J. Butkaus skundas, padiktuotas sąžinės balso, atskleidžia dalį priežasčių, dėl kurių gyventojai nėra patenkinti butais naujuosiuose pastatuose.

V. Kst.

Hamiltono lietuvaičių choras "Aidas", kurio pavasarinis koncertas rengiamas gegužės 1 d. Hamiltono Jaunimo Centre Nuotr. S. Dabkaus

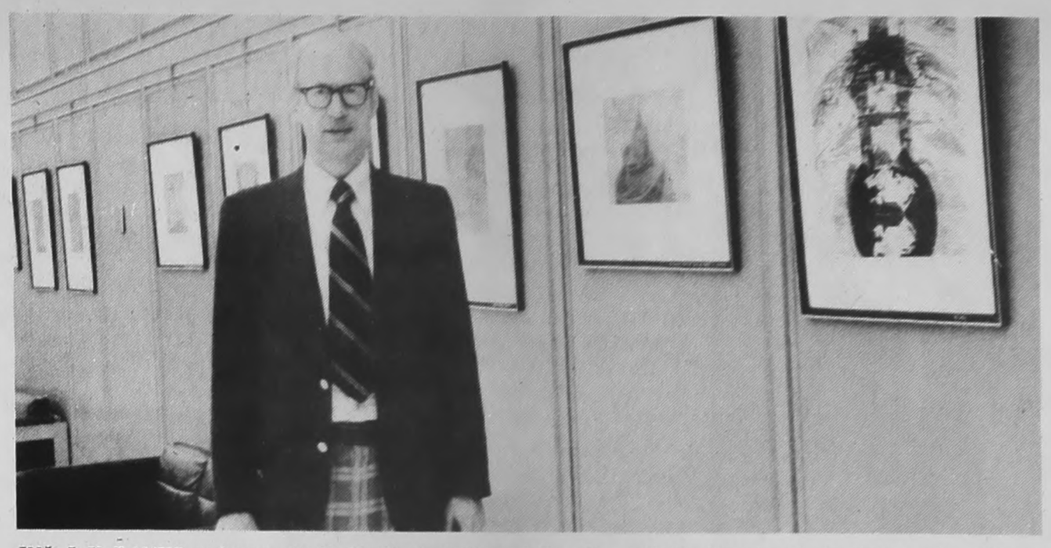

INŽ. J. V. DANYS, vadovavęs M. K. Čiurlionio festivaliui Kanados sostinėje Otavoje. Nuotraukoje matome jį valstybinio archyvo salėje Čiurlionio kūrinių reprodukcijų parodoje, kuri buvo surengta daugiausia jo pastangomis

Lietuvių kalbos kursai Australijoj

Melburne, Australijoje, veikia lietuvių kalbos kursai Viktorijos švietimo departamento gimnazijų sistemoje. Tie kursai buvo įsteigti Lietuvių Akademinės Korporacijos "Romuva" iniciatyva bei pastangomis. Jie pradėjo veikti nuo 1971 mokslo metų pradžios. 1975 metais kursus lankė 36 mokiniai, 1972 — 50, 1973 — 32, 1974 — 38, 1975 — 48 + 8 neakivaizdiniai (korespondencijos būdu) mokiniai. Kursuose veikia trys klasės: pradedančiųjų, pažengusiųjų ir baigiančiųjų.

Šiuo metu lietuvių kalbos kursuose dėsto: Petras Sungaila (lietuvių kalbos kursų koordinatorius ir pažengusių klasės mokytojas), Alena Karazijienė (baigiančiųjų klasės mokytoja) ir Jonas Rimantas Meiliūnas (korp. "Romuvos" narys ir pradedančiųjų klasės mokytojas). Tie asmenys yra Viktorijos švietimo departamento etatiniai mokytojai. Už vieną lietuvių kalbos (2 valandų) pamoką jiems mokama apie $30 (australiškų). Be to, lietuvių kalbos kursai turi dar dvi atsarginės mokytojas — Jūratę Normantaitę-Tender ir Daną Petkevičiūtę. Visi lietuvių kalbos mokytojai yra pilnai kvalifikuoti asmenys. Kursai veikia šeštadienių rytais.

1975 m. visi 19, kurie lankė baigiančiųjų klasę, išlaikė baigiamuosius egzaminus ir 8, kurie mokėsi neakivaizdiniu būdu

Egzaminų rezultatai: 8 mokiniai gavo A pažymį, 9 — B, 8 — C ir 2 — D.

Viktorijos Universitetų ir Mokyklų Egzaminų Taryba (Victorian Universities and Schools Examinations Board) 1976. I. 14 raštu pranešė, kad iš tų geriausiai išlaikė: Monika Dama Baltutienė, užimdama I vietą, Andrius Pranckūnas — II, Jūratė-Pranė-Kristina Sasnaitytė — III.

Š.m. vasario 7 d. Melburno Lietuvių Namuose jaunimo vakaro metu tiems mokiniams buvo įteiktos premijos. Pirmoji premija skirta Lietuvių Akademinės Korporacijos "Romuva", antroji ir trečioji — Amerikos Lietuvių Fondo.

Reikia pažymėti, kad visi universitetai Australijoje oficialiai pripažįsta lietuvių kalbos kursus, būtent: 1. University of Melbourne, 2. Monash University, 3. La Trobe University, 4. University of Adelaide, 5. Flinders University of South Australia, 6. University of Sidney, 7. University of New South Wales, 8. University of Newcastle, 9. University of New England, 10. Macquarie University, 11. University of Tasmania, 12. University of Western Australia, 13. University of Queensland, 14. Australian National University (Canberra, A.C.T.).

Tai reiškia, kad lietuvių kalba yra traktuojama lygiom teisėm su kitom svetimom kalbom, k.a. prancūzų, vokiečių, ir tuo igalina baigusius įstoti į betkurį Australijos universitetą.

Lietuvių kalbos kursai veikia ir stiprėja lietuvių mokytojų, ypač tų kursų koordinatoriaus ir šiuo metu Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos švietimo vadovo Petro Sungailos nenuilstamo darbo dėka.

St. Stankūnavičius

• **ISTORIJA moko, kad pirmoji emigrantų karta tik retai pasiekia tuos tikslus, dėl kurių paliko savo kraštą. Svarbu tad užkrėsti ir kitą generaciją savo idealų meile, uždegti įpėdinius.** J. ERETAS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125 **"TALKA"**

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas ..... 8½ %
term. depozitus 1 m. 9½ %

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

HAMILTON ONT

METINIS "AIDO" KONCERTAS — gegužės 1 d. Jaunimo Centre. Šiuo koncertu "Aidas" atidaro lėšų telkimo vajų išvykai į P. Ameriką. Į šias iškilmes atvyks PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys ir vicepirm. jaunimo reikalams R. Kasparas. Ta proga "Aido" vadovybė turės pasitarimą išvykos reikalais. "Aidas" šiam koncertui rengia naują dainų repertuarą. Kartu su choru ir solo dainuos solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis. Tėvų - rėmėjų komitetas, kuris rūpinasi visais ruošos darbais, posėdžiauja, planuoja, kad šis vakaras praeitų sėkmingai. Visos choristės pasipuoš naujomis suknelėmis.

"Aidas" per šešerius metus daug padarė. Jo dainos skambėjo keletą kartų Čikagoje, Niujorke, Klevelande, Baltimorėje, Toronte, Winnipege ir kitose lietuvių kolonijose. 1974 m. vasarą "Aidas" su dideliu pasisekimu koncertavo Europoje. Savo kelionę vainikavo Romoje popiežiaus Pauliaus VI audiencijoje, kur jo giedojimo bei dainavimo klausėsi apie 10.000 dalyvių, suvažiavusių iš viso pasaulio. Todėl visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius "Aidas" kviečia gegužės 1 d. vakarą skirti jam. "Aidas" be mūsų pagalbos šio užsimojimo neįvykdys. Padėkime jaunimui, nes jis dirba ir garsina mūsų Lietuvos vardą.

Po koncerto bus smagūs šokiai, grojant geram orkestrui. Veiks bufetas su šiltais valgiais ir baras. Laimei išmėginti — turtinga loterija. Smulkios loterijos paruošimui aukojo: $5 — L. Bučinskas, S. Narmantas, $3 — J. Adomauskas ir A. Buinys. "Aidas" dėkoja visiems aukotojams. Bilietai gaunami pas aidietes ir jų tėvelius. Įėjimas — $3.50, o pensininkams ir studentams — $2.50.

KLEVELANDO "GRANDINĖLĖS" koncertas įvyks š.m. rugsėjo 26 d. Mohawk College auditorijoje. "Grandinėlę" kviečia "Aidas". — "Aidas" pakviestas atlikti dalį Kanados Lietuvių Dienos koncerto programos š. m. spalio 9-10 d.d. Montrealyje. Taip pat "Aidas" gavo kvietimą atlikti meninę "TŽ" spaudos baliaus programą 1977 m. vasario 5 d. Anapilyje. **J. P.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju rengėjoms už suruošimą netikėto pobūvio naujagimio laukiant: D. Kekienei, K. Rudaitienei, G. Slaboševičienei. Taip pat nuoširdus ačiū visoms ponioms už dovanas: O. Ažubalienei, A. Apanavičienei, B. Ankudavičienei, L. Baltrušaitienei, D. Bobinienei, J. Bacevišienei, O. Dzemonienei, O. Derliūnienei, A. Dobilienei, A. Dingfeldienei, O. Godelienei, G. Gudelienei, V. Juraitienei, S. Jankauskienei, O. Kačinskienei, B. Kažukauskienei, J. Kamaitienei, N. Kaleininkienei, B. Kriaučiūnienei, V. Lukoševičienei, E. Macienei, D. Macienei, O. Martinienei, M. Neverauskienei, I. Pečiulienei, A. Pajaujienei, B. Prakapienei, E. Sventickienei, A. Stungurienei, A. Žukauskienei, E. Zabulionienei.

Jūsų visų nuoširdumas pasiliks man niekad neužmirštamas.

Visoms didžiai dėkinga —

Elena Balytienė

London, Ontario

HAMILTONO "AUKURAS" pažadėjo aplankyti Londoną balandžio 25 d. Jis Šiluvos Marijos parapijos salėje suvaidins Antano Rūko 3 v. komediją "Bubulis ir Dundulis". Tai auksinė proga Londono ir apylinkės lietuviams pagyventi linksma nuotaika. Pradžia — 8 v.v.

PROGRAMA su staigmenomis pramatoma šių metų "Baltijos" ansamblio vakare gegužės 1 d. gražioje salėje. Salės stogas tikrai geras ir vanduo netekės, kaip įvyko pernai. Lietsargių veždis nereikia.

MOTINOS DIENA ir mokyklos mokslo metų užbaiga bus gegužės 16 d., 5 v.p.p., Šiluvos Marijos parapijos salėje. Mokiniai parodys tėvams ir visiems susirinkusiems ką per metus išmoko. **M. Ch.**

St. Petersburg, Fla.

JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA "Palanga" kovo 11 d. surengė savo vėliavos šventinimą. Apeigas atliko kun. R. Šakalys, dalyvaujant prel. J. Balkūnui ir kitiem svečiam. Gauta daug sveikinmų, kuriuos paskaitė kuopos pirm. Vikt. Baranauskas. Iškilmėje dalyvavo šios vėliavos: T. Daukanto jūrų šaulių iš Čikagos, Detroito "Švyturio", Toronto "Baltijos" ir St. Petersburgo R. Kalantos (sausumos šaulių), JAV ir Lietuvos. Vėlia-

(Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PROTESTO LAIŠKĄ, pasisakantį prieš JAV jaunųjų politikų lankymąsi okupuotoje Lietuvoje su diplomatų palyda, VLIKas buvo pasiuntęs valstybės departamentui. Kovo 17 d. VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas gavo atsakymą, parašytą valst. sekr. H. Kissingerio vardu vieno pareigūno. Jame aiškinama, kad proamerikietiškos Lietuvos su Latvija ir Estija įjungimas į JAV kultūrines bei informacines programas esąs teigiamas reiškinys, naudingas ir amerikiečių, ir lietuvių tautoms. Esą, JAV konsulatas Leningrade nuo jo atidarymo 1973 m. stengiasi išvengti diskriminacijos prieš lietuvių, latvių ir estų tautas konsulinuose bei kultūriniuose reikaluose. Baltijos kraštuose lankėsi jau kelios amerikiečių menininkų grupės. Tokie politikų, menininkų, diplomatų vizitai esą papildo "Amerikos Balso" laidas, pabrėžia Amerikos domėjimąsi Pabaltiju. Minėtieji ir buvusieji vizitai, kurių kartas nuo karto gali pasitaikyti, nepakeičia JAV politikos, nepripažįstančios Lietuvos priverstinio įjungimo Sovietų Sąjungon. Šiai politikai neturėjusi įtakos nei Europos saugumo konferencija, nei sovietinė jos rezultatų interpretacija.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTO pranešimu, antroji "Mūsų šokių" laida gaunama: "Drauge", 4545 West 63rd St., Chigago, Ill. 60629; "Darbininke", 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207; Marginiuose, 2511 West 69th St., Chicago, Ill. 60629; Gifts International, Inc., 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629; pas V. Stankuvienę, 7056 So. Campbell, Chicago, Ill. 60629. Kaina —$4, neįskaitant persiuntimo išlaidų.

SOVIETINIŲ POLITINIŲ KALINIŲ TEISES GINANTIS KOMITETAS Niujorko Manhattan Center salėje kovo 27 d. surengė susitikimą su neseniai iš Sovietų Sąjungos išleistu Leonidu Plijušču, kankintu psichiatrinėje ligoninėje. Be paties L. Plijuščo, kalbėtojų eilėse buvo P. Litvinovas, senatorius H. M. Jacksonas, keli kiti amerikiečiai ir S. Kudirka. Pastarasis ragino lasvąjį pasaulį reikalauti, kad Sovietų Sąjunga leistų tarptautinėms delegacijoms aplankyti politinius kalinius. Sovietų atsisakymas turėtų būti pasmerktas ir sutiktas kultūrinėmis bei ekonominėmis sankcijomis. Savo žodyje S. Kudirka primine Mariją ir Dainą Jurgučius, Nijolę Sadūnaitę, Sergejų Kovaliovą. Susitikimą su L. Plijušču rengusiam komitetui talkino JAV LB Niujorko skyrius.

A. a. MIKAS REKLAITIS, kūrėjas-savanoris ir Lietuvos kariuomenės divizijos generolas, mirė kovo 31 d. Čikagoje, sulaukęs 79 metų amžiaus. Velionis, baigęs Maskvos karo mokyklą, dalyvavo kovose prieš austrus ir vokiečius. Grįžęs Lietuvon, organizavo Alytaus apskrities miliciją ir 1919 m. įsijungė savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Už pasižymėjimą kautynėse apdovanotas Vyčio Kryžium. Nepriklausomybės metais buvo I pėstininkų pulko ir III pėstininkų divizijos vadu. 1939 m. vadovavo lietuvių komisijai derybose su sovietų atstovais dėl jų įgulų įvedimo, 1940 m. lydėjo ministerį pirmininką A. Merkį į Maskvą. Sovietams okupavus Lietuvą, buvo kalintas Kauno kalėjime. Išeivijoje buvo LTB centro komiteto ir JAV LB pirmosios tarybos narių.

ALKOS MUZĖJAUS DIREKTORIATO pirmininku, J. Vembrės pranešimu, išrinktas dr. Alf. P. Stankaitis iš Hartfordo, Conn. ALKĄ įsteigė ir nuo 1922 m. globojo prel. Pr. Juras. Direktoriatas rūpinasi ALKOJ sutelktos medžiagos tvarkymu, patalpų praplėtimu. Muzėjų praturtino šiomis dienomis iš St. Santvaro, inž. J. Gimbuto, A. Mažiulio, B. Kapochy gautos vertingos knygos, rankraščiai bei kita reta medžiaga. Putnamo N. Pr. Marijos seselių vyresniąja vėl perrinkta sesuo Marija Bareikaitė, šias pareigas ėjusi jau ketverius metus.

Argentina

GAVĖNIOS REKOLEKCIJAS Berisso, Adrogue ir Temperley lietuviams vedė kun. J. Petraitis, Buenos Aires lietuviams Kristaus ir Aušros Vartų šventovėse — kun. A. Steigvila.

J. GRICIŪTĖ - STOČKŪNIENĖ, Mindaugo Draugijos Berisse veikėja, atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvininkės intencija Mišias Maria Auxiliora šventovėje atnašavo iš Avellanedos atvykęs Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Petraitis. Sukaktuvininkės pagerbtuvėse draugijos salėje dalyvavo apie 70 tautiečių iš Berisso ir Buenos Aires. Ją sveikino kun. J. Petraitis, P. Gudelevičius, Mindaugo Draugijos vardu — ižd. J. Šislauskas, dvisavaitraščio "Laikas" — red. O. Kairelienė. J. Griciūtė - Stočkūnienė pinigines 1.400.000 pezų dovanas perdavė Mindaugo Draugijai. Argentinon atvykusi prieš daugiau kaip 40 metų, ji ypač veikliai reiškėsi sceninėje veikloje, atlikdama vaidmenis beveik 40-tyje įvairių veikalų spektaklių.

Australija

AUSTRALIJOS BALTIEČIŲ TARYBOS delegaciją Kanberoje priėmė naujasis premjeras M. Fraseris su abiejų parlamento rūmų pirmininkais — B. Sneddenu ir R. G. Whitersu. Delegacijoje buvo po du kiekvienos tautos atstovus. Lietuviams atstovavo ALB krašto valdybos pirm. inž. A. Šimkus ir dabartinis Baltiečių Tarybos pirm. B. Stankūnavičius. Premjerui M. Fraseriui buvo įteikta Baltiečių Tarybos rezoliucija, dėkojanti jo vyriausybei už Baltijos valstybių pripažinimo Sovietų Sąjungai atšaukimą. Padėkoje primenama, kad šiuo žingsniu džiaugiasi visos baltiečių organizacijos laisvajame pasaulyje ir Pasaulinė Baltiečių Santalka Niujorke. Rezoliucija taipgi dėkoja premjerui M. Fraseriui už jo reikšmingą principą Baltijos valstybių klausimu: "Laiko tėkmė nepadaro teisėtu to, kas bloga". Antrąją rezoliucijos dalį sudarė baltiečių pasiūlymai premjero M. Fraserio vyriausybei, kurių dėka būtų sustiprinta jos parama Baltijos kraštams Jungtinėse Tautose bei kitose pasaulio opiniją formuojančiose institucijose. Reiškiama viltis, kad Australijoje bus įgyvendinta daugiakultūriškumo politika, pažadėta liberalų ir ūkininkų partijų. Tai buvo pirmas oficialus Baltiečių Tarybos atstovų priėmimas pas Australijos premjerą bei jų susitikimas su parlamento vadais.

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJOS Šv. Kazimiero klubo metiniame narių susirinkime perrinkta ta pati valdyba: pirm. J. Babilius, sekr. V. Jurienė ir ižd. I. Dailidė. Klubas savo veiklą yra pradėjęs su p. Šemetų šešimos 150 svarų dovana. Pernai pajamų jis turėjo 2.964 sv., išlaidų — 2.576 sv. Klubo sale naudojasi tautinių šokių grupė ir į pamaldas atvykę parapijiečiai. Pernai buvo suorganizuota kalėdinė loterija, šiemet — Užgavėnių balius. Londono lietuvių tautinių šokių grupei klubas paaukojo 50 sv. kelionei į tautinių šokių šventę JAV.

Italija

URBANIJOS VYSKUPIJOS TYLOS BENDRIJOS komisija yra išleidusi keletą knygučių italų kalba apie sovietų okupuotos Lietuvos kančias: "Lietuva kankinė", "Persekiojimo kronika", "Sibiras — lietuvių tautos kapinynas" (dvi dalys), "Lietuva — Katalikų Bažnyčios audroje" (I dalis). Šiuos leidinius, turinčius 475 psl., papildo brošiūros: "Kalėdiniai lietuvių papročiai ir jaudinantis laiškas iš Sibiro", "Kalėdos Sibire", "Jauna lietuvė Nijolė Sadūnaitė nuteista už katalikų tikėjimo ir žmogaus teisių gynimą". Ir knygutės, ir brošiūros yra iliustruotos. Visus leidinius spaudai paruošė prel. V. Mincevičius, VLIKo ELTOS biuletenio itališkosios laidos redaktorius. Juos šiltai įvertino Vatikano pareigūnas arkiv. G. Benelli kaip sovietinio barbariškumo sintezę, didvyrišką lietuvių kovą už savo tikėjimą bei laisvę.

Ispanija

MADRIDO RADIJAS tęsia VLIKo programų transliacijas okupuotai Lietuvai. Naujasis Ispanijos informacijų ministeris lietuvių, latvių ir estų laidas buvo sustabdęs 1975 m. gruodžio 24 d. Po VLIKo atitinkamų žygių lietuviškos laidos vėl yra leistos, tik dabar jos perduodamos ne kasdien, o du kartus per savaitę — trečiadieniais ir šeštadieniais.

Britanija

BRITANIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ Bendruomenė pasiuntė laišką Londone viešėjusiam Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeriui A. Gromykai, protestuodama prieš religijos varžymą bei tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje, nesuderinamą su Sovietų Sąjungos konstitucija bei Kremliaus vadų pareiškimais. Šiuo laišku reikalaujama minėtųjų varžtų atšaukimo, leidimo vyskupams J. Steponavičiui ir V. Sladkevičiui eiti jų pareigas, nuteistųjų už religiją išleidimo laisvėn. Primindami Helsinkyje pasirašytas gaires, lietuviai katalikai taipgi reikalauja, kad išeiviams būtų leista laisvai lankytis Lietuvoje ir kad jos piliečiams taip pat laisvai būtų leidžiama keliauti po užsienį. Šį protesto laišką su visais pagrindiniais jo punktais paskelbė Britanijos katalikų laikraštis "Catholic Herald" savo kovo 26 d. laidos pirmajame puslapyje.

KANADOS LIETUVAIČIŲ KVARTETAS "Aušra" iš Windsoro, Ont., šią vasarą lankysis V. Europoje. Britanijoje numatomi 2-3 koncertai. Koncerto išvyka, kuria rūpinasi PLB valdyba, įvyks rugpjūčio antroje pusėje. Dėl koncertų datų šiuo metu tariamasi su LB krašto valdybomis kitose V. Europos valstybėse.

Vokietija

KULTŪRINĮ SAVAITGALĮ savo rezidencijoje Freudenstadte surengė Vokietijos Lietuvių Kultūros Draugijos pirm. dr. Alina Plechavičiūtė-Veigel, sukvietusi 35 kultūrininkus. Dalyviai diskutavo didvyrišką R. Kalantos mirtį bei jos prasmę, kurią padėjo išryškinti magnetofono juoston įrašytas J. Jurašo pasakojimas apie šio jaunuolio susideginimą. J. Glemža padarė pranešimą apie "Labdaros" veiklą. Suvažiavimą papildė eilėraščių deklamacijos, dainos, vaišės su lietuviškais patiekalais. Sekmadienį visi dalyvavo pamaldose Šv. Elzbietos koplyčioje ir jų metu giedojo lietuviškas giesmes. Mišias atnašavo kun. K. Senkus, paruošęs ir šiai progai pritaikytą pamokslą.

ziggy's fantastic foods

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

visiem savo klientam, draugam
ir bendradarbiam linki vadovybė ir štabas

ZIGGY'S FANTASTIC FOODS

Nuo Otavos iki Londono

su specialiais sveikinimais nuo mūsų naujai atidarytos parduotuvės

"PICKERING FARM"

852 Yonge St. (kampas Yorkville ir Yonge) Toronte

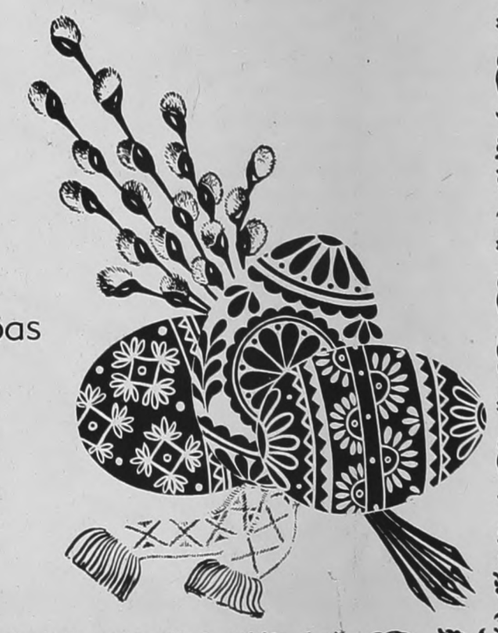

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja GABIJA JUOZAPAVIČIŪTĖ, talkinama kolektyvo

Brazilijos lietuvių skautų stovykloje: už torontiškio inž. Algio Čepo padaryto kryžiaus stovi būrys stovyklautojų, kuriems dienos programą aiškina kun. H. Šulcas, stovyklos vadovas. Stovykla įvyko 1976. I. 27 — II. 8 ir vadinosi "Jūratė ir Kastytis" Nuotr. A. Saulaičio

JAUNIMO ŽVILGSNIS Į POLITIKĄ

Vyraus ias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

VIKTORAS NAKAS

Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese šis atstovas iš JAV skaitė referatą "Jaunimas ir politinė lietuvių veiklos dinamika". Čia pateikiame jo ištrauką. RED.

Yra du pagrindiniai pasaulio lietuvių centrai, kurie rūpinasi politine išeivijos lietuvių veikla. Šie du centrai yra Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIKas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė — PLB. Pirmoji organizacija rūpinasi vien Lietuvos laisvinimo reikalais. PLB nesiriboja politine veikla — ji taip pat daug dėmesio kreipia į pasaulio lietuvių švietimą, šalpą, informavimą ir aplamai į visus lietuvių visuomeninius bei kultūrinius reikalus. VLIKas įsisteigė 1943 m. lapkričio 25 d. Lietuvoje vokiečių okupacijos metu. Jis veikė slaptai. Jo nariai buvo vokiečių, paskui rusų persekiojami. VLIKas buvo paskutinis vyriausias laisvosios Lietuvos atstovavimo organas. Laisvinimo kovai tęsti VLIKas 1945 m. persikėlė į Vokietiją, o 1955 m. — į Niujorką, kur iki šios dienos tebeveikia.

PLB yra VLIKo duktė — jo kūrinys. VLIKo vadai suprato, kad jų politinės organizacijos neužtenka pilnam lietuvių išeivijos gyvenimui.

Iš pasikalbėjimų su australiečiais ir pietų amerikiečiais šiame kongrese susidariau vaizdą, kad jie irgi skeptiškai žiūri į politinį veikimą. Tiktai "vokiečiai" visai tvirtai pasisako už politikų pirmenybę. PLB turėtų susirūpinti, o ne džiaugtis, jeigu jaunimas ją labiau vertina, negu VLIKą dėlto, kad jaunimas neįvertina politinės veiklos.

Netinkamas politinės veiklos vertinimas jaunimo gretose yra panašus į gydomą paciantą, kuris nori apsieiti be gydytojo, t. y. be politinės veiklos, ir be vaistų, t. y. be nepriklausomos Lietuvos. Kaip ir visų sunkiai sergančių žmonių, atmetančių vaistus bei gydytoją, gyvybę gali išgelbėti tiktai stebuklas.

Susumuojant matyti, kad VLIKas nėra jaunimui toks aktualus kaip PLB. Viena to priežastis yra informacinė, o kitos dvi susijusios su jaunimo pasaulėvaizdžiu. PLB turi daugiau kontakto su žmonėmis, yra modernesnė ir geriau atitinkanti jaunimo norus. Pabrėžtina, kad toji Bendruomenė yra jaunimui aktuali ne dėl politinės veiklos, bet dėl kultūrinės, nepolitinės.

VLIKas savo sudėtimi buvo patrauklus vien naujiems ateiviams, nes į jo eiles galėjo patekti tiktai nepriklausomos Lietuvos politinių partijų nariai. Reikėjo platesnio masto organizacijos, kuri apimtų **visus** išeivijos lietuvius — senus **ir** naujus ateivius, ugdytų lietuvių visuomenę kultūrinėje, visuomeninėje bei politinėje plotmėje, būtų tvirta atrama VLIKo veiklai ir lietuviškam gyvenimui. Laikinieji PLB nuostatai buvo VLIKo paskelbti 1949 m. birželio 14 dieną. Nuo pat įsisteigimo PLB centras yra Š. Amerikoje, nors jo vieta nebūtinai ribojama vienu miestu.

Svarstant pasaulio lietuvių centrų veiklą, kyla du labai svarbūs klausimai, liečią jaunimą. Pirma, ar šie du lietuviški politinės veiklos centrai yra aktualūs? Antra, ką šios dvi organizacijos specifiškai mūsų jaunimui duoda?

Kai kelia klausimą ar VLIKas ir PLB jaunimui aktualūs, noriu pažvelgti, ar jie jaunimui yra svarbūs, ar jaunimas supranta kaip jie veikia. Jeigu jaunimas šių dviejų organizacijų nesupranta arba jeigu jas supranta, bet visvien mano, kad jos nėra svarbios, tai tos organizacijos **nebėra aktualios. Jaunimui** PLB yra aktualesnė, negu VLIKas.

Priežastys yra trys.

PLB turi šaknis daugelyje pasaulio kraštų. Pvz. lietuvių jaunimas Australijoje žino, kad PLB egzistuoja, nes mato veikiant Australijos Lietuvių Bendruomenę. VLIKo šaknys siekia Australiją tiktai pavieniais asmenimis, o ne organizaciniais skyriais. Nors abi organizacijos dirba visų lietuvių labui, tačiau tik PLB veikia visose lietuvių kolonijose. Šis PLB išplėtimas reiškia, kad ji geriau žinoma, negu VLIKas.

Tačiau, kad PLB būtų aktuali, turi būti ne tik žinoma, bet ir gerai vertinama. Yra du dalykai, kurie lenkia jaunimą labiau vertinti PLB, negu VLIKą. Pirma, VLIKas viešai remiasi senomis Lietuvoje įsteigtomis partijomis. Tik tos partijos gali siųsti savo atstovus į VLIKo seimą, kurios veikė prieš ar per II D. karą. Dabarties jaunimas, norintis balso VLIKe, turi įsirašyti į vieną tų keliolikos partijų.

Iš kitos pusės, **teoriškai** PLB valdybon gali kandidatuoti betkas. Faktiškai jos valdybos nariai dažniausiai irgi išrenkami pagal senų politinių partijų linijas. Besąlyginis VLIKo reikalavimas, kad kandidatai į jo tarybą būtų nepriklausomos Lietuvos partijų nariai, nuteikia jaunimą prieš VLIKą. Jaunimas susidaro vaizdą, kad VLIKas yra senoviškas, o PLB moderni, tinkamesnė šiems laikams. Mano nuomone, šis jaunimo susidarytas vaizdas yra teisingas, nors perdeda PLB modernumą ir tuo nuvertina VLIKą.

Antra priežastis, kodėl PLB daugiau jaunimo vertinama, negu VLIKas, yra ta, kad ji savo veikla apima **visas** išeivijos organizacinės veiklos sritis. Šiomis dienomis aiškiai vyrauja nuomonė Š. Amerikos lietuvių jaunimo tarpe, kad kultūrinė bei visuomeninė veikla turi pirmenybę prieš politinę. Kadangi kultūrinė bei visuomeninė veikla randama PLB, bet ne grynai politiniams tikslams skirtame VLIKe, jaunimas pastarąjį daugiau ar mažiau atmeta.

LIETUVIŲ DIENA UNIVERSITETE

Vasario 27 d. buvo paskelbta Lietuvių Diena Toronto universitete. Šia proga Toronto Universiteto Liet. Studentų Klubas surengė dailės parodą Šv. Mykolo kolegijos patalpose. L. Dienos tikslas buvo supažindinti universitėto studentus su lietuvių liaudies ir išeivijos menu. Klubo nariai meniškai išdėstė tautinius drabužius, gintarą, spalvingas juostas, medinius kryželius ir klumpes. Kur reikalinga, buvo pridėti trumpi paaiškinimai.

Laikantis dvilypio LD tikslo, antra parodos dalis buvo skirta T. Valiaus, V. Bričkaus, J. Dagio, Poškaus ir kitų menininkų kūrybai. Liaudies muzikai atstovavo kanklės. Lietuviškų plokštelių muzika girdėjosi salėje.

Atskira parodos dalis, pailiustruota drabužiais, plakatais ir nuotraukom, vaizdavo Toronto "Gintaro" šokėjų grupę ir tuo būdu lietuvių veiklą. Kanadiečiai studentai buvo supažindinti su Lietuva, rodant skaidres per pietų laikotarpį.

Parodą aplankė ir tie, kurie per tarptautinį Karavaną pamėgo lietuviškus kepinius. Jie nebuvo apvilti, nes rado pardavinėjamų "grybų".

Paroda sulaukė entuziastiško atsiliepimo. Džiaugiamės girdėję, kad Šv. Mykolo kolegija tokios parodos nėra turėjusi ir iki sekančios Lietuvių Dienos tokios nesulauks.

TULSK valdyba

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Ar lietuvių veikla dinamiška?

Spaudoje daug skaitėme apie įvairiausius įvykius lietuvių gyvenime: kongresai, suvažiavimai, minėjimai, stovyklos, susirinkimai, posėdžiai, sporto rungtynės ir t. t.

Š. Amerikoje ypač daug dėmesio kreipiama į jaunimo organizacijas — skautus, ateitininkus, neolituanus, Lietuvos vyčius. Pastaruoju laiku steigiasi tuose universitetuose, kur yra lietuvių studentų, lietuvių studentų klubai, kurie yra universitetų vyriausybių pripažinti kaip pilnateisiai universiteto bendruomenės nariai. Australijoje jaunimas ypač reiškiasi sporte. Vokietijoje rengiami šaunūs suvažiavimai.

P. Amerika remiasi naujai įsteigta Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Ji galbūt šio kongreso ruošos dėka pas juos yra pagarsėjusi.

Pažvelgus į spaudą bei išsikalbėjus su žmonėmis, atrodytų, kad mes, lietuviai, esame ypatingai veiklūs žmonės. Retas lietuvis jaunuolis, bent Š. Amerikoje, nepriklauso keletui organizacijų. Jis vos randa laiko pamokoms paruošti tarp pianino pamokų, skautų sueigų, ateitininkų susirinkimų, tautinių šokių repeticijų ir t. t. Kitataučiai dažnai net stebisi, kad tokia maža tauta taip gražiai susiorganizavusi ir tiek daug darbų atlieka.

Atrodo daug darome, bet esame pasiekę kol kas nelabai daug. Iš visų įdėtų pastangų lietuviškoje veikloje rezultatų turėtų būti daug daugiau. Aš teigiu, **kad mes neturime dinamiškos veiklos, kad mūsų veikla yra pasidariusi automatiška, joje trūksta išradingumo, naujų būdų.** Bijome veiklon įtraukti naujų dalykų, pvz. rengiant Vasario 16 minėjimus. Perdaug pakeitę įprastą formą, bijome, kad prarasime didžiąją dalį visuomenės, ypač vyresniosios, kuri yra netolerantiška naujom idėjom. Mat, jinai jaučiasi patogiausiai įprastoje, pažįstamoje situacijoje. Gal dėlto, kad tai, kas jiems buvo pažįstama ir įprasta Lietuvoje, nori perkelti į kraštą, kuriame gyvena. Naują idėją jiems atrodo lyg praradimas to, kas jiems yra sava dėlto, kad yra pažįstama ir užtat patogu. Jeigu mūsų veikla liks patogi, jinai tikrai liks paviršutinė, išlaikanti tiktai formą, nes jaučia pareigą tą formą išlaikyti.

Ateina pvz. Vasario 16 diena, ir reikia jau pradėti rengti minėjimą; ateina Sao Paulyje laikas rengti parodą Praca Roosevelt ar kitame kuriame krašte bendrame baltiečių pobūvyje, ir pradedama aimanuoti, kad vėl **turi** kas nors lietuviams atstovauti! Ačiū Dievui, kol kas dar yra tokių, kurie jaučia pareigą ir reikalą tokį darbą atlikti, bet tokių yra mažai ir jie ilgai neišsilaikys.

Vietoj to turėtu būti su noru laukiama progų iškelti lietuvių vardą visuomenėje, turėtų būti noras gerai pasirodyti, lietuviams atstovauti. Turėtų būti ieškoma naujų būdų išeiti viešumon, o ne metai po metų rodyti tuos pačius plakatus. Sakyčiau, mes nemokame išeiti į visuomenę — esame perdaug užsidarę savame ratelyje.

Nors ir automatiška, tačiau veikla yra. Pažvelgus ateitin, man kyla klausimas, ar rasime tokius žmones, kurie tikrai jaus pareigą ateityje, kai jau daugiau nebeliks dabarties keliu pareigingųjų vyresniųjų? Ar iš mūsų tarpo atsiras tokių, kurie budės kas vakarą visą savaitę prie lietuviškų rodinių baltiečių parodoje? Aš labai abejoju, todėl, kad tarp mūsų nėra daug tokių, kurie tikrai įvertins lietuvybę.

Esu lietuvis todėl, kad mano tevai iš tenai kilę, ir viskas. Bet tai nedaug ką man reiškia. Ateinu kartą į metus į Vasario 16 minėjimą (negali būti lietuvis, jeigu neateini net į šį minėjimą kartą į metus; ir kiek yra tokių, kuriuos tada tepamatai lietuvių tarpe?), atlieku savo pareigą ir esu ramus iki sekančio Vasario 16 minėjimo. Tokių, kurie tikrai supranta reikalą ir naudą veikti, yra nedaug. Dėl daugelio asmenų, kurie neprisideda prie veiklos arba pasiėmę pareigas jų iki galo neišveža, neilgai išsilaiko ir tie, kurie dirba.

Man rodosi, kad yra kažkas negerai mūsų veikloje, jeigu prieiname iki to taško, kad užkrauname keleto žmonių darbus ant vieno ar dviejų asmenų. Paimkime pvz. baltiečių parodas. Kaip palengvintų darbą, jeigu nereikėtų tam pačiam asmeniui kas vakarą joje budėti! Kaip palengvėtų darbas, jeigu juo būtų pasidalinama. Daug įdomesnė būtų paroda, jeigu į jos ruošą aktyviai įsijungtų didesnis skaičius žmonių su naujomis idėjomis, pasiūlymais. Pasidalinus kiltų daugiau minčių ir net tam asmeniui būtų įdomiau dirbti. Tada jau būtų dirbama iš įdomumo, dinamiškai, o ne tiktai iš pareigos. Vien pareigos neužtenka, kad veikla būtų dinamiška. Pareigos jausmas yra tiktai pradžia, prie jo yra būtinas tikras supratimas ir įsitikinimas, kad verta ir naudinga dirbti. Kadangi žmogus yra socialinis sutvėrimas, jis naudingumą mato tiktai tada, jeigu savo darbui bei mintims randa užnugarį. Jeigu to užnugario nėra, jaučiasi izoliuotas, nepripažintas. Mūsų visuomenėje trūksta vieningo užnugario veiklai. Manau vertėtų šiuo atveju imti pavyzdį iš žydų tautos, kuri retai kur skaldosi.

Siūlyčiau studijiniuose būreliuose kelti klausimus, ar mes iš tikrųjų turime dinamišką veiklą bendrinėse ir ideologinėse jaunimo organizacijose (skautuose, ateitininkuose), kultūriniuose rateliuose, sporto vienetuose? Sąrašuose narių būna daug, o susirinkimuose tie didieji skaičiai dingsta. Iš sąrašuose užrašytų 50 pastoviai atsilanko gal 10. Kodėl? Ar asmuo neranda kas jam būtų įdomu? Ar reiktų bandyti prisitaikyti prie daugumos asmenų, kad kuo daugiau būtų įjungta į veiklą? Ar reikia reikalauti, kad asmenys prisitaikytų prie veiklos tokios, kokia jau yra, ir jeigu neišeina, apie juos pamiršti? Reikėtų labai rimtai apsvarstyti ar mes užtektinai dėmesio kreipiame į įjungimą žmonių veiklon? Galbūt reikėtų šiek tiek savo veiklą pakeisti, pritaikyti prie jų. Tada veikla rastų didesnį užnugarį, susidomėjimą ir pritaptų prie liaudies, kuria ji remiasi.

Gabija Juozapavičiūtė

Laiškas Čikagos kardinolui

Čikagos lietuvių studentų grupė — ateitininkai, skautai ir kiti š.m. kovo 19 d. prie Šv. Vardo katedros surengė 40 valandų budėjimą-vigiliją, kurios metu garsiai skaitė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" lietuvių ir anglų kalbomis. Budėjimas buvo skirtas atkreipti viešumos dėmesiui į religijos persekiojimą sovietų pavergtoje Lietuvoje ir paminėti ketvirtąsias "Kronikos" metines. Dėlto buvo dalinami atitinkami lapeliai. Skaitymui buvo įrengta pakyla prie didelio lietuviško kryžiaus. Budėjimą iniciatoriai norėjo rengti katedroje, bet negavo leidimo. Jie tikėjosi paramos bei dėmesio iš kardinolo Cody, bet nesulaukė. Dėlto sambūris "Jaunimo Žygis už Tikėjimo Laisvę" parašė jam laišką, išreiškiantį apgailestavimą. Štai laiško tekstas.

His Eminence John Cardinal Cody, D.D., Ph.D., J.C.D., Archbishop of Chicago, 1555 North State Parkway, Chicago, Illinois 60610

Your Eminence:

We deeply regret Your lack of understanding and concern for the suffering of Lithuanian Catholics as shown by Your recent refusal to show any interest in the Forty Hour Prayer Vigil at the doors of Your Cathedral on March 19-21st.

It was not only a cause of deep disappointment for the young Catholics of Lithuanian descent living within the limits of your Archdiocese. Such incidents weaken the position of all those Lithuanians in the free world who are trying to defend their conviction that the Church is a community of brotherly love and strengthen the voices of atheists who see in it only an instrument of financial and political power in the hands of a few.

We hope and pray that You might be more open and sensitive in the future.

Respectfully,
Romualdas Bublys
President

Atostogos

— Jūs teisingai padarėte, kad išsirinkote mūsų miestą, — kalba viešbučio savininkas paryžiečiui, atvažiavusiam atostogauti.

— Klimatas čia toks nuostabus, kad pas mus apskritai niekas nemiršta.

— O kas štai čia? — klausia paryžietis, rodydamas į važiuojančią gatve gedulingą procesiją.

— Tai lydi laidotuvių biuro savininką. Norite sužinoti, kodėl jis mirė?

— Kodėl?

— Iš bado . . .

Moka garsintis

Turistinis šveicarų biuras įdėjo Vatikano laikraštyje "L'Osservatore Romano" tokį skelbimą: "Visi keliai veda į Romą, bet gražiausias jų eina per Šveicariją".

Parinko **Pr. Alš.**

Thunder Bay, Ontario, lietuvių pastangomis surengta tautodailės paroda

Lietuvių Diena buvo surengta Toronto universiteto Šv. Mykolo kolegijoje vasario 27 d. Nuotraukoje — Lilija Zenkevičiūtė tautodailės parodoje, kurią aplankė daug kitataučių studentų Nuotr. V. Mickevičiaus

Š. Amerikos lietuvių studentų grupė Montrealyje lankė miestą suvažiavimo metu 1975 m. pabaigoje Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

ĮDOMI KONGRESINĖ KELIONĖ

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, įvykęs P. Amerikoje 1975 m. gruodžio 20 — sausio 10 d.d., vispusiškai buvo įdomus. Aš vykau kaip turistė, nesilaikiau griežtai kongreso programos, skyriau daugiau liako aplankyti įdomesnėm P. Amerikos vietovėm.

Pirmas sustojimas P. Amerikoj — Buenos Aires, Argentinoje. Šis didelis miestas, kuris dažnai vadinamas P. Amerikos Paryžiumi, neturi Eifelio bokšto, nei Seinos upės, bet ne be reikalo yra taip pavadintas. Buenos Aires miestas turi tam tikrą paryžietišką patrauklumą, kuriuo greitai sužavi kiekvieną žmogų. Vidury miesto yra pati plačiausia gatvė visame pasaulyje, kuri turi tris skirtingus vardus, kiekvienai daliai. Trupučį paėjus šia gatve, matyti obeliskas, dar toliau katedra ir Ružavieji Rūmai, kuriuose šiuo tarpu prezidentauja Isabela Peron. Miestas labai turtingas parkais, kuriuose galima pamatyti įvairiausių palmių ir kitų žalumynų. Vaikščiodamas po Buenos Aires, žmogus niekad nesijaučia pasimetęs tarp pilkų, niūrių pastatų, nes visur žalia, įvairiausi medžiai, gėlės, augalai tarp modernių ir senoviškų pastatų.

Antras sustojimas mažos mūsų grupelės buvo Santiago, Čilėje, kurį pasiekėme po 36-valandų kelionės autobusu. Pirmas 24 val. praleidome važiuodami skersai "pampas" — milžiniškus Argentinos laukus. Kartas nuo karto pasirodydavo "gaucho" — legendinis P. Amerikos kaubojus. Po to persėdom į kitą autobusą, daug mažesnį, ir pradėjom kelionę augštyn į kalnus. Andų kalnai pasakiški — plikas akmuo, vietomis apklotas sniegu. Prieš pat sieną, kuri pravesta pačiose kalnų viršūnėse, t.y. apie 4200 metrų virš jūros lygio, pamatėme gražią, baltą Marijos statulą. Visi pagalvojom, kad čia ji pastatyta senovėje padėti keleiviams.

Galų gale pasiekėme Santiago. Tai buvo keletas dienų prieš Kalėdas. Nuostabu, kad visur pasaulyje žmonės pripažįsta Kalėdų senelį. Čia irgi, nors ir buvo karščiausia vasaros diena, gatvėse vaikštinėjo Kalėdų seniai, šnekindami vaikučius. Tik keista, kad šie P. Amerikos Kalėdų seniai, nors ir lygiai taip pat apsirengę kaip mūsiškiai, buvo liesi ir sudžiūvę! Koks neįprastas vaizdas mums!

Po to išvykom į Montevideo, Urugvajaus sostinę. Tai miestas su labai įdomia architektūra! Taip pat daug parkų, žalumynų. Punta del Este, apie 80 km už sostinės, yra tikra P. Amerikos Riviera. Balti paplūdimiai, tamsiai mėlynos bangos, kurios dūksta tarp akmenų. O prie tų akmenų sudužęs laivas, dabar jau visai surūdijęs!

Man pati įdomiausia vieta buvo Sao Paulo — gyvačių ūkis, kuris yra dalis Sao Paulo universiteto. Čia parodė, kaip gamina skiepus ir serumus prieš įkandimus. Lauke buvo galima pamatyti gyvačių urvus. Tikrai baugina toks vaizdas. Paskui net nesinori prisiartinti prie Brazilijos džiunglių.

Sausio 3 d. maža Montrealio jaunimo grupė išvyko iš Sao Paulo į Rio de Janeiro mažu "Volkswagen" autobusiuku. Tikėjomės pasiekti Rio per vieną dieną, kuria mums teko pergyventi įvairiausiu staigmenų. Pirmiausia teko važiuoti 100 km per tikras Brazilijos džiungles. Kelias išdaužytas, purvas sudžiūvęs. Kartas nuo karto mes sutikdavome kitą automobili. Iš abieju kelio pusių — tankiausios džiunglės su banano medžiais, žydinčia augmenija, tamsiai ružavomis gėlėmis. Labai gražu pamatvti, bet baisu įžengti pasivaikščioti. Nuostabiausia, kad šis kelias buvo vadinamas greitkeliu — taip pažymėta net žemėlapyje.

Rio de Janeiro pasiekėme per 3 dienas. Žali Brazilijos kalnai, salos ir pusiasaliai su daugybe paplūdimių mus tikrai sužavėjo. Dėlto dažnai sustodavome pasidžiaugti tokioje nuostabiai gražioje gamtoje ir visai neskubėjome pasiekti miesta. Pats Rio — irgi džiunglės, tik ne gamtos, o žmonių, vpač turistų. Čia minios žmonių dieną ir nakti vaikšto gatvėmis. Prie Capacabana ir Spanema žmonės maudosi kas dieną, dūksta šaltose bangose ar kaitinasi ant balto švelnaus smėlio. Kartas nuo karto vietiniai vaikšto paplūdimiuose, pardavinėdami ananasus, kuriuos neša pintinėje ant galvos. Dar dažniau praeina žmonės, pardavinėdami limonadą arba ledus. Nuostabiausi vietovė Rio mieste — tai Corcovado kalnas, ant kurios viršūnės yra 100 pėdų augštumo Kristaus statula. Naktį ši statula apšviesta ir matosi iš toli, o dieną ji sutinka visus atvykstančius jūra iš toli, toli. Norint pasiekti statulą, reikia važiuoti traukinuku, kuris gana stačiai kopia į kalną, kol visas Rio pasilieka apačioje. Tikrai pasakiškai gražu! Taip ir pasibaigė mūsų įdomi kelionė, grįžom tikrai patenkinti, kad teko pamatyti dar kitą kamputį mūsų nuostabaus pasaulio!

Vilija Malciūtė

Kova su vėžio liga

Dauguma žmonių mano, kad kova su vėžio liga yra vedama tiktai laboratorijose, universitetuose, tyrimo institutuose. Jie tikisi, kad ateis diena, kai staigus sėkmingas specialistų išradimas nugalės ligą. Bet tai nėra taip paprastas dalykas.

Pergalė prieš vėžį turi būti laimėta paprastų žmonių — savanorių talkininkų, lėšų telkėjų. Kiekvienas mūsų gali prisidėti prie tyrimų kovos. Talkininkai yra tiek pat reikalingi, kiek ir specialistai — jie vienas kitą paremia bei papildo.

Rinkėjas, kuris pasibels į Jūsų duris, prašydamas aukos Kanados Vėžio Draugijai metinio vajaus metu, yra vienas iš 120,000 pasišventusių talkininkų visame krašte. Jie telkia lėšas didėjančiai tyrimų programai, visuomenės informavimui ir ligonių slaugymui. Šių metų užmojis metropoliniame Toronte yra $2,000,000, gi Ontario provincijoj — $6,500,000.

Talkininkai taip pat gali atlikti daug įvairių patarnavimų: mokyti ligonius mėgstamą darbą, paruošti tvarstomąją medžiagą, vežioti kasmet ligonius į gydymo centrus milijonus mylių, lankyti ligonines, vykdyti visuomenės švietimo programas. Galima drąsiai pasakyti, kad niekad anksčiau nebuvo tiek pasišventusių žmonių nugalėti šiai ligai.

Visi kanadiečiai skatinami dalyvauti šioje kovoje su vėžio liga. Dalyvaukite joje reguliariai tikrindami savo sveikatą pas gydytoją ir tuo ją saugodami. Dalyvaukite joje prisidėdami savo įnašu prie vajaus, organizuojamo Kanados Vėžio Draugijos balandžio mėnesį. Dalyvaukite joje duosniausiu įnašu — talkininko patarnavimais.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) **• Tel. 535-6252**
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

PIEŠTUKO GYVENIMAS

Aš esu pieštukas. Mano gyvenimas kartais yra nemalonus. Dabar aš papasakosiu jums apie savo nuotykius. Seniau aš buvau medis. Atėjo žmonės, nukirto mane ir nusiuntė į fabriką. Ten jie padarė iš manęs pieštuką. Ir koks gražus aš buvau! Paskiau jie įdėjo mane į dėžę ir nusiuntė į krautuves. Pardavėjas paėmė ir padėjo mane į savo krautuvės langą. Aš ten gulėjau, gulėjau, ir man pasidarė nuobodu. Vieną dieną atėjo maža mergaitė ir nupirko mane už 10 centų. O koks patenkintas buvau, kad daugiau nereikės gulėti lange! Mergaitė paėmė mane už galvos, įkišo į mažą skylę ir pradėjo sukti, o man pradėjo skaudėti kojas... Jos pasidarė mažos ir smailios.

Manimi ji rašė ir rašė. Kai kojos pasidarė mažesnės, vėl pradėjo sukti. Ta mergaitė mane labai kankino! Pagaliau ji numetė mane ant grindų ir užmiršo. Kiti vaikai užlipo ant manęs ir nenorėjo pakelti. Po keleto dienų ta mergaitė surado mane ir vėl pradėjo rašyti. Kai ji padarė klaidą savo sąsiuvinyje, apvertė mane ir pradėjo trinti mano galvą. Oi, kaip žiauriai skaudėjo!

Po kelių dienų aš pasidariau toks mažiukas, kad mergaitė manęs daugiau nenorėjo. Ji įkišo mane į tamsų, mažiuką maišelį, ir iki šios dienos aš ten tebesėdžiu...

Laima Raguckaitė,
VII sk., Hamiltonas

ZUIKIS KAUNAS

Seniai, prieš daug metų, Kaune gyveno zuikis. Visiems vaikams jis patiko. Vieną dieną jis įėjo į mokyklą, ir niekas jo nepamatė. Vienos klasės durys buvo atdaros, ir jis įšoko į vidų. Bet ant žemės buvo adata. Zuikis užšoko ant jos ir įsidūrė koją. "Ai, ai" — šaukė zuikutis. Išgirdo mokytoja ir sakė: — Lauk, zuikuti, lauk! — Zuikutis niekur nėjo, nes visi mokiniai šaukė: "Neik, zuikuti, neik! Tuo momentu atėjo vedėjas ir paklausė: "Kas čia darosi?" Bet mokytoja nepasakė, kad zuikutis buvo klasėje. Kai vedėjas išėjo, mokytoja pamiršo apie zuikį ir pradėjo pamoką. Vienas berniukas paėmė jį ir parsinešė namo. Tas zuikutis pasidarė jo gyvuliukas. Jis jį pavadino Kaunu.

Jeigu norit pamatyti Kauno zuikį, paprašykite tėvus, kad nuvežtų į Kauno zoologijos sodą.

Indrė Čuplinskaitė,
III sk., Torontas

PASAULIO GALAS

Čiurlionio paveikslai davė idėją sukurti šią pasaką

Senovėje žmonės ilgai ir ramiai gyveno. Pasaulis nebuvo suterštas blogu oru ir vandeniu. Karaliai būdavo senesni ir protingesni. Vienas senas karalius buvo protingiausias iš visų. Jis kiekvieną dieną pasižiūrėdavo į savo mažą apvalų stiklą ir pasakydavo kas bus už mėnesio arba dienos. Vieną dieną jis pasakė, kad pasaulis pasibaigs. Tie, kurie tai girdėjo, pranešė visiems. Tada susirinko iš visų kraštų karaliai pasikalbėti. Du jauni karaliai atėjo pasižiūrėti apvalaus stiklo ir paprašė, kad parodytų naują pasaulį. Tas stiklas parodė naują kraštą, gražesnį kaip dabartinis. Tie karaliai nutarė iškeliauti į naują pasaulį. Tą dieną, kai turėjo iškeliauti į naują pasaulį, prieš saulę pradėjo tirpti senasis pasaulis į gabaliukus ir pradėjo lyti purvais. Visi karaliai su žirgais ir žmonėmis skubėjo į naują pasaulį. Tada Dievas, norėdamas padėti tiems geriems karaliams ir jų kraštams, nutiesė kelią iš seno pasaulio į naują. Vieną naktį jie atvyko į naują pasaulį. Kai atėjo rytas, jie pamatė, kad tai buvo gražiausia vieta. Sutrupėjo jų senas pasaulis, o naujame gyveno per amžius.

Simonas Namikas,
VI a sk., Torontas,

Sniegas

Sniegas baltas kaip pūkai,
Krenta ant namų ir ant žmonių,
Baltuoja takai ir laukai,
O žmonės skundžias... negerai!
Bet vaikučiams tai smagu —
Nes jie lipdo sniego senį.
Jiems ir linksma, ir jauku
Kai vis sninga pamažu.
Šiaurės vėjas papučia stipriai,
O tada jau negerai —
Ir vaikučiams ir tėveliui,
Net blogai ir sniego seniui.
Sninga žiemą gan dažnai,
Baltuoja takai ir laukai,
Bet pavasarį sutirpsta,
Ir visi sniego seniai išvirsta.

ED. LABUCKAS,
VII sk., Hamiltonas

Kaip užaugo liūto karčiai?

Vieną dieną, kai liūtas gulėjo lauke, karalius dramblys atėjo ir pradėjo liūtą iš ten varyti. Liūtas nėjo. Karalius norėjo ten auginti rugius ir kviečius. "Rytoj mes pradėsime sėti. Dėlto tu negali čia būti", — tarė dramblys ir nuėjo. Bet liūtas nenorėjo eiti iš po medžio. Jis ten gulėjo visą naktį. Kai iš ryto atėjo dramblys ir pamatė tą liūtą, paėmė grūdų ir užpylė ant liūto galvos. Liūtas vistiek nejudėjo iš vietos. Dramblys sėjo aplink jį. Už maždaug 10 dienų liūtui užaugo karčiai apie veidą. Iš tų grūdų, kuriuos dramblys užbėrė ant liūto, užaugo ilgi plaukai. Dėlto dabar liūtas turi karčius.

Virginija Budreckaitė.
VII b skyr., Torontas

PELĖ SILVESTRAS

Silvestras gyveno laukuose ir mėgo žaisti ilgose žolėse. Vieną kartą jis nuėjo prie upelio ir pamatė, kad tiltas nugriautas. Kitą dieną žmonės pradėjo statyti namus ir pasidarė miestas. Traktorius išgriovė ir jo namą— neturėjo kur gyventi. Tada surado muzikos krautuvę ir įėjo į ją. Pamatęs gitarą, pagalvojo, kad ten gera būtų gyventi, ir įlindo į ją. Naktį jis grojo, kad žmonės tą gitarą vadintų stebuklinga. Krautuvininkas norėjo ją parduoti, bet niekas nepirko. Kitą dieną jis pardavė ją kaubojui, kuris išėjo į laukus. Jis dainavo, kai gitara grojo. Kitą naktį jis pamatė Silvestrą ir paklausė: "Ar tu visada grojai?" — "Taip", — atsakė Silvestras. — Tada jie pasidarė gerais draugais. Kaubojus dainavo, o Silvestras grojo. Taip jie sukūrė daug dainų.

Darius Medelis,
IV sk., Torontas

Cirkas

Vieną dieną aš nuvažiavau į cirką. Ten mačiau juokdarių, liūtų, dramblių ir tigrų. Vienas žmogus ten valgė ugnį, kitas pakėlė dramblį. Vienas žmogus buvo po vandeniu 15 minučių. Kai pasibaigė cirkas, aš iš juokdario gavau saldainių.

Linas Daukša,
IV sk., Torontas

VISIEMS "ŽIBURĖLIŲ" SKAITYTOJAMS LINKIME LINKSMŲ KRISTAUS Prisikėlimo švenčių!

Pro gilų Kanados žiemos sniegą veržiasi pavasaris, nešdamas džiugias Velykas — Nuotr. Vyt. Maco

Ar reikia mokyklų reformos?

"TŽ" 8 nr. buvo išspausdintas A. Rinkūno vedamasis "Švietimo reforma", kuriame autorius rūpinasi lituanistinių mokyklų ateitimi. Iš tikrųjų yra kuo rūpintis, nes paskutiniaisiais metais mokinių skaičius minėtose mokyklose yra neprastai sumažėjęs. Nors žinoma, kad vaikų prieauglis yra mažas, tačiau taip pat žinoma, kad žymi dalis tėvų neleidžia savo vaikų į lietuvių mokyklas. Todėl atėjo laikas veikti šia kryptimi. Iškyla du pagrindiniai klausimai: **įtikinti tėvus leisti vaikus į mokyklą ir gerinti patį mokymą mokyklose.**

A. Rinkūnas pasiryžo duoti atsakymą į antrąjį klausimą — pagerinti mokymo metodus, siūlydamas pakeisti net visą mokymo sistemą. Tai yra vieno pedagogo pasisakymas, kuris turėtų paskatinti įsijungti į šio klausimo svarstymą dirbančiuosius mokytojus, tėvus ir visus, kuriems rūpi lietuviško jaunimo ateitis.

Problema gana sudėtinga, tad reikia išsamaus jos svarstymo.

Keisti sistemą?

A. Rinkūnas savo straipsnyje siūlo atsisakyti tradicinės Lietuvos mokyklos sistemos, kuria daugiau ar mažiau remiasi išeivijos lietuvių mokyklos, ir pereiti į beskyrę sistemą, kuri atsirado paskutiniame dešimtmetyje. Straipsnio autorius sako, kad ir anksčiau tuo pačiu klausimu rašė ir kalbėjo, bet nedaug kas iš vietos pajudėjo. Tai kodėl? Viena, nevisi šia sistema pasitiki, antra, ar įmanoma praktiškai taip, kaip kategoriškai siūloma, pritaikyti šeštadieninei mokyklai?

Vis daugiau girdėti kanadiečių spaudoje balsų, kurie sako, kad mokyklos jau nebepajėgia vaikus išmokyti skaityti, rašyti ir net susigaudyti paprastoje aritmetikoje. Tad reikia manyti, kad ši sistema tebėra bandymo stadijoje ir aiškių rezultatų dar reikės palaukti. Be to, kaip galima reguliarią beskyrės sistemos mokyklą su visais jos atributais perkelti į šeštadieninę mokyklą, kuri neturi savų patalpų, bibliotekos, gerai valstybės paruoštų mokslo priemonių ir gauna tik 3 ar 4 valandas į savaitę!

Sako, galima koridoriaus kertėje pasistatyti spintą ir joje susikrauti lituanistinius šaltinius, iš kurių kortelių pagalba mokytųsi šeštadieninių mokyklų mokiniai. Įdomu, ar fiziškai tai įmanoma? Be to, iš tų pačių mokinių patirta, kad jieškojimas atsakymų po išbarstytus šaltinius nesuteikia jiems to lauktino malonumo. Mūsų sąlygose daug patogesnė ir mokiniams priimtinesnė yra gerai paruošta, koncentruota medžiaga, kurioje palikta vietos ir individualiai mokinio iniciatyvai.

Naujos priemonės

Taip, dabartinės priemonės nėra pakankamos, reikia ir naujų. JAV rytinių pakraščių lietuviai mokytojai savo suvažiavime siūlė paruošti naujus vadovėlius. Lengva pasakyti, bet kas tuos tobulus vadovėlius rašys ir leis, tai jau visai kitas klausimas. Dabartinė tikrovė yra ir greičiausiai pasiliks tokia — su dabartiniais vadovėliais mokykloms teks dirbti ilgėliau. Bet šalia vadovėlių gali atsirasti lengvesniu būdu kitų įvairių pagalbinių priemonių. Pvz. skundžiamasi, kad nėra iš ko mokyti lietuvių literatūros. O kaip atrodytų, jei būtų paprašyti autoriai parašyti trumpas studijas apie atskirus mūsų rašytojus? Pvz. poetas H. Nagys paprašytas greičiausiai sutiktų ir rastų laiko puikiausiai pateikti mokiniams mūsų klasiką K. Donelaitį, kiti — Sruogą, Putiną, Maironį ir pan. Tokios studijos galėtų būti išleistos sąsiuvinių forma.

Nereiktų užmiršti tikrųjų kūrėjų Lietuvoje. Vyresniųjų skyrių mokiniai jau prašo — duokite mums žinių apie dabartinį okupuotą kraštą. Ir teisingai. Juk ten žmonės kovoja, kuria ir tautinę gyvybę išlaikyti bando iki kraujo aukos. Kodėl nenurodyti jų kultūrinius ir kitus laimėjimus įvairiose srityse? Tai keli iš daugelio galimų pavyzdžių.

Neužsimerkti naujovėms

Žinoma, negalima užsimerkti naujovėms, kuriomis remiasi visa pažanga. Ką galima ir įmanoma pagal sąlygas ir galimybes, reikia pasisavinti. Kad ir pvz. savarankiško mokinio darbo principo pritaikymas yra butinybė. Jei dar kas iš mokytojų bando klasėje tik pats vienas kalbėti, o neduoti konkretaus darbo, yra žuvęs. Tuo atveju ir drausmę sunku išlaikyti, ir mokinių pažangumas menkas.

Taip pat suskirstymas mokinių ne pagal skyrius ir amžių, bet pagal dalyko žinojimą ir sugebėjimą mažoms mokykloms gali būti labai patogus, tačiau mokykloms, kurios turi šimtą ar daugiau mokinių, toks paskirstymas žada tik chaosą. Geriau klasėse suskirstyti grupėmis. Yra mokytojų, kurie bandė; sako, rezultatai geri, bet reikia įdėti daug daugiau darbo paruošiant mokamąją medžiagą.

Ne be naujų vėjų buvo atsisakyta ir "karinės" drausmės šeštadieninėse mokykolse. Tas didelis tarpas tarp mokytojo ir mokinio išnyko. Ir mokinys yra pilnutinis žmogus. Taigi, nereikia užsidaryti — galima daug naujų gerų dalykų prisitaikyti. Reforma reikalinga, tik nereikia viską keisti iš pagrindų; nebijoti gerinti, ypač jieškant ir ruošiant naujas mokymo priemones.

Mokyklos paskirtis

Renkantis uždavinius, A. Rinkūnas sako: "Kas eina pimiau: vaikų išlaikymas lietuviškoje jų amžiaus bendruomenėje ar ištisinis lituanistikos mokymas, atseit, jei negalima turėti abiejų, kas pirmiau — tautiniai šokiai ar gramatika" (t. p.).

Mokyklos tikslas aiškus — mokyti vaikus lietuvių kalbos, auklėti ir duoti kiek galint daugiau lituanistinių žinių. Ir šį tikslą vargu kas gali pakeisti. Tėvai leidžia savo vaikus į šeštadieninę mokyklą, kad joje šio to išmoktų. Kalbant apie išmokymą ir išmokymą, visuomenėje yra susidariusi klaidinga ir net mokyklai žalinga nuomonė. Žmogus natūraliai yra linkęs silpnybes bei trūkumus greičiau pastebėti, kritikuoti, negu pagirti bei kito laimėjimais pasidžiaugti. Taip yra ir su lietuvių mokykla. Jei ką nors apie ją skaitai, tai daugiau iš neigiamos pusės, o jei klausaisi, tai irgi negeriau. Priedo — dar daug ir asmeniškumų. Bet kai dirbi klasėje, tai vaizdas yra visai kitoks. Yra mokinių, kurie gerai mokosi, gerai elgiasi, tėvai bendradarbiauja ir padeda. Rezultatai kuo geriausi. Tuo džiaugtųsi ir kiekviena reguliari mokykla ne šeštadieniais, bet per visą savaitę išmokiusi svetimos kalbos tiek, kiek tokie lietuviukai išmoksta lietuvių mokykloje.

Kita dalis — vidutiniokai, kuriems kartais ir gabumų trūksta arba nepakankamai paramos gauna namuose. Trečioji grupė prastai mokosi, negeriau ir elgiasi. Kartais būna tik pačių mokinių kaltė, bet dažniausiai kalti yra namai, kuriuose nėra tinkamos priežiūros. Tokių yra maža dalis, bet jie yra dėmės, kurias visi greičiau pamato ir aikštėn iškelia. Yra nuomonių, kad tokių reikia atsikratyti. Bet šioms prieštarauja kitos — mums brangus kiekvienas lietuvis, kuris dar glaudžiasi prie lietuviškų įstaigų, organizacijų ir vienetų. Aplamai, gal reiktų daugiau vaizgantiškos dvasios — jieškoti gerųjų pusių, o ne blogųjų, vertinant kiekvieną atvejį — bent neužmiršti iškelti ir teigiamų reiškinių, kurie skatintų jau dirbančiuosius ištverti, o šalia stovinčius įsijungti.

Lietuvių mokykla arba mokys lituanistinių dalykų, arba jos visai nebus. Jeigu joje nebus gramatikos, o tik žaidimai, tai nebus jokia mokykla, o tik tam tikros rūšies sambūris. Turime daug gerų tautinių šokių grupių (trūksta tik chorų), kurios atlieka puikų vaidmenį kultūrinėje lietuvių bendruomenės veikloje. Tačiau jų paskirtis kitokia nei mokyklos.

Reikia dar ir viena atsiminti: prašmatnumais mokinių nenustebinsi ir nesužavėsi. Lietuvių mokyklos egzistenciją išeivijoje pratęs tik rimtas darbas.

Niekuomet nebuvo ir nėra perdaug mokymo priemonių. Kanadoje šioje srityje dabar dirba vienintelis V. Matulaitis. Be didžiausio savo darbo — skaidrių paruošimo, jis vis ką nors atranda naujo. Neseniai jis pritaikė jaunimui ir mokykloms filmą iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo "Laisvoje tėvynėje", kuris jau sėkmingai rodomas mokyklose ir kitur. Norėtųsi, kad daugiau kūrybingų žmonių įsijungtų ir praturtintų mokymo priemones.

M. V.

Kanados Lietuvių Diena

Dvidešimt antroji Kanados Lietuvių Diena rengiama Montrealyje. Rengėjų komitetas kovo 25 d. posėdyje aptarė reklaminių plakatų paruošimą, leidiniui skelbimų ir sveikinimų rinkimą, įvairiems darbams komisijų sudarymą, salių ir federacinės valdžios finansinės paramos gavimą.

Jau išsiųsti kvietimai stipresniem meno vienetam — choram, ansambliam, tautinių šokių grupėm. Laukiami atsakymai.

Šių metų Kanados Lietuvių Diena įvyks spalio 9-10 dienomis — padėkos savaitgalyje. Todėl jau dabar prašomi Kanados ir JAV lietuviai atkreipti dėmesį ir ruoštis Kanados Lietuvių Dienoje dalyvauti.

KLD komiteto inf.

PADĖKA RENGĖJAMS IR DALYVIAMS

Antanas Tamošaitis dėkoja visiems iškilmių rengėjams ir dalyviams

Rengėjų komitetui

Jievai Adomavičienei, Birutei Abromaitienei, Agnei Arštikaitienei, Onutei Balsienei, Sofijai Balsienei, Valei Balsienei, Gretai Baltaduonienei, Ilonai Bakienei, Nijolei Banelienei, Vytautui Biretai, Reginai Bražukienei, Elenai Docienei, Danutei Garbaliauskienei, Aldonai Jankaitienei, Elzei Jankutei, Birutei Jonienei, Juozui Karasiejui, Angelei Kazlauskienei, Gražinai Krašauskienei, Elenai Kudabienei, Kęstučiui Kudirkai, Liucijai Kunnapuu, Sandrai Kybartaitei, Gražinai Lapienei, Danutei Manglicienei, Birutei Mažeikienei, Irenai Meiklejohn, Jūratei Lemkienei, Antonijai Petrulienei, Bronei Sapijonienei, Aldonai Šeškuvienei, Hildai Simanavičienei, Elenai Stepaitienei, Gerdai Tarvydienei, Aldonai Vaitonienei, Aldonai Valadkienei, Aldonai Valienei, Genei Valiūnienei, Marijai Vasiliauskienei, Daliai Viskontienei, Felicijai Urbonienei, Reginai Žiūraitienei, Romui Vaštokui.

Programos atlikėjams

Irenai Meiklejohn — programos koordinatorei ir pranešėjai, dail. Jūratei Lemkienei ir Viliui Lemkei už pagalbą parodą įrengiant, dr. Joan M. Vaštokienei — parodos katalogo teksto autorei, Birutei Nagienei už katalogo teksto vertimą ir parengimą spaudai, Vytautui Biretai už įžanginį žodį ir pristatant dr. H. Nagį, dr. Henrikui Nagiui už brandžią kalbą, parodos atidarymą ir poezijos skaitymą, rašytojui Jurgiui Jankui už mano biografinę apybraižą, solistei V. Žiemelytei ir akompaniatorei Danutei Garbaliauskienei, Ritai Karsiejienei, Toronto "Gintaro" taut. šokių grupės vadovei, ir jos šokėjams, Reginai Krasauskaitei, išvedusiai mane šokti "Suk, suk, ratelį", ir Ged. Kalinauskui, Stepo Kairio Muzikinio Vieneto vadovui bei 17 narių.

Sveikintojams raštu ir viešu žodžiu

J. Strazdui, sveikinusiam Toronto Lietuvių Namų vardu, dr. Jonui Žmuidzinui ir H. Žmuidzinienei, inž. dr. J. Gimbutui — Lituanistikos Instituto vardu, dail. T. Valiui — Kanados Liet. Dailės Instituto vardu, dr. J. Girniui — "Aidų" redaktoriui, kun. K. Trimakui — "Ateities" red., kun. dr. J. Prunskiui — "Laivo" red., Juozui Gailai — JAV LB krašto v-bos pirmininkui, Algiui Rugieniui ir Jonui Urbonui — Amerikos Liet. B-nės tarybos vardu, Elenai Kudabienei — Kanados Liet. Bnės kultūros komisijos vardu, Lilei Milukienei — vyr. skautininkei, Henrikui Stepaičiui — Kanados Liet. Fondo vardu, J. Karkai — žurnalistų skyriaus vardu, S. Sužiedėliui — "Encyclopedia Lituanica", B. Nagienei, įteikusiai KLB Montrealio apylinkės sveikinimą, V. Turūtai — Toronto "Rambyno" tunto vardu, Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubui, Kazimierui Manglicui — ateitininkų vardu, Otavos apylinkės lietuviams, Bostono židinio 22 skautėms, Izidoriui ir Reginai Kaunams Australijoje, Jozefai ir Antanui Šumskiams Vilniuje, Vac. Kleizai — Ateitininkų Federacijos gen. sekretoriui, Damušių Gintei ir Pikūnų Kristinai — už eiliuotą sveikinimą, Breichmanams ir Kazlauskams, dail. M. Šileikiui, dail. V. Vizgirdai, sol. Elzbietai Kardelienei, dr. J. Puzinui, Stasei ir Br. Vaškeliams, Alfonsui Nakui, dr. Vincui Maciūnui ir Genovaitei Maciūnienei, Henrikui ir Stefanijai Stasams, Bronei ir Jonui Veselkoms, Juozui ir Danai Daniams, Albinui ir Alei Paškevičiams, Jonui ir Nelei Mockams, Antanui Rimvydžiui, Valli ir Jonui Viliušiams, Jievai ir Kostui Andriuškevičiams, Gr. ir Stasiui Daukšoms, Danai ir Kazimierui Smilgevičiams, Tėv. J. Kubiliui, dr. Delijai Valiukėnaitei ir Marijai Valiukėnienei, dr. Vyt. ir L. Dargiams, dr. D. Raliui, dr. Vyt. ir Vandai Majauskams, Antanui ir Joanai Vaičiulaičiams, dr. Vitoliui E. Vengriui, Kirkelionių šeimai, Jonui Dainauskui, Vilmai ir Rimui Slavickams, Vincui ir Onai Dovydaičiams, Sofijai Balsienei, sveikinusiai rengėjų ir dalyvių vardu.

Esu dėkingas už dovanas-čekius: kun. P. Ažubaliui, rengėjų komitetui, Otavos B-nei, Albinui ir Alei Paškevičiams, Danai ir Juozui Daniams, LSS Skautčių Seserijai, kun. dr. V. Skilandžiūnui, dr. Vytautui ir Leontinai Dargiams, inž. Rimui ir Vilmai Slavickams; Genei Valiūnienei ir Kristinai Bendžiūtei už albumų parengimą.

Nuoširdi padėka mieliems svečiams, atvykusiems į parodą bei iškilmes iš tolimų apylinkių ir JAV blogiausiomis oro sąlygomis: prof. Justinui ir Reginai Pikūnams, [illegible] ir Jadvygai Damušiams, Gražinai Urbonienei, Birutei ir Viktorui Veselkoms, Vytautui ir J. Vasiukevičiams, Aldonai Veselkienei, Jurgiui ir Ponai Jankams, Vladei Butkienei, Aldonai Raulinaitienei, dr. Henrikui ir B. Nagiams, Reginai ir Petrui Brikiams, Bronei Palilionienei, V. R. Slavickams, dr. Jauniui Nasvyčiui, J. Viliušiams ir V. Trečiokams.

Dėkoju visiems dalyviams, taip gausiai, t.y. keturiem šimtam svečių atsilankiusiems į mano parodą ir pagerbimo iškilmes Toronto Lietuvių Namuose.

Neabejotinai paroda bei šventė buvo sėkminga ir spaudos dėka: dr. H. Nagio parašyta biografinė apybraiža buvo išspausdinta "Nepriklausomoj Lietuvoj", Pr. Alšėno straipsnis — "Draugė", dail. T. Valiaus — "Tėviškės Žiburiuose". Itin didi padėka "Tėviškės Žiburių" redaktoriui dr. Pr. Gaidai už išspausdintą pasikalbėjimą su manimi.

Dėkojame Sofijai ir Leopoldui Balsiams už mudviejų globą Toronte.

Taip pat dėkoju stud. Kęstučiui Urbonui už paveikslų atvežimą iš Kingstono į Torontą, Irenai Meiklejohn — už parvežimą į namus.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

A. Tamošaitis

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

674. Asevičienės Dominikos atm.	**$ 100**
675. Dervaitis Jonas, Hamilton	**100**
676. Barausko Alf. atm.	**100**
677. Pacevičius Vytautas	**100**
678. Imbrasienės-Valiukaitės Liudos atm.	**110**

Įnašus papildė;

23. KLB Otavos apylinkė iki	**2500**
48. Kredito kooperatyvas "Parama" iki	**1450**

1975 m. gruodžio 25 d. Toronte mirė D. Asevičienė. Jos įamžinimu Kanados Lietuvių Fonde pasirūpino sūnus Kęstutis. — Inž. Alf. Barausko, mirusio Toronte 1956 m. kovo 29 d., atminimui įnašą davė jo amžinai nepamirštanti sesuo P. Skirgailienė. — Š. m. kovo 29 d. Toronte mirė visuomenininkė L. Imbrasienė-Valiukaitė. Nuoširdžiai užjausdami vyrą Petrą, dukrą Kristiną ir sūnų Liną, vietoje gėlių tautiečiai velionę pagerbė įamžindami ją Kanados Lietuvių Fonde. Aukojo po $15: I. V. Ignaičiai, J. S. Paketurai ir T. J. Rastapkevičiai; po $10: K. G. Gapučiai, O. K. Girniai, M. P. Jocai, L. Z. Mockai, broliai Paketurai; po $5: J. Bakšys, P. B. Sapliai ir A. P. Štuopiai. — Su dėkingumu sveikintina Otavos apylinkė ir didysis jos įnašų telkėjas inž. Alb. Paškevičius. — Taipgi nemažiau mus džiugina kredito kooperatyvas "Parama", kuris po Otavos savo įnašais yra pirmaujanti organizacija. Visiems nuoširdus ačiū!

1976 m. balandžio 4 d. KLF tarybos posėdyje pagal įteiktus prašymus buvo paskirta:

1. KLB švietimo komisijai ir lituanistinėms mokykloms Kanadoje	**$4100**
2. KLB krašto valdybai	**500**
3. PLB mokslo priemonių įsigijimui	**250**
4. Toronto "Gintarui"	**200**
5. KLB Thunder Bay apylinkei	**200**
6. Toronto "Aitvarui"	**200**
7. Maironio mokyklos leidiniui	**200**
8. Romuvos stovyklavietei	**200**
9. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntams	**200**
10. St. Catharines "Nemunui"	**150**
11. Hamiltono "Aidui"	**150**
12. Sporto klubui "Vytis"	**150**
13. Hamiltono "Kovui"	**150**
14. "Tėviškės Žiburiams"	**150**
15. Londono lietuvių studentų klubui	**150**
16. Stp. Kairio muz. vienetui	**100**
17. Montrealio radijo programoms	**100**
18. "Tėvynės Prisiminimai" radijo programoms	**100**
19. Filatelistų ir Numizmatikų Draugijai	**50**
Iš viso	**$7300**
Liko nepaskirstyta	**$2700**

Pranešama, kad Fondo valdyboje yra įvykę kaikurie pasikeitimai. Dabartinė vadovybė yra tokia: pirm. H. Stepaitis, vicepirmininkai — V. Ignaitis ir P. Bastys, sekr. — K. Lukošius, ižd. — dr. A. Dailidė, narys — kun. J. Staškevičius.

Visi, kuriems rūpi Lietuvos ir graži lietuviška mūsų jaunimo ateitis, nepasilikime nuošaliai; dar šiandien padarykime sprendimą ir stokime į Kanados Lietuvių Fondo narių eiles. Įnašai priimami lietuvių kredito kooperatyvuose Montrealyje, Hamiltone ir Toronte arba siunčiami iždininkui šiuo adresu; dr. A. Dailidė, 1147 Talka Court, Mississauga, Ont. L5C 1B1.

KLF VALDYBA

Įvairūs rankų darbo BALDAI

miegamiesiems, valgomiesiems kambariams, kėdės ir kt.

Užsakymai priimami pagal susitarimą

Kazys Ališauskas
MISSISSAUGA, ONTARIO

tel. 279-7455

SOLISTĖ GINA ČAPKAUSKIENĖ, koloratūrinis sopranas, koncertuos balandžio 24, šeštadienį, Anapilio salėje kartu su Montrealio Aušros Vartų choru ir oktetu

Lietuvių literatūros istorija

Antrasis Prano Naujokaičio veikalo tomas

J. KUZMICKIS

Po Pr. Naujokaičio "Lietuvių literatūros istorijos" pirmojo tomo (1973 m.), kuris įvairiai buvo mūsų kritikų ir recenzentų sutiktas, 1975 m. pabaigoje sulaukėme to paties autoriaus II tomo. Tai šio didžiulio lietuvių literatūros istorijos veikalo ketvirtoji dalis, apimanti 1907-1928 m. ir pavadinta "posūkių estetine ir naujų kelių ieškojimo linkme".

Kai Lietuvoje 1957-1968 m. tokio patiės masto "Lietuvių literatūros istorija" buvo parašyta kolektyvinio literatūros kritikų būrelio, galima stebėtis Pr. Naujokaičio dideliu užsimojimu, pagalbinės literatūros sutelkimu ir valingu darbu, kuris tebevaromas ir toliau.

Veikalo apimtis

Šio antrojo tomo įžangoje suglaustai iškelti kultūriniai veiksniai, veikę lietuvių literatūrą prieš I-jį pasaulinį karą ir pirmuoju nepriklausomybės dešimtmečiu, o toliau tuo pačiu biografiniu bei bibliografiniu metodu nagrinėjamos paskirų rašytojų biografijos bei kūryba, pradedant A. Dambrausku — Jakštu ir baigiant vertėju P. Gaučiu.

Viso labo šiame tome suminėti bene 146 plunksnos darbininkai, jų tarpe net penkiolika par excellence "proletarinių rašytojų", kurių vadinama kūryba literatūriniu atžvilgiu labai abejotina. Minėdamas V. Mickevičių — Kapsuką, net pats autorius pažymi, kad "šis bolševikų stabukas čia minimas ne dėl nuopelnų, bet dėl žalos lietuvių literatūrai" (517 psl.). Kai, sekant Lietuvoje išleista "Lietuvių literatūros istorija", minimas net toks J. Vitkauskas, kurio vos 30 revoliucinių eilėraščių išspausdino "Tiesa" ir "Komunistas", abejotina, ar buvo tikslu **atskirai** sustoti prie tokių "rašytojų" gyvenimo ir "kūrybos". Ar, tuo keliu einant, nepristigs šioje istorijoje vietos sulasytoms žinioms apie visus tuos, kurie net tremties periodikoje išbarstė didesnį skaičių poetiniu atžvilgiu vertingesnių eilėraščių, nedarančių "žalos" mūsų literatūrai?!

Įžangoje keliais sakiniais paminėjęs "gyvesniam kultūriniam gyvenimui" įgalinusį įsisiūbuoti spaudos draudimą, 1905 m. sukilimo pėdsakus ir Vilniaus D. Seimą, autorius tučtuojau pereina į tris naujas literatūros kelių gaires ("Gabijos" almanachą, "Vilties" laikraštį ir "Draugijos" žurnalą), nuvedusias į estetinę literatūros kryptį. Jos principas: literatūrinė kūryba neturinti tarnauti jokiam utilitariniam tikslui; jos lietuviškumas — ne skelbiamoje idėjoje, o kūrinyje įkūnytoje "tautos dvasioje", kaip dar 1910 m. tvirtino M. Pečkauskaitė.

Kultūriniai veiksniai

Autorius, pirmajame skyriuje pasišovęs nustatyti "kultūrinius veiksnius, veikusius to laikotarpio literatūrą", pirmajame poskyryje (Prieš I-jį pasaulinį karą) visus tuos veiksnius suveda tik į naujus spaudos leidinius, pradedant J. A. Herbačiausko "Gabija" ir baigiant seiniškiu "Šaltiniu". Literatūros mėgėjas visdėlto norėtų susirasti daugiau medžiagos ir apie kitus kultūrinius veiksnius, skatinusius ne tik kurti, kritiškai nagrinėti literatūros paskirtį, bet ir skaityti, domėtis naujuoju literatūriniu sąjūdžiu.

Nors "Vasario šešioliktosios aktas nėra literatūros istorijos skiriamoji riba", tačiau pati nepriklausomybės realybė, Lietuvos atkūrimas, švietimo organizavimas, tautinės dvasios ugdymas organizacijose bei draugijose ir kiti atgimimo veiksniai ir rašytojus, ir visą tautą pastatė prieš naują, viliojančią tikrovę.

Tiesa, "Pirmojo nepriklausomos Lietuvos dešimtmečio" antrajame poskyryje pripažįstama, kad "atsikūrusi nepriklausoma Lietuvos valstybė sudarė palankesnes sąlygas literatūrai augti i platumas ir gelmes" (23 psl.), ir net iškeliami veiksniai, skatinę kūrybą, ugdę naujus talentus ir žadinę skaitytojų smalsumą: lietuviškoji mokykla, Kauno universitetas, studentų sambūriai, valstybinis teatras, radijas, periodinė spauda. Nėra reikalo stebėtis, kad tuo metu knygų leidimas "nebuvo pelningas". Tačiau permaža konstatuoti, kad "Vairo", "Jaunosios Lietuvos" ir kiti žurnalai "skyrė reikiamą dėmesį ir literatūrai", kad "kėlė kūrybos problemas, vertino kūrinius, ryškino kriterijus". Skaitytojui būtų įdomu platesnis iškeltų problemų išryškinimas, siūlytų sprendimų įtaka, sugestyvi reikšmė, sekusios kūrybos raida ir kritikos iškeltų problemų realizavimas.

Galima tik džiaugtis, kad pirmuoju nepriklausomybės dešimtmečiu buvo tiksliai suvokta, jog, norint užsiauginti lietuvių literatūrai skaitytojų, neužtenka tik raginti skaityti savo kalba knygas, bet reikia pratinti juos domėtis grožine literatūra, spausdinant poezijos, beletristikos bei kritikos kūrinių. Ar šiandien tos nuovokos turima, tvarkant mūsų periodinę spaudą, — jau kitas klausimas.

(Bus daugiau)

Poezijos antologija "Tretieji vainikai"

"Trečiųjų vainikų" išleidimo reikalą paaiškina redakcijos žodis, kuriame, be kitų dalykų, sakoma:

Ši poezijos knyga leidžiama trisdešimties metų sukakčiai nuo masinio lietuvių rašytojų 1944 metais pasitraukimo iš savo Tėvynės . . . (. . .) 1971 metais išleista Kazio Bradūno redaguota antologija "Lietuvių poezija III" yra sutelkusi didelį skaičių išeivijos poetų ir jų kūrinių. Tačiau nemaža kūrėjų į tą antologiją nepateko. Paliktai spragai užpildyti buvo sudaryta redakcija, kuri ryžosi išleisti antrą lietuvių išeivijos poezijos tomą. Šioje knygoje sutelkta virš 50 poetų, kurie, redakcijos įsitikinimu, taip pat yra išeivijos lietuvių literatūrinio gyvenimo dalis.

Taigi, "Tretieji vainikai" tėra papildomoji lietuvių išeivijos poezijos antologija. Į ją sutelkti tiktai tie poetai, kurie į K. Bradūno redaguotą antologiją nebuvo patekę. Tokių yra net 51. Antologija pavadinta "Trečiaisiais vainikais" ne dėl didybės pretenzijų, bet tik norint pažymėti išeivijos poezijos ryšį su nepriklausomos Lietuvos poezijos tradicija. Dveji ankstesnieji "Vainikai" buvo suredaguoti nesroviniu pagrindu ir neskirstant poetų kartomis. Tokiu pat pagrindu sudaryti ir "Tretieji vainikai".

Antologiją redagavo Paulius Jurkus, Anatolijus Kairys ir Pranas Naujokaitis. Ji buvo paruošta spaudai 1974 — priverstinės išeivijos sukaktuviniais metais, tačiau išleidimas nusivilkino dėl lietuviškų spaustuvių perkrovimo spaudos darbais ir galėjo išeiti tik 1976 m. pradžioje.

Daugumas antologijos dalyvių skaitytojams jau yra pažįstami iš jų išleistų knygų ir aktyvaus dalyvavimo literatūriniame gyvenime. Net 36 dalyviai jau yra išleidę bent po vieną knygą, o keletas yra išleidę ir gana daug poezijos, beletristikos ar dramos veikalų. Prie tų ryškiųjų (K. Bradūno atmestų) priklauso: Alė Rūta, Anatolijus Kairys, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė, Antanas Giedrius, Pranas Naujokaitis, Mykolas Venclauskas, Stasys Džiugas, Jonas Minelga, Pranas Imsrys, Balys Gaidžiūnas, Pranas Lembertas, Laimutis Švalkus, Zenta Tenisonaitė, Antanas Venys, Juozas Parojus, Petras Sagatas, Antanas Skirka. Po vieną knygą yra išleidę: Marija Aukštaitė, Apolinaras Bagdonas, Aldona Baužinskaitė-Kairienė, Vytautas Karosas, Ada Karvelytė, Ona Mikailaitė, Česlovas V. Obcarskas, Danutė Paškevičiūtė, Teresė Pautieniūtė, Stasė Prapuolenytė, Nadas Rastenis, Marija Slavėnienė, Viktoras Šimaitis, Viktorija Šmaižienė, Regina Varanavičiūtė, Antanas Vilutis, Rokas Židžiūnas.

Į antologiją sutelkta įvairaus amžiaus poetų: nuo vyriausio amžiumi N. Rastenio (g. 1891) iki jauniausios poetės Jonės Kliknaitės (g. 1956). Parinkta kūrinių ir mirusiųjų: P. Lemberto, V. Karoso, A. Venio, A. Vilučio, P. Sagato, J. Parojaus, R. Židžiūno, V. Kuncos, V. Šmaižienės. Pagerbti ir vaikų poezijos kūrėjai: St. Džiugas, J. Minelga, V. Šimaitis, Pr. Imsrys-Bastys. Į antologiją pateko ir tie kūrėjai, kurie dėl kurių nors priežasčių neišleido knygų, bet pakankamai reiškėsi periodikoje. Štai jie: Elena Buračaitė, Genė Buračaitė, Antanas Gasiūnas, Zigmas Gavelis, Stasys Jakštas, Vilmanta Karečkaitė, Jonė Kliknaitė, Dana Mickutė-Mitkienė, Juozas Mikštas, Daiva Nauragytė, Aldona Prižgintaitė, Pranas Pusdešris, Jonas Rūtenis, Aldona Zailskaitė, Bronius Žalys. Įdomu, kad antologijoje dalyvauja keli poetai ir iš tolimosios Australijos: Antanas Gasiūnas, Kazys Kunca, Juozas Mikštas, Aldona Prižgintaitė, Pranas Pusdešris, Antanas Skirka, Marija Slavėnienė, Bronius Žalys.

Jau vien pavardžių suminėjimas rodo, kad "vainikai" supinti iš įvairiaspalvių žiedų. Laikraščio skiltyse neįmanoma aptarti kiekvieno dalyvio kūrybos. Jie turi savo poetinį pasaulį, stipriau ar silpniau valdo poezijos žodį, nuoširdžiai lietuviški, šilti, spalvingi. Sutelkus visus minėtuosius, matyti, kad antrasis lietuvių išeivijos poezijos tomas buvo reikalingas pilnesniam išeivijos lietuvių poezijos vaizdui.

Knygoje duodamos ir trumpos dalyvaujančių poetų biografijos, o parinkti poezijos pavyzdžiai kalba patys už save.

(**TRETIEJI VAINIKAI**, lietuvių poezija išeivijoje 1944-1974, IV tomas (derintasi prie K. Bradūno "Lietuvių poezija III"). Redagavo Paulius Jurkus, Anatolijus Kairys ir Pranas Naujokaitis. Išleido "Dialogas" (4304 W. 55th St., Chicago, Il.. 60632) 1975 m. Spaudos darbus atliko M. Morkūno spaustuvė (6051 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60636). 288 psl., kieti viršeliai, kaina $6.00). **pn.**

Atsiųsta paminėti

AIDAI, nr. 1 ir 2, 1976 m. sausis. Mėnesinis kultūros žurnalas, leidžiamas pranciškonų. Redaktorius — dr. J. Grinius. Leidėjų adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA.

NAUJOJI VILTIS, nr. 8, 1975 m. Politinis ir kultūrinis žurnalas. Leidėjas — Lietuvių Studentų Tautininkų Korporacija Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Gaunamas pas administratorių Br. Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Į LAISVĘ, nr. 65(102), 1975 m. gruodis. Lietuvių Fronto Bičiulių žurnalas, leidžiamas triskart per metus. Šis numeris yra skirtas velioniui Juozui Brazaičiui. Administratoriaus adresas: A. Kulnys, 7034 Hartcrest Dr., Rancho Palos Verdes, Cal. 90724, USA.

LITUANISTIKOS INSTITUTO 1973 METŲ SUVAŽIAVIMO DARBAI. Čikaga, 1975 m. 262 psl. minkštais viršeliais. Kaina: nariams — $4, nenariams—$5. Adresas: 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kun. Antanas Alekna, ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS. II leidimas su Vinco Trumpos įvadu ir dokumentų priedais. Redakcinė kolegija: Jonas Dainauskas, Bronius Kviklys, Jonas Puzinas, Tomas Remeikis, Vincas Trumpa. Mecenatas — dr. Mykolas Morkūnas. 300 psl., minkštais viršeliais. Kaina: nariams — $4, nenariams — $5. Išleido 1975 m. Lituanistikos Institutas, 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA.

KLEMENSAS JŪRA

Į dangiškus tolius

Didžiajam misijonieriui kunigui Jonui Bružikui

Reddenda est terra terrae . . . —
Taip sunkūs, taip rūstūs šie žodžiai,
Prieš paslaptį didžią sustojam nuliūdę,
Prieš paslaptį amžiną — piktą ir skaudžią.

Jis buvo — gyveno — kovojo — kentėjo . . .
Bet — ne, mano broliai! Jis gyvas tarp mūsų!
Pavargęs — tik poilsiui šauktas Kūrėjo,
Tik poilsiui ten, kur visi mes išeisim.

Iš pilkojo vargo pašauks mus kiekvieną:
Jaunystėj — senatvėj — kai dažnas nelauksim . . .
Į amžiną — amžiną — būsimą dieną
Linksmi ar nuliūdę — visi iškeliausim.

Neverkim išėjusio Dvasios Galiūno,
Kurs dieviška meile gaivino ir šildė,
Apaštalo žygyje — skyrės su kūnu:
Augščiausiojo valią išpildęs.

Neverkim prie kapo mes BRUŽIKO JONO —
Tikėkim. Ir ten Jis — prie Dangiško Sosto
Mokės mus užtarti — nuliūdusius guosti —
Ir skęstantiems šventą nurodyti uostą.

— — — — — — — — — — —

Mylėt savo žemę — toks didelis jausmas.
Toks šventas, kilnus ir garbingas.
Be meilės tėvynei — žmogus yra menkas:
Ar vargšas, ar sočiai turtingas.

O Tau, Tėve Jonai, to buvo permaža.
Tu dvigubą meilę nešei savo broliams:
Ne žemiškų klonių mums rodei miražą —
Tu širdis pakėlei į dangiškus tolius.

Kaip Kristus apverkęs Jeruzalę seną,
Taip Tu apraudojai laukus Suvalkijos,
Ir meilę tėvynės sujungei į vieną
Negęstančiu švyturiu Dievo Gabijos.

Atrodei toks menkas, o dvasios didybėj —
Mokėjai paliesti rambėjančias širdis.
Mokėjai sušvisti pilkoj kasdienybėj —
Skaidriau, negu deimantas saulėje spindi.

Ne vienas, ne šimtas, ne tūkstančiai mūsų
Pažinome Tave kelionėj nealsų.
Atrodo — tik vakar buvai tarpe mūsų . . .
Lyg šiandien vis girdime Tavąjį balsą . . .

Už žemišką-dangišką mūsų tėvynę
Kovoj, kaip kareivis, už meilę ir tiesą . . .
Malda — Tavo ginklas, Tikėjimas — šarvas.
Ir kelią minioms Tu nurodei į šviesą.

Per žemės gyvenimą nuopelnų laiptais
Sunku yra kopti, ir dažnas palūžta . . .
Tik didelės sielos tai gali tesėti:
Sunkumai į jas tartum bangos sudūžta.

Neverkim prie kapo to Dvasios Galiūno,
Kurs dieviška meile ne vieną sušildė,
Apaštalo žygyje skyrės su kūnu,
Augščiausiojo valią išpildęs.

DAIL. VLADO VAITIEKŪNO kūrinys "Lietuvis amžių kovoje", tapyba. Jo darbų paroda rengiama Toronto Lietuvių Namuose balandžio 24-25 dienomis. Nuotr. V. Noreikos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIO paskelbtas scenos veikalų konkursas baigiasi š. m. birželio 1 d. Veikalų laukiama šiuo adresu: Dramos Sambūris, 19534 Haynes St., Reseda, Cal. 91335, USA. Dvi premijas — $1.000 ir $500 paskirs vetintojų komisija, kurią sudaro V. Jonuškaitė-Leskaitienė, Alė Rūta-Arbienė, I. Tamošaitienė, V. Jatulienė ir D. Mackialienė. Premijų mecenatai yra Gasparas Kazlauskas, Ema ir Vincas Dovydaičiai, Birutė ir Povilas Gyliai.

ELENOS JUCIŪTĖS atsiminimų knyga "Pėdos mirties zonoje" susilaukė jau III laidos maždaug vienerių metų laikotarpyje, o tai iš tikrųjų yra rekordas išeivijoje. Už šią knygą ji laimėjo Kipro Bielinio testamentu paliktą $3.000 premiją. Ohio universiteto prof. dr. Algis Mickūnas "Pėdas mirties zonoje" verčia į anglų kalbą, kad su E. Juciūtės skaudžiais išgyvenimais Sibire ir sovietų okupuotoje Lietuvoje galėtų susipažinti plačioji amerikiečių visuomenė. Šią populiarią knygą išleido Simo Kudirkos šaulių kuopa Niujorke. Naująją laidą galima gauti pas leidėjų komiteto administratorių K. Bačkauską, 844-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421, USA.

ČIKAGOS "MARGUTIS" Jaunimo Centre surengė dviejų Toronto solistų koncertą — boso - baritono Vaclovo Verikaičio ir lyrinio tenoro Rimo Strimaičio. Jų akompaniatorium buvo muz. J. Govėdas, taip pat torontietis. Koncerto dalyvius žavėjo šių dainininkų atlikti lietuvių liaudies dainų, kompozitorių duetai bei atskiri jų pasirodymai, kuriuose taip pat skambėjo lietuvių kompozitorių kūriniai, operų bei operečių arijos, italų klasikų romansai. Programa buvo atlikta lietuvių, prancūzų ir italų kalbomis.

DAIL. JUOZO MIELIULIO tapybos darbų ir piešinių paroda "Erdvės kompozicija" užpildė tris M. K. Čiurlionio galerijos sales Čikagos Jaunimo Centre. Šiai apžvalginei parodai, apimančiai dešimtmečius, jis pateikė 23 tapybos kūrinius ir 22 piešinius. Dail. J. Mieliulis yra simboliais išreiškiamo pasąmoninio realizmo atstovas. Erdvės kompozicijų prasmę jis išryškino Jaunimo Centre įvykusioje kultūrinėje vakaronėje savo paskaita bei skaidrių iliustracijomis.

TORONTIEČIUI JUOZUI KRALIKAUSKUI Čikagos Jaunimo Centre buvo įteikta XXV "Draugo" romano konkurso premija. Iškilmę įvadinių žodžių pradėjo "Draugo" administratorius kun. P. Činikas, MIC. Apie premijuotąjį romaną "Martynas Mažvydas Vilniuje" ir "Draugo" metinių konkursų reikšmę kalbėjo šio dienraščio kultūrinio priedo red. K. Bradūnas. Vertintojų komisijos — P. Gaučio, K. Girniaus, E. Juodvalkytės, A. Kairio sprendimą perskaitė jos pirm. D. Bindokienė, vadovavusi šiai iškilmei. Ji taipgi skaitė ir porą ištraukų iš premijuoto romano. $1.500 premiją J. Kralikauskui įteikė mecenatas Z. Umbražiūnas. Laureatas J. Kralikauskas, dėkodamas už premiją, pabrėžė lietuvių literatūros ir aplamai knygos reikšmę mūsų tautiniam išsilaikymui. Įdomią dainų ir operečių arijų programą atliko Ryto Babicko vadovaujamas Klevelando vyrų oktetas, "Draugo" romano konkursų premijos įteikimo iškilmėse dalyvaujantis jau trečią kartą. Didžiąją programos dalį sudarė lietuvių kompozitorių kūriniai bei jų harmonizuotos mūsų liaudies dainos. Iškilmė užbaigta kukliomis vaišėmis "Draugo" patalpose. Jų metu kalbėjo gen. Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, kun. dr. V. Rimšelis, MIC, mecenatas Z. Umbražiūnas, laureatas J. Kralikauskas ir jo žmona V. Kralikauskienė.

KULTŪRINIS BALTIEČIŲ VAKARAS buvo surengtas Čikagos jaunimo Centre. Pranešėja akt. J. Jakštytė pabrėžė, kad jis yra skirtas tautiniams šokiams ir dainoms. Vakaro dalyvius sveikino Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Latvių Sąjungos pirm. I. Bergmanis ir Estų Tarybos atstovė R. Soot. Į sveikintojų eiles įsijungė ir netikėtai atvykęs Illinois valstijos gubernatorius D. Walker. Trumpu žodžiu priminęs baltiečių įnašą į JAV gyvenimą, jis ragino nepamiršti savo tautinių papročių ir juos perduoti jaunimui. Pasak jo, etninės grupės dabar turi didesnes galimybes išsaugoti savo kultūrai, nes amerikietiškasis lydymo katilas jau esąs susilpnėjęs. Paskaitą apie Baltijos tautų išlaisvinimą ir nepriklausomybės atgavimą skaitė inž. A. Rudis. Koncertinę programą pradėjo estų šokėjai iš "Mustjala" ansamblio, vadovaujami M. Kase. Tris liaudies dainas padainavo iš vyresnio amžiaus dainininkų sudarytas choras su dirigentu H. Koop. Latviams atstovavo sol. Mara Mazga, sopranas, kanklininkių ansamblis, vadovaujamas Vl. Vištelio, ir šokėjų grupė, paruošta Jurgio ir Ainos Paulinš, akompaniatorė Daina Borgiele ir pianistas T. Brunovskis. Programą užbaigė lietuviai — Jaunimo Centro mišrus choras "Audra", diriguojamas muz. Emilijos Pakštaitės, tautinių instrumentų kvartetas, kurį sudarė B. Pakštas, V. Vaitkevičius, R. Dapkutė ir R. Pakštaitė, akompaniatorius L. Labanauskas, V. Stankuvienės ir A. Mažeikienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis "Žilvitis" su akordeonistu E. Gudoniu.

VILNIAUS FILHARMONIJOS SKYRIUS, pavadintas jaunimo filharmonija, buvo atidarytas Vilniuje, B. Dvariono vaikų muzikos mokyklos salėje. Atidarymo iškilmėje žodį tarė Vilniaus filharmonijos direktorius kompoz. R. Žygaitis. Pirmojo koncerto programą atliko S. Sondeckio vadovaujamas M. K. Čiurlionio meno mokyklos styginis orkestras, pianistas kompoz. St. Vainiūnas, Vilniaus operos sopranas G. Kaukaitė, pianistai Liuda ir Kęstutis Grybauskai, kamerinis Vilnaus konservatorijos orkestras su vadovu P. Jozėnu, choras ir sol. V. Vilkončius. Iš atliktų kūrinių minėtini: J. Tallat-Kelpšos "Pasaka", St. Vainiūno "Vabzdžių siuita", G. Kuprevičiaus penkių dalių siuita "Žaidimai" K. Brundzaitės "Paukštis", "Vakaras", R. Žygaičio daina "Tyla". Programą papildė J. Žilevičiaus ir V. Klovos harmonizuotos lietuvių liaudies dainos.

"VELNIO NUOTAKA" yra pirmas lietuviškas muzikinis filmas, sukurtas K. Borutos "Baltaragio malūno" motyvais. Scenarijų parašė pats filmo rež. A. Žebriūnas, eiles — poetas S. Geda. Kompoz. V. Ganelino muzika yra estradinio pobūdžio, atspindinti lietuvių liaudies intonacijas. Visas filmo tekstas yra dainuojamas. Filmavimą atliko operatorius A. Mockus, stengdamasis atskleisti spalvingą, šventišką atmosferą Trakų rajono apylinkėse, ten pasirinktame tikrame malūne. Veikėjų aprangą, primenančią stilizuotus liaudies drabužius, sukūrė dail. F. Linčiūtė-Vaitiekūnienė. Pagrindinius vaidmenis atliko aktoriai: Pinčiuko — G. Girdvainis, Jurgos — V. Mainelytė, Raupio — B. Babkauskas, Uršulės— R. Varnaitė. Visi "Velnio nuotakos" kūrėjai yra debiutantai, pirmą kartą susidūrę su jiem neįprastu muzikinio filmo žanru.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE kovo 18 d. buvo atidaryta IV respublikinė jaunųjų dailininkų paroda, truksianti iki balandžio 19 d. Joje dalyvauja 200 dailininkų su daugiau kaip 600 tapybos, grafikos, skulptūros ir taikomosios dekoratyvinės dailės darbų. Parodą atidarė Dailininkų Sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas K. Morkūnas, vadovaujantis darbo su jaunimu komisijai.

VILNIAUS INŽINIERINIO STATYBOS INSTITUTO ketvirtakursės P. Marcinkevičiūtės darbas "Kelių cementbetonio gamyklų produkcijos analizė elektroninėmis skaičiavimo mašinomis" laimėjo I vietą sąjunginėje studentų darbų apžiūroje. Ją surengė sąjunginė automobilių transporto ir kelių ūkio mokslinių techninių draugijų taryba.

VILNIAUS RAŠYTOJŲ KLUBE viešėjo Telšių rajono Luokės kultūros namų etnografinis ansamblis, vadovaujamas mokytojos Joanos Vaigauskaitės. Ansamblį sudaro pagyvenusio amžiaus dainininkai ir šokėjai. Vilniun jie atvežė žemaitišką koncertinę programą "Patalkių vakaronė". Po koncerto savo kūrybą skaitė rašytojai — M. Martinaitis, J. Mačiukevičius, A. Pocius, A. Sprindis, jaunoji poetė V. Jasiukaitytė.

KAUNO MENO DARBUOTOJŲ NAMUOSE kauniečiai paminėjo S. Kymantaitės-Čiurlionienės devyniasdešimtąsias gimimo metines. Jos kūrybinį kelią nušvietė Kauno literatūros muzėjaus direktorė M. Macijauskienė, prisiminimais dalijosi aktorės P. Pinkauskaitė, V. Ruminavičiūtė, pedagogės A. Vokietaitytė, A. Baltrušienė ir rašytojas A. Žirgulys. Sukaktuvininkės atminimui skirtus eilėraščius skaitė poetė A. Puišytė, ištraukas rašytojos kūrinių — dramos aktorė D. Kazragytė ir bibliotekininkė D. Kazlauskienė. Minėjimą papildė V. Zubovas mėgėjišku filmu apie literatūrinius šeštadienius S. Kymantaitės - Čiurlionienės bute.

MOKSLEIVIŲ LĖLIŲ TEATRŲ apžiūra buvo užbaigta Vilniuje dešimties grupių geriausiais spektakliais, kuriuose iš 34 pastatymų atrinko vertintojų komisija. Pirmąją vietą jaunesniųjų grupėje laimėjo penktoji Kauno vidurinė mokykla už P. Žemkausko pasaką "Ateik, seneli!", antrąją — alytiečiai už D. Čiurlionytės pasaką "Oželis", dvi trečiąsias — biržiečiai ir telšiečiai už spektaklius "Miško pasaka", "Rausvoji snaigė". Vyresniųjų grupėje dalyvavo tik Klaipėdos kultūros namų lėlių teatras, kurio spektaklis buvo įvertintas III vieta.

PROF. DR. JULIAUS JUZELIŪNO simfoninių kūrinių koncertas, skirtas jo amžiaus šešiasdešimtmečiui, įvyko Vilniaus filharmonijos salėje ir buvo transliuotas televizijos. Šiame koncerte skambėjo "Afrikietiškieji eskizai", "Ketvirtoji simfonija", "Koncertas smuikui, vargonams ir styginiam koncertui". Šiuos kūrinius atliko J. Domarko diriguojamas simfoninis filharmonijos orkestras, jo styginių grupė, smuikininkas prof. E. Paulauskas ir vargonininkas B. Vasiliauskas, M. K. Čiurlionio konkurso laureatas.

PANEVĖŽIO DRAMOS TEATRAS mažiesiem žiūrovam paruošė premjerą — J. Švarco pasaką "Sniego karalienė", režisuotą V. Blėdžio. Scenografiją sukūrė K. Vaičiulis, muziką — J. Širvinskas. Pagrindinius vaidmenis atlieka šio teatro studijos auklėtiniai — A. Keleris, R. Milašiūtė, L. Jasikevičiūtė, E. Breivė.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. *Perkant ar parduodant*
1072 Bloor St. W. *nekilnojamą nuosavybę*
Tel. 534-9286 *visada Jums*
sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 9 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS, "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigos vedėjas, šių metų kovo 31 d. trim savaitėm išvyksta iš Toronto. Jį pavaduos **J. ANNO, tel. 536-6431.**

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniegines ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt. **Sav. FRANK PETTIT**

NUO LUŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 **Petras Prakas**

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

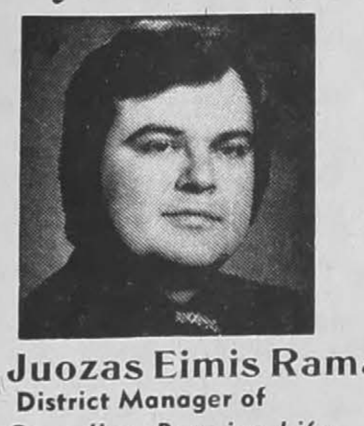

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *2 Carlton St., suite 714*
District Manager of *Namai: 766-5857*
Canadian Premier Life *Raštinė: 363-7881*

STEPHAN'S Furs

406 Roncesvalles Ave. **tel. 536-5936**

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei perstatymai.

Dufferin RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291

rezidenciniai
komerciniai
investacijos
mortgičiai
įkainojimas
namų drauda

Ateitininkų žinios

Kristaus Prisikėlimo šventės proga sveikiname visus Toronto ateitininkus ir linkime, kad tas velykinis prisikėlusio Kristaus džiaugsmas ir Jo pergalė asispindėtų mūsų gyvenime. Aleliuja!

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 18 — rugpjūčio 1 d. Kartu bus jaunučių, 7-12 m., ir vyresniųjų, 13-18 m., stovyklos. Pasiruošimo darbai jau pradėti. Programa ir vadovais rūpinasi koordinacinis komitetas, vadovaujamas dr. O. Gustainienės, o ūkiniais reikalais — tėvų komitetas, kuriam vadovauja L. Dūda.

Pirmasis "Ateities" numeris pasirodė prieš 65 metus (1911 m. vasario mėn.). Tame "Ateities" numeryje Pr. Dovydaitis iškėlė ateitininkams tris pagrindinius klausimus: kuo save vadiname ir kodėl, ką mes mamatome aplink save ir kokios yra mūsų pareigos, siekiai ir keliai. Tie klausimai lygiai aktualūs ir šiandieną. Verta juos panagrinėti.

"Ateities" žurnalo 65 m. sukaktį minįs numeris išėjo iš spaudos. Numeris yra padidintas, pirmą kartą atspausdintas ofsetu (vėluojasi dėl didelių persitvarkymų "Draugo" spaustuvėje). Jo mecenatai: Augusta ir Vaclovas Šauliai, Faustina ir Mečys Mackevičiai, Emilija ir Balys Paliokai.

Žurnalo praeičiai paminėti pateikiami 1911-1975 m. redakcijų pasisakymai. Dabartis gi apžvelgiama "Ateities" anketos duomenimis, kurie liečia ateitininkų ryšį su žurnalu. Vedamas pokalbis su pirmosios redakcijos nariu dr. E. Draugeliu. Juozas Gudinskas rašo apie meną ir jo vaidmenį, sesuo Margarita M. Bareikaitė — apie lietuvių seserų vienuolijų ateitį, Al. Pakalniškis — apie Lietuvos jaunimo pasipriešinimą okupantams. Pateikiama O. Mikailaitės poezijos. Moksleivių "Atžalų" skyriuje R. Pemkutė, A. Šalčiūnas, D. Bilaišytė ir A. Astašaitis idėjom ir vaizdu kalba apie gyvenimo tragediją ir skaidrumą. "Antai" skyriuje K. Trimakas svarsto gyvenimo aktualijas. Yra ir įprastiniai "Mūsų šeimoj", "Laiškų" ir "Veiklos" skyriai.

Skautų veikla

- Pavasario sulaukus, sparčiai ruošiantis iškylauti bei stovyklauti, Prisikėlimo švenčių proga dar labiau visiems prisimintinas Amžinasis Kelrodis. "Šiuo keliu eik" — tai linkėjimai šv. Velykų išvakarėse sesėms, broliams, skautų šeimoms ir rėmėjams.
- Velykų adoracijose vienetai dalyvauja katalikų parapijų nurodyta tvarka ir kviečiamu laiku. Visi ir visos atlikime gražiai šią tradicinę pareigą.
- Šv. Jurgio šventės proga balandžio 25 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai dalyvauja organizuotai pamaldose Prisikėlimo šventovėje 11.30 v.r. Renkamasi į salę kiek anksčiau. Tuoj po pamaldų — abiejų tuntų sueiga.
- "Aušros spindulių" — vyr. skaučių ir sk. vyčių metinis sąskrydis bus Beaumont Scout Reservation, Rock Creek, Ohio, netoli Klevelando, kur turėjom jubilėjinę stovyklą. Registruojasi sesės šiuo adresu: Eglė Janavičiūtė, 17416 East Park, Cleveland, Ohio, 44119, tel. 216-692-3291; broliai — Remigijus Belzinskas, 19318 Cherokee Ave., Cleveland, Ohio 44119, tel. 216-531-4607. Sąskrydžio laikas — gegužės 28-31 d.d., tema: "Gedimino laikus Vaidevutis garsus prikeltų". Kalbės prof. R. Šilbajoris, prof. J. Cadzow, kun. G. Kijauskas, SJ, v.s. Pr. Karalius, v.s. N. Kersnauskaitė. Skautiškasis jaunimas nuoširdžiai kviečiamas šiame sąskrydyje dalyvauti. **Č. S.**
- Akademinio Skautų Sąjūdžio naujoji vadija š.m. kovo 28 d. Čikagos Jaunimo Centre perėmė pareigas iš kadenciją baigusio fil. E. Korzono, kuris tarė įvadinį žodį. Naujasis pirm. fil. V. Statkus aptarė ateities veiklą. Sueigai vadovavęs fil. J. Dainauskas pabaigoje kalbėjo apie akademikų veiklą ir idealus. Naująją vadiją raštu sveikino LSS tarybos pirm. L. Milukienė. Žodžiu sveikino vyr. LS Seserijos skautininkė I. Kerelienė ir vyr. LS Brolijos skautininkas fil. S. Miknaitis. Sueigoje dalyvavo gausus būrys akademikų skautų-čių ir svečių. **ekm**

KANADOS ĮVYKIAI — Alkoholis ir cigaretės

Ontario finansų ministeris D. McKeough provinciniame parlamente paskelbė naująjį biudžetą, kuriame yra numatyta turėti $12.576.000.000 išlaidų, $11.346.000.000 pajamų ir $1.230.000.000 deficito. Praėjusių metų biudžete deficitą sudarė $1.889.000.000. Naujojo biudžeto deficitą sumažino papildomos pajamos, kurias provincijos iždui sudės cigarečių, alkoholio vartotojai ir provincinės sveikatos draudos OHIP nariai. Nuo biudžeto paskelbimo dienos provincinis mokestis 20 cigarečių dėžutę pabrangino 5 centais, bet kažkodėl nepalietė nei tabako, nei cigarų. Toronto spauda šia proga primena skaitytojams, kad premjeras W. Davis rūko cigarus, o finansų ministeris D. McKeough — pypkę. Degtinė ir alus pabranginami nuo balandžio 20 d. Bonka degtinės tada pabrangs 30-35 centais, 24 bonkos alaus — 15 centų. Alkoholio mėgėjams sudaryta aiški proga pasirūpinti pigiau įsigyjamomis atsargomis, matyt, dėlto, kad visa degtinės bei likerių prekyba atliekama valdinėse parduotuvėse, priklausančiose Ontario alkoholio kontrolės tarybai. Juo daugiau bus parduota, juo didesnio pelno susilauks provincijos iždas. Alų pardavinėja jungtinės jo daryklų krautuvės. Provincinės sveikatos draudos OHIP mėnesinės įmokos nuo gegužės 1 d. padidinamos: viengungiams — nuo $11 iki $16, šeimoms — nuo $22 iki $33. Nuo š.m. gruodžio 1 d. pabrangs ir priverstinis automobilių savininkų įsijungimas į provincinį draudos fondą, taikomas tiems, kurie neturi privačių bendrovių draudos. Lig šiol jie kasmet mokėdavo po $60, o dabar turės mokėti po $100.

Didžiausios Ontario opozicinių partijų kritikos susilaukė OHIP sveikatos draudos pabranginimas, kuris iš tikrųjų buvo būtinas. Metinės jo išlaidos dabar jau siekia $2,8 bilijono, o įmokų tebuvo surenkama $562 milijonai. Draudos pabranginimas metines įmokas padidins iki $790 milijonų. Skirtumą, kaip ir lig šiol, padengs federacinė ir provincinė vyriausybės mokesčių mokėtojų pinigais. Ligi š.m. balandžio 1 d. nemokamą sveikatos draudą gaudavo visi Ontario pensininkai, socialinės gerovės pašalpų gavėjai. Dabar nemokama sveikatos drauda bus įvesta visiems viengungiams, kurių apmokestinamos metinės pajamos neprašoka $1.534, ir šeimoms, kai jų pajamos neperžengia $2.000. Pusę sveikatos draudos įmokų Ontario vyriausybė padengs viengungiams su metine apmokestinama pajamų suma iki $2.000, šeimoms — $3.000. Ši nuolaida šeimoms yra susieta su turimų vaikų skaičiumi. Tokiu atveju pajamos gali būti didesnės. Nemokama sveikatos drauda iš 8.200.000 Ontario gyventojų galės pasinaudoti apie 20%.

Naujojo Ontario biudžeto priėmimą užtikrino liberalų vado S. Smitho taktinė laikysena sosto kalbos balsavimuose. Prieš naująsias konservatorių premjero W. Davis politines gaires pasisakė NDP socialistų vadas S. Lewis, reikšdamas nepasitikėjimą vyriausybe, o prie jo su savo papildu prisijungė ir liberalų vadas S. Smith. Abiejų partijų jungtiniai balsai būtų nuvertę daugumos neturinčius konservatorius. S. Smith betgi pakeitė savo nuomonę, patyręs, kad Ontario gyventojai nenori naujų parlamento rinkimų. Biudžeto paskelbimo išvakarėse, balsuojant už nepasitikėjimą vyriausybe, pirmiausia 70:48 balsų santykiu buvo patvirtintas liberalų papildas nepasitikėjimui. O kai jis buvo įjungtas į NDP socialistų nepasitikėjimą ir tapo bendru šių dviejų opozicinių partijų nusistatymu, liberalai balsavo už premjero W. Davis vyriausybę. Pasitikėjimas jai buvo užtikrintas 81:37 balsų santykiu. Toks neapgalvotas išsišokimas, padiktavęs taktinį atsitraukimą, gerokai susilpnino naujojo liberalų vado S. Smitho prestižą.

Šį mėnesį buvo padidintos pensijos kanadiečiams, prisitaikant prie pragyvenimo pabrangimo. Mėnesinė senatvės pensija padidinta $2.53 iki $135.43. Mėnesinis pensijos priedas, neturintiems kitų šalutinių pajamų, pakeltas: viengungiams — $1.77 iki $94.99, dviejų pensininkų šeimai — $3.14 iki $168.70. Šį priedą gauna apie 1.100.000 pensininkų. Kai pensininkų šeimoje yra tik vienas oficialus pensininkas, o antroji jos pusė 60-64 metų amžiaus, išmokos tai antrajai pusei padidinamos $4.10 iki maksimalios mėnesinės $219.78 sumos.

Iš Kanados pernai buvo ištremtas komunistinės Kinijos ambasados Otavoje informacijos pareigūnas Kuo Ching-an, apkaltintas su diplomato vardu nesuderinamais veiksmais. Tuos veiksmus dabar išryškino JAV įvykęs filipinietės D. A. San Juan teismas, pripažinęs ją kalta nelegaliu pinigų įsivežimu. Pernai pavasarį ji buvo sulaikyta JAV - Kanados pasienyje su didoku nešuliu. Amerikiečiams muitininkams ji teigė, kad jame yra knygos, bet jie rado ne knygas, o $77.500 šimtinių banknotais. Šiuos pinigus D. A. San Juan buvo gavusi iš minėto Kinijos ambasados pareigūno Otavoje. Jie buvo skirti komunistams Filipinuose finansuoti jų pogrindinei veiklai.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Jauniai C 14 tapo Kanados lietuvių krepšinio meisteriais. Kanados sporto apygardos pravestose prieauglio klasės pirmenybėse jaunieji Vyčio krepšininkai Anapilio salėje įveikė Kovą 31:9 ir Priskėlimo salėje Aušrą 51:22. Tai trenerio Arūno Duliūno nuopelnas, kuris sujungė bei apvaldė komandą ir žaidėjus. Meisterių komandoje žaidė: J. Karpis 10, J. Zenkevičius 14, P. Tutlys 10, A. Radzevičius 30, A. Kišonas 2, E. Augaitis 9, V. Grabauskas 4, R. Budrys 3.

Jauniai A 18 yra pakeliui į CYO meisterystę. Pusbaigmio rungtynėse jie nugalėjo St. Brigid 65:50. Antrose, priešui nepasirodžius, laimėjimas užskaitytas vytiečiams, kurie dabar žais baigmėje. Žaidė: K. Krawczyk 16, R. Duliūnas 16, Clover 21, Ivanauskas, L. Kaknevičius 12, P. Ignatavičius.

Stalo tenisininkai dalyvavo atvirose Ontario stalo teniso pirmenybėse Toronte. Violeta ir Glorija Nešukaitytės nunešė visus laimėjimus suaugusių klasėje. Priedo Glorija dar laimėjo II v. mergaičių 17 m. klasėje ir I merg. 15 m. klasėje. Šiose pirmenybėse dalyvavo ir mūsų jaun. stalo tenisininkai. Mergaičių 13 m. klasje A. Sinkevičiūtė laimėjo III v., pralaimėjusi Kovo R. Raguckaitei. Berniukų 13 m. klasėje įvyko staigmena: mažai žinomas, bet agresyviai žaidžiantis Viktoras Bartminas pasiekė pusbaigmį, nelauktai nugalėdamas jau pasižymėjusį ir šių pirmenlybių III žaidėją Joną Karpį. Pusbaigmyje, žaisdami su Petru Tutliu, pralaimėjo kanadiečiamss. Toje pačioje klasėje pasiekė laimėjimų ir neblogai žaidė greitą pažangą darąs Vaidila Banelis.

Balandžio 16-18 d.d. Toronte įvyks Kanados jaunių stalo teniso pirmenybės, kuriose dalyvaus ir mūsų jaun. stalo tenisininkai. G. Nešukaitytė žais Ontario komandoje. Be to, J. Nešukaitis ketina organizuoti Kanados stalo teniso prieauglio klasių pirmenybes. Toronto Vytis ir Hamiltono Kovas turi pajėgių žaidėjų.

Tarpusavio stalo teniso turnyre užbaigti pirmieji ratai. Šio turnyro dalyviai buvo suskirstyti pagal pajėgumą po 11 žaidėjų kiekvienoje grupėje. Pirmosios grupės 5 geriausi: 1. P. Tutlys 8-1, 2. K. Banelis 8-1, 3. Ed Augaitis 7-2, 4. L. Janušauskaitė 6-3, 5. J. Karpis. Čia didelę pažangą padarė K. Banelis, ir tik blogesnis setų santykis 16:6 prieš 17:2 nustūmė jį į II v. Jis įveikė P. Tutlį, tačiau pralaimėjo Laimai Janušauskaitei. Antroji grupė: 1. A. Saplys 6-0, 2. L. Ažubalis 6-2, 3. R. Karpis 5-1, 4. D. Govėdas 3-3, 5. A. Bilkytė 3-5. Komandinėse varžybose pasikeitimų tuo tarpu dar nėra. Dalyvauja 5 komandos.

Jauniai D 12 Kanados sporto apygardos pirmenybėse pralaimėjo H. Kovui 17-31. Vytiečiai negalėjo atsilaikyti prieš dvigubai už juos augštesnį vidurio puolėją, kuris taikliai mesdavo kamuolį į krepšį. Komandoje žaidė: G. Grabauskas 8, A. Balsys 4, A. Saplys 2, P. Sukauskas 2, Marcinkevičius 1, S. ir J. Namikai, R. ir P. Karpiai. Gerai žaidė G. Grabauskas. Gal komandai būtų pagelbėjęs augštesnio ūgio J. Ažubalis, bet, deja, jis šiose rungtynėse negalėjo dalyvauti. Neatsiradus daugiau komandų šioje klasėje, pirmenybės liko užbaigtos.

Jauniai C 14 CYO lygos baigminiuose peržaidimuose netikėtai pralaimėjo St. Chris komandai 25:35. Sezono metu visą laiką įveikdavo šią komandą, tačiau St. Chris paskutiniu metu padarė žymią pažangą. Žaidė: J. Karpis, P. Tutlys 7, A. Radzevičius 8, E. Augaitis, J. Zenkevičius 7, A. Kišonas 3, R. Budrys. **A. S.**

Alfonsas A. Garbenis

Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

12 KAMBARIŲ, plius užbaigtas rūsys, 4 virtuvės, platus įvažiavimas su garažu; pajamos — $150.00 į savaitę; yra savininko butas; reikia greitai parduoti, savininkas išvažiuoja iš Toronto. Kaina sumažnta.

16 KAMBARIŲ su įrengtu rūsiu, vandeniu šildomas; privatus įvažiavimas ir garažas; namas gerame stovyje ir pilnai įrengtas; pajamos ir gražus 5 kambarių butas savininkui.

19 KAMBARIŲ didelis gražus namas, legaliai pakeistas į 5 butus, plius rūsys, didelis sklypas, privatus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai; palikimas; prieinama kaina.

14 KAMBARIŲ legalus tributis, plius atskiras sklypas su garažais, arti Bloor gatvės požeminio; gera investacija ateičiai.

KRAUTUVĖ Bloor gatvėj parduodama su "Cleaners" verslu ir pastatu bei visais įrengimais; vienas savininkas per paskutinius 40 metų; pirmą sykį parduodamas.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, vienaaugštis (back split),4 miegamųjų, beveik naujas namas, akmeninis priekis; savininkas jau išvažiavęs į Arizoną; reikia greitai parduoti; prašoma kaina tik $67.000; greitas užėmimas.

MISSISSAUGA, 3-jų megamųjų vienaaugštis su įrengtu rūsiu; privatus įvažiavimas ir prijungtas garažas; prašoma kaina $66.000.00.

KINGSWAY, gražus 2-jų miegamųjų vienaaugštis, gydytojo namas, vandeniu šildomas, du židiniai, dvi prausyklos, pilnai įrengtas rūsys, privatus įvažiavimas, prijungtas garažas; savininkas yra užpirkęs kitą namą; prašoma kaina — $74.000.00.

CLENDENAN gatvė atskiras plytų namas. legaliai pakeistas į 6 butus; visi butai moderniai įrengti; nuomojamas su baldais; pajamos — $14.400.00 į metus; prašo $120.000.00.

ANNETTE — JANE, įmokėti tik 5.000.00; 6 kambarių pilnai modernizuotas plytų namas; platus įvažiavimas; nauja šildymo sistema, 2 vonios; prašoma kaina $52.000.00; savininkas ima atgal mortgičius.

ANNETTE — RUNNYMEDE 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės ir 3 prausyklos; gražiai dekoruotas; geros pajamos ir geras butas savininkui; prašo tik $63.900.00; įmokėti $10.000.00.

STAYNER, ONT., 14 akrų ūkis su dviem trobesiais, tvartas ir daržinė, ūkis yra miesto ribose; palikimas; tikrai geras pirkinys; prašoma kaina — $57.000.00.

WASAGA, ONT., savininko statytas vienaaugštis (back split), 8 kambariai, gražių plytų; prijungtas garažas dviem mašinom; gražus vaizdas prie upės, 2 prausyklos ir židinys.

PT. SEVERN — WAUBAUSHENE, gražus 1 akro statybos sklypas (Ropės subdivision), ežero privilegijos, įvestas vanduo; kelias asfaltuotas (šiais metais); palikimas; savininkas Floridoj; parduoda pigiai.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A. GARBENIS 489-1543	Alfonsas Wm. GARBENIS 769-0656	Stasys DARGIS 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** ir **532-1149** Toronto, Ontario M6P 1A6

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

PRINCE EDWARD — BLOOR, atskiras 2-jų miegamųjų vienos šeimos namas; garažas su privačiu įvažiavimu; prie pat Bloor gatvės.

BLOOR — JANE, atskiras 6 kambarių namas; kvadratinis planas, naujas šildymas, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, gražus viduje.

SHAVER — BLOOR, puikus 4 miegmųjų vienaaugštis; 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys su baru ir atviru iš akmens židiniu, dideli kambariai; garažas su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE—BLOOR, 11 kambarių per 2 augštus gražus atskiras namas; 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kina $80.500; netoli Bloor.

PRINCE EDWARD DR. — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaugštis; užbaigtas rūsys su baru ir atviru židiniu; didžiulis kiemas su maudymosi baseinu; garažas su privačiu įvažiavimu.

ETOBICOKE, 10 butų apartamentas, maždaug 13 metų senumo; visi butai bangolo dydžio su balkonais; gauna apie $28.000 pajamų.

Pranas-Frank Kerberis

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

Trident Real Estate Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje

Vyt. V. Girdauskas

TELEFONAI:
įstaigos: 766-9771
namų 270-6075

Kaikurių veikėjų praeities reikalu

P. LELIS

J. Audėnas "NL" 6 nr. pagyrė S. Šetkų už "taip garbingą ir gražų lietuvio patrioto pulk. S. Rusteikos apgynimą, prieš mėginusius jį net nelietuviu apšaukti."

Lotynų patarlė mus moko: "De mortis aut bene aut nihil"; lietuviškai sakytume "apie mirusius arba gerai, arba nieko". St. Rusteika per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį garbingai tarnavo Lietuvai ir 1940 m. žuvo Červenėj. Rašančiam teko plk. S. Rusteikos ministeriavimo metu jo žinyboje tarnauti ir jį pažinti. Jis, kaip vidaus reikalų ministeris, dalyvavo apskričių inžinierių suvažiavimuose. Kauno miesto burmistru jis nebuvo, kaip S. Šetkus rašo, buvo tik viceburmistru. Atrodo, kad, be gero, nieko daugiau apie Rusteiką pridėti nereikėtų, tik dėl "mėginusių jį net nelietuviu apšaukti" reikėtų istorinės tiesos vardan priminti faktus.

Atsikūrus nepriklausomai Lietuvai ir pasidarius palankiai konjunktūrai, nevienas nutautėjęs lietuvis ar net ir svetimtautis pasidarė "geru lietuvių ir patriotu" ir sąžiningai ėjo jiems pavestas pareigas. Iš tokių galima paminėti gen. Žukauską, prof. Roemerį, Chodakauską, Kolupailą ir daugelį kitų. Jei vieton nepriklausomos Lietuvos 1919 m. mūsų kraštas būtų prijungtas prie Lenkijos, tai tokių tautiečių lietuvybė būtų greit išnykusi ir jie sąžiningai būtų tarnavę kitai valstybei pagal lotynų priežodį "ubi bene, ibi patria" (kur gerai, ten tėvynė).

S. Šetkus rašė gerai žinąs Rusteikų giminę nuo mažų dienų, praleistų Telšių mieste ir jo apylinkėse. Manau, kad S. Šetkui ir daugeliui turbūt nežinoma, jog Rusteikų giminė buvo sulenkėjusi ir tikrus lietuvius vadino "litvomanais". Apie tai plačiau yra parašęs savo knygoj "Dienojant" žymus veikėjas K. Bielinis. 1898 m. Rygoje lietuviai moksleiviai įsteigė savo slaptą savišalpos draugiją, kuri gan silpnai vertėsi, nes moksleivių tėvai buvo neturtingi. Lenkai moksleiviai, daugiausia dvarininkų vaikai, turėjo ten stiprią organizaciją ir kvietė lietuvius prie jos prisidėti bendrai kovai prieš carizmą.

Bielinis 218 psl. rašo: "Greit gavome lenkų org. kvietimą susitikti ir pasitarti, nors jau žinojome ką mums lenkai siūlys. Žinojome, kad lenkai spekuliuoja lietuvių moksleivių skurdžia padėtimi ir siūlo materialinės paramos dingstimi likviduoti mūsų tautinę organizaciją. Su tokiomis žiniomis vieną sekmadienį, po moksleivių pamaldų, lietuvių delegacija sėdosi prie bendro stalo su lenkų delegacija. Iš lietuvių pusės buvome: Vl. Nagevičius ir šių eilučių autorius (Bielinis). Iš lenkų pusės — Dombrovskis, Švenčionių ar Disnos apskr. dvarininko vaikas, ir S. Rusteika, kuršėniškis bajoras ar šiaip didesnio žemvaldžio sūnus. Tas mūsų pasitarimas su lenkais bus buvęs pirmutinis ir jis būdingas tuo, kaip lenkai anuo metu vertino lietuvių tautinį atgimimą ir kaip jie to atgimimo dalyvius stengėsi įstatyti į senas lenkų lietuvių santykių vėžes. Buvome tikri, kad tuos mums pateiktus pasiūlymus sugalvojo ne lenkai moksleiviai, bet jų tėveliai ir mamytės, nes lenkų susišelpimo fondą tvarkė ne pusberniai ir gimnazistai, bet suaugę ir politiškai subrendę žmonės. To bendro posėdžio nuotaikos buvo labai rimtos, nes jautėme, jog sunkios problemos liečia ne vienos mūsų kuopelės ar jos atskirų narių reikalus. Lenkų pasiūlymus atmetėme ir konferencija pasibaigė be rezultatų. Ji niekad nepasikartojo, bet gyvenimas kaikuriuos konferencijos dalyvius pertvarkė iš pagrindų. To pasitarimo dalyvis, lenkų delegatas Rusteika 1919 metais, bolševikų invazijos metu, buvo Šiaulių milicijos vadas, vėliau Telšių karo komendantas, o po 1926 metų perversmo vidaus reikalų ministeris, didesnis patriotas, negu mes tuo laiku kad buvome, Su Rusteika nepriklausomoj Lietuvoj dažnokai susidurdavau, bet niekados nei jis, nei aš neprisimindavom anos konferencijos. Jam buvo nepatogu prisiminti, o man nemalonus dalykas taip pat nesinorėjo priminti kad ir idėjiniam priešui. Rusteika, kaip žmogus, nebuvo blogas. Jo silpnybė, Ragučio garbinimas, gal labai jam kenkė, bet į perversmo ministerius kelio neužkirto, atseit buvo patikimas."

Šis Rusteikos kilmės ir jaunystės dienų pacitavimas nėra jo užtarnautos garbės pažeminimas, o tik vispusiškas asmens apibūdinimas, jo kelio savon tauton atradimas. Mums gaila visų nekaltai žuvusių lietuvių 1940 m. Červenėj ir kitur, tik mums nesuprantama kodėl buvę vidaus reikalų ministeriai Rusteika, Čaplikas, Leonas ir Skučas nesusiprato laiku pasišalinti. Juk jie buvo pirmieji NKVD taikiniai.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

Laisvėn atvykusiųjų sutiktuvės

Reto lygio kultūrinė atgaiva su Jurašais ir Mazurkevičiais

Pastaruoju metu iš pavergtos Lietuvos buvo išleisti smuikininkai — Danutė Pomerancaitė-Mazurkevičienė ir Juris Mazurkevičius, red. Aušra-Marija ir rež. Jonas Jurašai. Pirmieji du gyvena Toronte, antrieji — Niujorke. Anapilio taryba ryžosi šias dvi meno bei kultūros pajėgas suvesti į bendrą popietę bei surengti jiems lyg ir sutiktuves balandžio 11 d. Ir taip Verbų sekmadienį Anapilio salėje p. p. Mazurkevičiai atliko iškilų smuikų koncertą, o p. p. Jurašai — žodinę dalį. Tai buvo nepaprastai puikus derinys, sudaręs labai iškilią, jaudinančią atgaivą.

Popietę pradėjo Anapilio tarybos pirm. A. Rinkūnas, pakviesdamas Lietuvos kankinių par. komiteto pirm. J. Žiūraitį supažindinti gausius koncerto dalyvius su smuiko virtuozais Mazurkevičiais. Jų biografija yra nepaprastai įdomi, bet apie juos "TŽ" jau buvo rašyta. Akompanuojami pianisto J. Govėdo, jiedu atliko Vivaldi ir Sarasate kūrinius; dviejų smuikų sonatas — Leklerio ir Mocarto. Elegiją smuikui ir fortepionui (Dvariono), Polonezą Veniavskio atliko D. Pomerancaitė-Mazurkevičienė, akompanuojama pianisto J. Govėdo.

Ir eilinis klausytojas jautė, kad tai giliai sminganti muzika, paliečianti širdies stygas. Atlikėjų rankose smuikiai bylojo kristalinio tyrumo kalba. Ypač įspūdingai, sminganėiai bylojo savo kūriniais ("Duo in A major") Mocartas ir Sarasate ("Navarra").

Po trumpos pertraukos pirmininkaujantis A. Rinkūnas supažindino su Aušros ir Jono Jurašų odisėja ir pakvietė ją liudyti gyvu žodžiu juos pačius. Pirmuoju kalbėjo vyriausias buvęs valstybinio Kauno teatro režisorius J. Jurašas, pasižymėjęs originaliais lietuviškų veikalų pastatymais ir drąsia kova už menininko laisvę.

J. Jurašas ramiu, aktorišku balsu kalbėjo apie dabarties Lietuvą. Esą lietuviai pavergtoje tėvynėje buvo tarsi viena ledo lytis, bet pavergėjui pavyko ją suskaldyti. Atsirado daugybė paskirų, suaižėjusių lyčių. Atrodė, kad viskas žuvę. Bet po 1972 m. išryškėjo neoficiali, nematoma, bet nerimstanti bei kovojanti Lietuva. Ji šiandien laukia ne šūkių, ne kalbų, o konkrečios pagalbos. Reikia gelbėti paskirus žmones — N. Sadūnaitę, P. Pliumpą, V. Jaugelį, Graži, Kęst. Jokubyną, T. Venclovą ir kitus. Viešas balsas Vakaruose daug reiškia. Kova už paskirą asmenį palaiko visus. Politiniai kaliniai yra ta grupė žmonių, kuri yra reikalinga daugiausia pagalbos.

Menininkai šiandieną totalistiniuose kraštuose yra nepakeičiami kovotojai už tiesą ir laisvę. Nors, oficialiai imant, Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje yra sudarytos sąlygos kurti, bet tiktai tironijai tarnaujantiems. "Aš ne herojus, — pareiškė J. Jurašas, — pasakiau tiktai kuklų ne tironijos atstovams". Kaikas sako, kad mudu susidegino intelektualiai. Bet reikia neužmiršti, kad menas eina metraštininko pareigas — jis atspindi visą tikrovę, net ir pavojingąją. Niekas labiau nepadeda sovietams, kaip tylėjimas. Sovietai bijo viešo balso, ypač vieningo. Reikia eiti į pasaulį visose srityse vieningomis gretomis. Pavergtos tėvynės lietuviai labai apgailestauja nesantaikas išeivijoje, nors ta nesantaika reiškiasi ne dėl tikslų, o dėl taktikos. Jie taip pat apgailestauja perdidelę baimę besilankančių Lietuvoje — jie bijo atvežti knygų, žurnalų, įvairių sričių informacijos.

Nors dabartinėje Lietuvoje yra daug pataikūnų, tačiau tautos branduolyje bręsta kažkas naujo (pogrindžio leidinys "Aušra", "LKB Kronika"). Atrodo, įžengta į naują etapą, pažymėtą aukomis R. Kalantos, M. Tamonio, prof. J. Kazlausko ir kitų. Kiekviena tauta turi savo kryžių, turi jį ir lietuviai. Pastarieji neša jį sunkiai, tačiau su laisvės perspektyva.

Savo jaudinančią kalbą J. Jurašas baigė ištrauka iš teatrinio veikalo apie kun. A. Strazdelį, kurioje pavaizduotas paskutinis jo pamokslas, įtaigiai pabrėžiantis "liuosybę". (Veikalo "Grasos namai" autorius — J. Glinskis).

Aušra-Marija Jurašienė, kuri Verbų sekmadienio pamaldose skaitė Kristaus kančią, dabar prabilo gerai išmąstytu žodžiu apie kultūrinę priespaudą Lietuvoje, apie socialistinį realizmą, dusinantį kūrėjus, ypač dailininkus, partiniuose varžtuose. Tačiau menininkas nerimsta ir nuolat klausia, panašiai kaip kūdikis, kodėl taip yra. Jis blaškosi tarp tų varžtų ir kuria dažnai tiktai sau. Jei tie varžtai nukristų, iš rašytojų stalčių, iš dailininkų studijų ateitų vertingų kūrinių, kurie Lietuvai gėdos nepadarytų.

Kalbėtoja, mesdama žvilgsnį ateitin, sakėsi nesanti pranašė, negalinti nieko pasakyti apie būsimą Lietuvą, tačiau galinti konstatuoti, kad lietuvio charakteris yra labai savotiškas, sudėtingas, mįslingas ir sunkiai palaužiamas. Jame glūdinti ir ateities viltis.

Po šių pranešimų buvo pateiktas klausimas J. Jurašui: kiek lietuviškas yra dabartinis Lietuvos jaunimas? Kalbėtojas gana išsamiai paaiškino, kad tokia lyg ir abejonė buvo kilusi vyresnioje Lietuvos kartoje. Esą daugelis manė, kad jauniausioji karta, užaugusi sovietinėje sistemoje, nemačiusi laisvos Lietuvos, bus tautiškai nesąmoninga, ateistinė, indiferentiška, sukomunistinta. Tačiau 1972 m. įvykiai nustebino vyresniuosius. Kai po R. Kalantos susideginimo vyresnieji laikėsi atokiai, atsargiai, jaunimas išėjo į gatves, siautė po visą Kauną ir kitas vietoves, grumdamiesi su milicija ir kariuomene. Mat, tas jaunimas nėra pergyvenęs karo įvykių, okupacijos baisybių, laisvas nuo baimės. Taigi, dabarties jaunimas yra mūsų viltis.

Taip baigėsi didžiai turininga, reto lygio popietė, kurioje dalyvavo apie 600 asmenų. Pakili nuotaika buvo išreikšta Lietuvos himnu. Dalyvavusieji vakarienėje turėjo progos pasikalbėti su p. p. Jurašais ir kitais asmenimis, neseniai atvykusiais iš pavergtos Lietuvos. **Dl.**

ŠYPSENOS

Ligoninėje

Ligoninėje vienoje palatoje paguldė du vairuotojus.

— Klausyk, — pasakė pirmasis, — man atrodo, kad mudu kažkur buvom susitikę.

— Be abejonės, — atsiliepė antrasis, — jeigu nebūtumę susitikę, dabar čia negulėtume.

Malonus berniukas

— Kaip tamstai patinka mūsų Kaziukas?

— Jis labai mielas ir gerai išauklėtas berniukas, tik kažkodėl mane palaikė gydytoju.

— Kodėl?

— Kai aš įėjau, jis man parodė liežuvį . . .

Parinko Pr. Alš.

St. Petersburg, Fla.

(Atkelta iš 4-to psl.)

vų paradui vadovavo centro valdybos narys M. Maskvytis. Meninę programą atliko St. Petersburgo oktetas, deklamatorius J. Revas, sol. A. Keblys. Šventę organizavo pirm. Vikt. Baranauskas, talkinamas žmonos ir kitų veikėjų.

Kovo 13 d. buvo sušauktas metinis kuopos susirinkimas, dalyvaujant centro valdybos pirm. A. Šukiui ir jos nariui M. Maksvyčiui. Išrinktas naujas kuopos valdybos pirm. J. Radvila, nes Vikt. Baranauskas su savo žmona iš "Palangos" kuopos pasitraukė ir įsijungė į Toronto "Baltiją" kaip rėmėjas. Jis su savo bičiuliais sudarė ten "Baltijos" sekciją.

Koresp.

TORONTO ONT

Apaštaliniam pronuncijui Kanadoje Angelo Palmas Kanados Lietuvių Katalikų Centras pasiuntė Nijolės Sadūnaitės kalbą, pasakytą sovietiniame teisme Vilniuje. Jos kalba yra išversta į anglų kalbą ir pavadinta "No greater love". Pronuncijus atsiuntė šį laišką:

Gavau Jūsų kovo 24 d. laišką ir knygelę apie Nijolę Sadūnaitę. Nuoširdžiai dėkoju ir užtikrinu, kad ją su domėsiu skaitysiu. — Jūsų mielo krašto kentėjimai, kuriuos jis turi patirti, yra visos K. Bendrijos Golgota daugelyje vietų ir siejasi su Kristumi, kuris atpirko pasaulį savo kančia ir mirtimi. — Jungiuosi su maldomis ir jausmais jūsų tautiečių, kartu pasitikėdamas Viešpačiu, kuris niekad neapleis kenčiančių, kad dabarties kankinystė būtų sėkla, daiginanti ateities krikščionis.

Kanados katalikų vyskupams Lietuvių Katalikų Centras išsiuntinėjo knygelę "No greater love", kurioje išspausdinta nepaprastai drąsi, pilna krikščioniškos prasmės Nijolės Sadūnaitės gynimosi kalba sovietiniame Vilniaus teisme. Iki šiol atsiliepė keletas vyskupų specialiais laiškais. Kvebeko kardinolas M. Roy rašo: "Dėkoju už laišką ir knygelę 'No greater love'. Malda ir geriausi linkėjimai Jūsų šaliai." — Toronto arkivyskupas Ph. F. Pocock: "Nuoširdžiai dėkoju už atsiuntimą knygelės 'No greater love'. Nijolės teismo atvejis spindi didžia drąsa, o jos paskutiniai žodžiai yra įkvėpiantys. Palaiminimas ir geriausi linkėjimai." — Viktorijos, Br. K., vyskupas Remi J. De Roo: "Lietuvių tauta yra patyrusi daug kančių. Viliuosi ir meldžiuosi, kad jūsų pastangos garsinti tas neteisybes padės atitiesti situaciją." — Rimouski arkivyskupas G. Ouellet: "Didžiai vertinu informaciją apie būklę Lietuvoje. Knygelė apie Nijolę Sadūnaitę yra liudijimas Lietuvos K. Bendrijos kentėjimų tėvynėje." — Grand Falls, Newfoundland, vyskupas: "Visa tikinčiųjų Bendrija yra praturtinama liudijmu ir asmeninės aukos pastangomis tų, kurie yra persekiojami už teisybę. Aš taipgi tikiuosi, kad juos stiprina krikščionių brolių bei seserų maldos." — Sherbrooko arkivyskupas J. M. Fortier: "Gavau trumpą Nijolės Sadūnaitės biografiją ir ją skaičiau su gyvu domesiu. Dėkoju visa širdimi ir užtikrinu, kad brangi Jūsų tėvynė yra mano dėmesio ir maldų centre." — Longueuil, Kvebeko prov., vysk. Coderre atsiuntė padėkos laišką per savo sekretorių.

PADĖKA

Mielos ponios, šiuo metu būdama toli nuo Jūsų, mintyse esu dažnai su Jumis. Su dideliu dėkingumu prisimenu Jus visas. Ypatingai dėkoju p. p. L. Novogrodskienei ir J. Kulikauskienei, tiek daug pastangų ir darbo įdėjusioms ruošiant mano vardines ir mano 50 metų visuomeninio darbo sukakties paminėjimą. Dėkoju už dalyvavimą ir vertingas dovanas: p.p. E. Aleksienei, E. Ališauskienei, B. Bedarfienei, L. Dargienei, V. Demikienei, A. Jankaitienei, M. F. Yokubynienei, M. Karkienei, G. Kocienei, S. Kojelienei, J. Kulikauskienei, L. Kybartienei, L. Novogrodskienei, L. Pocienei, L. Ranosz, V. Rasiulienei, F. Skrinskienei, N. Šalkauskienei, T. Tamošauskienei, E. Ulickienei, M. Vilčinskaitei, B. Žiobienei. Ačiū visoms. Linkiu linksmų šv. Velykų!

K. Butienė, Fla.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •

Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •

• —— NEMOKAMAS PRISTATYMAS —— •

Įvairūs siuntiniai ir dovanos

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** **482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario**

Telefonas LE 1-3098 **Savininkai S. ir F. Janavičiai**

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

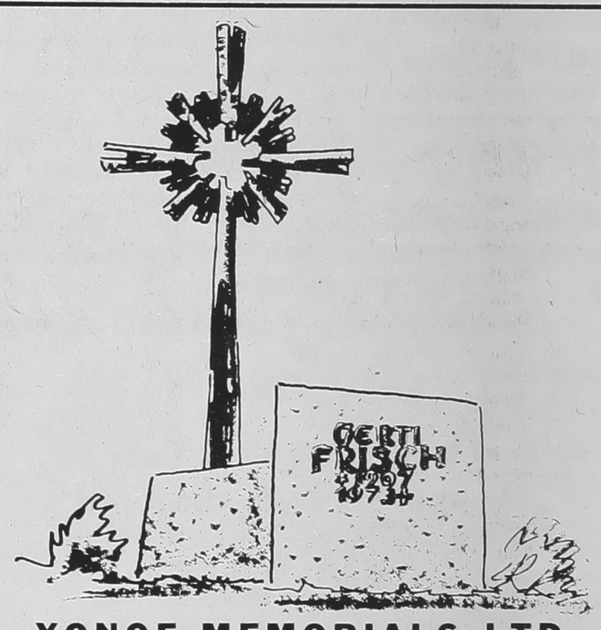

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

WEST END AUTO BODY

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas. Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS

87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27 South of Dundas St. West Toronto, Ont. M8Z 5K5 **Telefonas 231-6710**

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.

SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Litho-Art spaustuvė

971 College St., Toronto 4, Ontario **Telefonas: 533-4363**

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

743-0100

Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos

FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.

FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

Florida: **West Palm Beach, Singer Island, Juno Beach**

NAMAI, DVIBUČIAI, DAUGIABUČIAI (condominiums)

ROBERT DATZ, Associate of GE. Richman Realty

Raštinės telefonas 305/844-5500, namų: 305/848-3606

(su Prano Barausko rekomendacijomis)

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.

Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS Padėjėja — Alė Mikšienė

Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446

3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8

(Prie Kipling ir Six Points Plaza)

Žinotina apie namų draudą:

Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį.

Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime. **Valteris Drešeris**

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.

412 RONCESVALLES AVE.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067

1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

Phoenix, Arizona

SUSIRGUS SAVININKUI, SKUBIAI IR PIGIAI parduodamas motelis

25 vienetų su dviejų miegamųjų gyvenamu namu.

Įmokėti nemažiau $30.000. RAŠYTI:

"BARBARA MOTEL", 2148 W. Buckeye Rd., Phoenix, Arizona 85009, USA

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Parapijos rekolekcijos yra jungiamos su Didžiosios Savaitės pamaldomis. Jos prasidės D. Ketvirtadienį 7.30 v. vakaro ir baigsis Velykų pamaldomis. Pamaldos D. Penktadienį — 3 v. p. p., D. Šeštadienį— 7 v. vakaro, Velykų Prisikėlimas — sekmadienį, 7 v. ryto. Pamaldos Velykų dieną — 10 ir 11 v.

— Verbų sekmadienį Kristaus kančios istoriją pamaldų metu skaitė viešnia Aušra M. Jurašienė.

— Rekolekcijų metu priima aukas lietuvaitės seselės L. Vaikų Namams.

— A. a. Juzės Gailiūnienės dukroms, žentui ir visiems artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Praėjusią savaitę liet. kapinėse palaidoti: a. a. Augustinas Jasiūnas ir a. a. Antanas Strimaitis. Velionių artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Prašoma pranešti ligonius, kad prieš šventes būtų galima juos aplankyti.

— Tikybos pamoka vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai bus šį ketvirtadienį 7 v. vak.

— Padėka p. p. H. Lapams, globojusiems J. A. Jurašus jų viešnagės metu Toronte.

— Staynerio - Wasagos lietuviams priešvelykinis susikaupimas - pamaldos bus D. Ketvirtadienį, 6 v. v., Staynerio kat. šventovėje.

— Pamaldos: D. Ketvirtadienį 7.30 v. v. už a. a. Česlovą Valiuką; Velykose, 7 v. r., už a. a. Stanislovą Černiauską, 10 v. a. a. Gikį, 11 v. už a. a. Petrą Tutlį ir a. a. Ambakus.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šią savaitę, prieš D. Penktadienį, bus su šv. Komunija aplankomi visi parapijos ligoniai bei seneliai. Prieš aplankymą klebonas paskambins visiems.

— D. Penktadienio pamaldos su šv. Komunija Toronte prasidės 11 v. ryto ir Hamiltone 6 v. v. (taip pat su šv. Komunija) latvių šventovėje, 18 Victoria Ave. S. Giedos mišrus choras.

— Konfirmandų pamokų šią šventą savaitę nebus.

— **Velykų ryto pamaldos** (be šv. Komunijos) prasidės 9.30 v.

— Aleliuja, Jėzus prisikėlė! Palaimintų šv. Velykų linkime visiems!

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvių skaičius greitai keitėsi, nes daugelis skubino į Anapilį paskaitai ir koncertui. LN popietėje dalyvavo apie 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: L. Kolcevski iš Lenkijos, Domicelė Širvaitienė iš Klevelando, J. Jocas su žmona iš Delhi, Ont., Petras Kairys ir Martha Plenus iš Stayner, Ont.

— Daugelį metų LN veikė lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla. Kurį laiką šiai skaityklai spaudą užsakydavo "Parama". Besikeliant LN ir "Paramai" į dabartines patalpas, skaityklos reikalai buvo pamiršti. Šiemet vėl "Parama" skaityklai užsakė: "Tėviškės Žiburius", "Nepriklausoma Lietuvą", "Draugą", "Naujienas", "Sandarą", "Keleivį", "Karį", "Aidus", "Lietuvių Dienas", "Dirvą" ir "Lituanus". Ši spauda laikoma LN posėdžių kambaryje, ir kiekvienas lankytojas gali ją skaityti. Nesmagu tiktai, kad kaikurie skaitytojai iš skaityklos laikraščius išsineša. Skaitykla prašo visus spaudos iš skaityklos neišsinešti.

— Velykų metu LN žada veikti tik pensininkų klubas. Velykų sekmadienį po 12 v. žada ridinėti margučius. Juos ridinėti kviečiami ir anūkai.

— Atvelykio sekmadienį ruošiamas Velykų stalas. Bus galima pamatyti, ką lietuviai ant Velykų stalų sudėdavo. Kaina suaugusiems — $6, studentams ir pensininkams — $4, jaunimui iki 18 metų — $2. Bus ir margučių ridinėjimas.

— Praėjusią savaitę LN nario įnašus įmokėjo: Juozas Senkus ir Liudas Urbas po $100, Bronius Jakutis $50, Petras Šutinis $25, Paulius Mikčionis $5.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarvydui tel. 537-2256.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

ARIZONA. Norintieji apsigyventi Arizonoje ir įsigyti nekilnojamą turtą geromis sąlygomis kreipkitės pas Donatą Zakarą, 1239 E. Las Palmaritas, Phoenix, Arz. 85020, tel. 602-997-5218. Toronte informacijų teirautis 536-1901.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Nuoširdžiai dėkojame: kun. dr. V. Rimšeliui, MIC už gražiai pravestas susikaupimo dienas, parapijiečiams — už aukas rekolekcijų išlaidoms padengti ir aukas seselėms bei vargšams.

— Balandžio 9 d. iš mūsų šventovės palaidotas a. a. Antanas Strimaitis, 73 m. amžiaus; žmonai Onai, sūnui Vytautui, dukterims Danguolei ir Ritai bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

— Balandžio 13 d. iš mūsų šventovės palaidota a. a. Juzė Gailiūnienė; dukterims Onai Gailiūnaitei ir Elenai Senkuvienei bei žentui Feliksui Senkui reiškiame nuoširdžią užuojautą.

— Choro repeticija — tuoj po D. Ketvirtadienio pamaldų Muzikos studijoje.

— D. Savaitės pamaldų tvarka: D. Ketvirtadienį — Mišios 7.30 v. vak.; D. Penktadienį pamaldos, išpažintys, Komunija ir kryžiaus adoracija — 3 v. p. p. D. Šeštadienį — Velykų vigilijos pamaldos prasidės 11.25 v. naktį; Prisikėlimo Mišios — vidurnaktį. Automobilius statyti Nielsono autoaikštėje, kuri bus atidaryta D. Ketvirtadienį 7-9 v. v., D. Penktadienį — 2-5 v. p. p., D. Šeštadienį — nuo 10 v. v. iki po Prisikėlimo Mišių ir Velykų dieną.

— Velykų Dieną pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pamokų nebus; jos bus per Atvelykį, bal. 25 d.

— Knygų kioskas, par. biblioteka ir kavinė per Velykas neveiks.

— Pensininkų pobūvis — balandžio 21 d., 4 v. p. p., Parodų salėje.

— Prisikėlimo koncelebracinės Mišios — už parapijiečius; — už Joną Baltakį, užpr. I. Vadauskienės; — už kenčiančia Bendriją Lietuvoje; 8 v. — už Antaną Garkevičių, užpr. P. Garkevičienės; 9 v. už — Edvardą Stanaitį, užpr. J. B. Stankaičių; 10 v. v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. L. Vaitiekūnaitės; 11.30 v. — už Antaną Balnį, užpr. B. Sapijonienės; 7 v. v. — už Karolina Priščepionkienę, užpr. J. Priščepionkos.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Velykų švenčių proga bus uždarytas: balandžio 16, Didįjį Penktadienį, ir balandžio 18, pirmąją Velykų dieną. Didįjį Šeštadienį, balandžio 17, bus atidarytas nuo 9 iki 12 v.

Vedėjas

Apie Montrealio Aušros Vartų chorą, kuris koncertuos Toronte — Mississaugoje, Anapilio salėje, balandžio 24, šeštadienį, sol. E. Kardelienė rašė "Naujienose": "Kiekvienais metais . . . choras parodo vis augančią pažangą. AV choras iš 50 balsų suliedintas į vieną konsonansinį akordą, darniai ir pilnai skamba. Nesigirdi atskirų "solistų", kurie nustelbtų viso choro skambėjimo lygsvarą. Rimta interpretacija, muzikalus niuansuotų frazių užbaigimas parodo, kad chorą veda išmokslinta ir prityrusi muzikė. O choras moka suprasti nurodymus ir moka dirbti, pasiekdamas pasigėrėtinų rezutlatų."

K. L. Kat. Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus narių susirinkimas įvyks š.m. balandžio 25, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių, Prisikėlimo par. Parodų salėje. "Moters" žurnalo redaktorė N. Kulpavičienė rodys skaidres iš savo kelionių. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

Toronto Maironio mokykloje Didįjį Šeštadienį pamokų nebus, bet Atvelykio šeštadienį, balandžio 24, pamokos bus įprasta tvarka. — Nuoširdžią padėką reiškiame mokyklos rėmėjams: Kanados Lietuvių Fondui, "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos bankeliams, Lietuvių Namams, Vl. Pūtvio šaulių kuopai, KLK Moterų Dr-jos Kankinių parapijos skyriui ir visiems asmenims, remiantiems lietuviškąją mokyklą. **Vedėjas**

Choras "Varpas" sparčiai ruošiasi savo tradiciniam pavasario koncertui, kuris įvyks gegužės 8 d., 7 v.v., L. Namuose. Prašome visuomenę tą vakarą dalyvauti koncerte ir tuo paremti choro veiklą. Bilietai platinami rėmėjų būrelio narių ir choristų. Džiugu, kad choro eiles papildė gražus jaunimo būrys. Prašome visus choristus uoliai lankyti repeticijas, nes iki koncerto liko mažai laiko. **Valdyba**

Buvę Kauno gyventojai Pomerancai, išgyvenę daugybę vargų ypač karo metais, prieš 8 mėnesius atvyko į Torontą, kur jau anksčiau buvo apsigyvenusi jų duktė Danutė, smuikininkė, su savo vyru. Jiedu balandžio 11 d. dalyvavo dukros ir žento koncerte Anapilio salėje ir rado pažįstamų iš Kauno laikų. Jiems daug padėjo sol. Kipro Petrausko šeima.

Maloniai kviečiame į

pavasario KONCERTA - balių

balandžio 24, šeštadienį, 6.30 v.v., ANAPILIO salėje

MENINĖ PROGRAMA:

★ Montrealio Aušros Vartų choras
★ Solistė Gina Čapkauskienė
★ Vyrų oktetas
★ Dirigentė Madame M. Roch
★ Meno vadovas sol. A. Keblys
★ Akompaniatorius muz. J. Govėdas
★ Šokiams gros estų orkestras
★ Įvairus bufetas, gėrimai, loterija

ĮĖJIMAS suaugusiems — $4, jaunimui — $3. STALAI (po 10 asmenų) ir biiletai užsakomi: O. Ažubalienė tel. 766-7040, M. Norkienė 767-6247, V. Ottienė 654-4961, Stf. Petraitienė 767-5526, M. Žėkienė 656-4688, p. Marijošienė (Margio vaistinė) 535-1944. BILIETAI gaunami sekmadieniais po pamaldų ir koncerto dieną prie įėjimo (jei liks)

Rengėjos: LK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių par. skyrius

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje

visuotinio atstovų suvažiavimo Toronte proga rengiamas **iškilmingas**

BANKETAS

Karšta vakarienė su gėrimais

- Meninę programą atliks ansamblis "Gintaras", vad. J. ir R. Kadasiejų.
- Šokiams gros 5 asmenų estų orkestras. • Įėjimas — $8 asmeniui.
- Pakvietimai gaunami V. Bačėno kelionių biure, 2224 Dundas Street West, tel. 533-3531 arba tel. 537-2869. Visus atsilankyti ir susitikti su atvykusiais į suvažiavimą maloniai kviečia — SUVAŽIAVIMO RENGĖJŲ KOMITETAS

Atvelykio šeštadienį, balandžio 24 dieną, 8 v. vakaro, Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje

ATVELYKIO SEKMADIENĮ, balandžio 25 d., 1 v. p. p., Lietuvių Namuose, KARALIAUS MINDAUGO MENĖJE, RUOŠIAMAS

VELYKŲ STALAS

Visus maloniai kviečiame atsilankyti. Čia Jūs rasite įvairiausius tradicinius VELYKŲ valgius: gražius margučius, keptus paršiukus, antis, kumpius, žąsis, kalakutus, daug gražių ir skanių pyragų! Be to, būsite pavaišinti vyneliu! Tad iki pasimatymo!

Kaina: suaugusiems — $6.00, pensininkams ir studentams — $4.00, vaikams — $2.00

Bilietus galima gauti: Lietuvių Namuose ir pas LN Moterų Būrelio nares

Rengia: Lietuvių Namai ir Moterų Būrelis

ATŽALYNAS

maloniai kviečia visus į sukaktuvinį 5 -rių metų

KONCERTĄ - BALIŲ

gegužės 1, šeštadienį programoje:

- *"ATŽALYNO" (3 grupės)*
- *Hamiltono "GYVATARAS"*
- *Toronto mergaičių oktetas*
- *Stp. KAIRIO muzikinis vienetas*

BUFETAS: šilti, šalti užkandžiai, kava, pyragaičiai, baras.
TURTINGA LOTERIJA: televizija, paveikslai, kiti laimikiai
Laimės staliukas

KONCERTAS — 6.30 val. vakaro
West Park Secondary School, Dundas-Bloor gatvių kampas.
Įėjimas nemokamas
Po koncerto —
BALIUS-ŠOKIAI Lietuvių Namuose.
• *Gros puikus orkestras* •
Įėjimas suaugusiems — $4.00, studentams — $2.00
Bilietai užsakomi tel. 533-1121 ir 270-9247

Maloniai kviečiame atsilankyti į

dail. Vlado Vaitiekūno darbų

PARODĄ

balandžio 24-25 dienomis
Lietuvių Namų "Gedimino Pilies" menėje,
1573 Bloor Street West
ATIDARYMAS — **balandžio 24, šeštadienį, 4 v.p.p.**
LANKYMAS: **balandžio 24, šeštadienį, 4 v.p.p. — 9 v.v.**
balandžio 25, sekmadienį, 12 v. — 5 v.p.p.
Rengia LN Moterų Būrelis

Kanados paštas praneša, kad D. Penktadienį jo įstaigos neveiks; galima bus tik atsiimti korespondenciją iš pašto įstaigoje turimų dėžučių; laiškai bus surenkami iš užtikrinto pašto dėžučių gatvėse. D. Šeštadienį pašto įstaigos bus atidarytos; taip pat bus surenkami laiškai iš pašto dėžučių gatvėse. Normali pašto tarnyba pradės veikti balandžio 19 d., pirmadienį. Smulkesnes informacijas teikia vietinės pašto įstaigos.

Bilietai į garsios Indijos misijonierės Motinos Teresės paskaitą Toronto un-to Convocation salėje buvo žaibiškai išpirkti. Rengėjai — "Youth Corps Team" praneša, kad Motina Teresė kalbės Toronto katedroje pamaldų metu balandžio 29, ketvirtadienį, 5.15 v. p.p.

A. a. Juzė Gailiūnienė-Slabokaitė, 94 m. amžiaus, mirė balandžio 10 d. Palaidota lietuvių kapinėse balandžio 13 d. Paliko liūdinčias dukras — Oną Gailiūnaitę, Eleną Senkuvienę ir žentą Feliksą Senkų. Velionė su savo vyru gydytoju kurį laiką yra gyvenusi Rusijoje. Grįžo Lietuvon 1919 m. Buvo rusų bausta už patriotinę veiklą. Toronte dukart dalyvavo vaidybinėse televizijos programose.

SPRINGHURST BEACH parduodamas pilnai apstatytas ir gerai izoliuotas ant dvigubo sklypo (100' x 150') vasarnamis: 4 kambariai ir virtuvė su visais patogumais, elektrosalyvos šildymas ir židinys. Tinkamas naudoti vasarą ir žiemą. Skambinti tel. 759-8118 Toronte.

Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas Eugenijaus Krikščiūno, Verbų sekmadienį giedojo lotyniškai Mišias, parašytas J. G. Zangl. Choras giedojo su įsijautimu, niuansais ir darnumu. Tai didelis nuopelnas ir choristų, ir jų vadovo. Labai džiugu, kad iš jaunosios kartos mes turime tokių pajėgių talentų kaip muz. Eugenijus Krikščiūnas, kuris taip pat reiškiasi kaip solistų akompaniatorius.

Slava Žiemelytė

A. a. Augustinas Jasiūnas, 67 m. amžiaus, staiga mirė balandžio 6 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Velionis ilgesnį laiką gyveno Sudbury, o paskutiniu laiku Toronte. Palaidotas iš Lietuvos Kankinių parapijos lietuvių kapinėse. Paliko žmoną ir dvi mokslus baigusias dukras. Atsisveikinimo žodį kapinėse tarė J. Karpis ir S. Pociūnas.

Šalpos grupės "Daina" rinkliavoje prie Prisikėlimo šventovės kovo 28 d. gauta $266. Gerb. kun. klebonui A. Simanavičiui dėkojame už leidimą, o visiems aukojusiems — už aukas šalpai.

Valdyba

Ankstyvesniame aprašyme "D" 35 m. paminėjimo išleista p.p. Arštikaičių pavardė. Jiems, kaip Bramptono gėlininkams, už gražiomis gėlėmis papuošimą vakaro didžiai dėkojame. Prašau atleisti už neapsižiūrėjimą.

M. F. Jokubynienė

Vyt. Jonaitis yra išvykęs ilgesniam laikui į Venecuelą pas seserį. Tame krašte, prieš atvykdamas į Kanadą, jis gyveno septynerius metus. Rašo iš Valencijos, kad ten radęs daug pasikeitimų. Kanadon grįš balandžio viduryje.

MONTREALQUE

K. L. KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJA
kviečia visus į tradicinį

Velykų stalą

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

balandžio 25, Atvelykio sekmadienį, 12 valandą

★ meninė programa
★ puikus maistas
★ loterija
★ baras

Suaugusiems — $6,
studentams — $3,
vaikams iki 6 m. — $1

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Balandžio 4 d. užbaigėme rekolekcijas 11 v. pamaldomis, bendra Komunija ir pusryčiais, kuriuos suruošė par. k-to pirm. L. Šimonėlis ir jo žmona su kitais k-to nariais. Pirmus du vakarus atsilankė nepergausiausia tikinčiųjų, bet šeštadienį, o ypač sekmadienį, mūsų šventovė buvo beveik pilna. Pamokslininkas kun. J. Vaišnys SJ, savo gražiais žodžiais ir mintimis buvo visų gerai suprastas. Sekmadienį jis kalbėjo lietuvybės išlaikymo reikalu. Už pusryčius dalyviai atsilygino auka — buvo surinkta $260.

— Margučių vakarienė, kurią ruošia par. choristai, įvyks balandžio 24 d., 7 v. v. par. svetainėje. Šios vakarienės proga žada pasirodyti moterų ir mišrus chorai su trumpa, įdomia programa. Vakarienę ruošia patys choristai, o daugiausia prie jos paruošimo darbuojasi choro seniūnė Sof. Skučienė. Būtų gražu ir net broliška, jeigu į šį parengimą atsilankytų ir Aušros Vartų par. choristai, o sekantį kartą tuo pačiu atsimokėtų mūsiškiai aušriečiams.

— Serga V. Bilevičius; turėjo sudėtingą operaciją. Linkime jam greitai sustiprėti. — 10 metų sunkios ligos sukaustytas guli lovoje P. Čipkus. Prisiminkime jį savo maldose.

— Mirė Ch. Popieraitis; palaidotas balandžio 5 d.

— Orui pagerėjus, tikintieji yra kviečiami gausiau sekmadieniais atsilankyt į pamaldas, nes netrukus prasidės vasaros atostogos. Tuomet jau nebeturėsime tiek laiko šventovės lankymui.

— Izabelė Ambrasaitė, kuri dirba "Provincial Oil Carriers Co. Ltd." kaip sekretorė, nuo šių metų balandžio 1 gavo paaugštinimą — paskirta tos bendrovės viceprezidento asistente. Jos žinioje bus visa alyvos prekyba su Niujorko ir Vermonto valstijomis. **K. A.**

Velykos! Ir kas jų nelaukia? Kaip buvo smagu Lietuvoje D. Šeštadienį bristi per purvą ir iš šventovės parnešti švęsto vandens ir ugnies! Koks buvo malonus kempinės dūmų kvapas! Švęsta ugnimi mama pakurdavo krosnį ir joje kepdavo kumpį, dešras, pačią riebiausią žąsį, pyragus, dažydavo kiaušinius. Laukdavome Velykų ryto, kada tėvai grįždavo iš šventovės su pašventintais velykiniais valgiais. Visi šeimos nariai stengdavosi suvažiuoti į tą tradicinę velykinę šventę.

Ši šventė tęsiama ir čia. Jau eilė metų mūsų darbščiosios moterys AV parapijos salėje ruošia tradicinį Velykų stalą. Jos įdeda labai daug darbo ir gausiai aukoja maisto gaminių. Jų Velykų stalas pasižymi dideliu kulinarijos išradingumu ir puošnumu. Čia matome ne tik Dievo duotas gamtos gėrybes, bet ir moterų išradingumą: ežiukų, avinukų, įvairių grybų, beržo šakas, triaugščius pyragus, raguolius ir kitokias prašmatnybes. Visa tai matysime ir balandžio mėn. 24 d. po 11 v. pamaldų AV parapijos salėje.

Katalikės moterys suruošia visą eilę kultūrinių renginių ir duosniomis aukomis remia mūsų šventovę, mokyklą, jaunimo organizacijas, stovyklas, šalpą ir spaudą. Išgarsėjęs Velykų stalas sutraukia labai daug žmonių. Kad nebūtų spūsties prie bilietų, patartina juos įsigyti iš anksto. Taip pat galima užsisakyti 10-12 asmenų stalus, skambinant pirm. D. Staškevičienei tel. 769-1557 arba P. Adamoniui 256-5355.

Čia matysime ir mažuosius mūsų artistus, kurie pasirodys su Velykų šventei pritaikyta programa. Tad iki malonaus pasimatymo prie bendro stalo!

Velykų stalas, paruoštas KLK Moterų Draugijos Montrealio skyriaus 1975 m. šaunus žada būti ir šiais metais

AV parapijos choras dirba įtemptai — repetuoja net tris kartus savaitėje. Jo laukia visa eilė koncertų. Balandžio 11 d. jis yra pakviestas į "Place des Jardins" multimilijoninių pastatų atidarymą. Mūsų choras atliks lietuviškų dainų pynę. Balandžio 24 d. vyksta į Torontą, kur Anapilio salėje atliks koncertą, o sekmadienį giedos pamaldų metu. Choras vyksta su solistais G. Čapkauskiene, A. Kebliu ir vyrų oktetu. Velykų metu išgirsime gražių giesmių. Gegužės 16 d. choro koncerto laukia AV parapijos jubilėjinė 25 metų šventė. Lietuvių Diena taip pat neapsieis be mūsų choro. Choro dirigentė ponia M. Roch dirba rimtai ir nuoširdžiai, o choro vadovas sol. A. Keblys chorui atiduoda visą savo sielą. Choras turi labai platų giesmių ir dainų repertuarą. Tenka girdėti iš muzikų, kad AV choras yra vienas pajėgiausių.

Sutvirtinmo Sakramentas šiais metais nebus teikiamas. Montrealio arkiv. Paul Gregoire jį nukėlė tolimesniam laikui dėl perjauno vaikų amžiaus.

Pirmoji vaikų Komunija bus gegužės 9 d. Vaikus pirmajai Komunijai ruošia seselė Paulė. Jos telefonas 766-9397.

Jei kas turi išnuomoti kambarių olimpiados lankytojams, prašomi pranešti AV klebonijai tel. 766-5755.

A. A.

Dr. P. Lukoševičius, buvęs Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, gydosi namuose po kelio operacijos. Jonas Lukoševičius taip pat grįžo iš ligoninės po sunkios operacijos.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	10.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.